

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 5 lipca 2023 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0257(NLE)

11485/23
ADD 2

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 5 lipca 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 431 final

Dotyczy: ZAŁĄCZNIK do wniosku dotyczącego DECYZJI RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 431 final – ANNEX 1 – PART 2/4.

Załącznik: COM(2023) 431 final – ANNEX 1 – PART 2/4

Bruksela, dnia 5.7.2023 r.
COM(2023) 431 final

ANNEX 1 – PART 2/4

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego DECYZJI RADY

**w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania
Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami
członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony**

CZEŚĆ III

HANDEL I SPRAWY ZWIĄZANE Z HANDELEM

ROZDZIAŁ 8

POSTANOWIENIA OGÓLNE I INSTYTUCJONALNE

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 8.1

Ustanowienie strefy wolnego handlu

Strony ustanawiają niniejszym strefę wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV GATT 1994 i art. V GATS.

ARTYKUŁ 8.2

Cele

Cele niniejszej części Umowy obejmują:

- a) rozszerzenie i zróżnicowanie handlu towarami, zgodnie z art. XXIV GATT 1994, między Stronami w drodze obniżenia lub zniesienia ceł i barier pozataryfowych w handlu;
- b) ułatwienie handlu towarami, w szczególności w drodze postanowień dotyczących ułatwień celnych i ułatwień w handlu, norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych, przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania własnych regulacji i osiągnięcia celów polityki publicznej;
- c) liberalizację handlu usługami zgodnie z art. V GATS;
- d) rozwój sytuacji gospodarczej sprzyjającej zwiększonym przepływom inwestycji, poprawa warunków zakładania przedsiębiorstw z poszanowaniem zasady niedyskryminacji przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania i wykonywania środków niezbędnych do osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych;
- e) ułatwianie handlu i inwestycji między Stronami, w tym dzięki swobodnemu przepływowi płatności bieżących i przepływowi kapitału;

- f) rozwijanie środowiska sprzyjającego inwestycjom poprzez zapewnianie przejrzystych, stabilnych i przewidywalnych zasad, które gwarantują sprawiedliwe traktowanie inwestorów oraz ustanowienie systemu sądowego do rozstrzygnięcia sporów między inwestorem a państwem w skuteczny, sprawiedliwy i przewidywalny sposób;
- g) faktyczne i wzajemne otwarcie rynków zamówień publicznych Stron;
- h) promowanie innowacji i kreatywności dzięki zapewnieniu odpowiedniej i skutecznej ochrony praw własności intelektualnej zgodnie z obowiązkami międzynarodowymi mającymi zastosowanie do Stron;
- i) promowanie warunków sprzyjających niezakłóconej konkurencji, w szczególności w odniesieniu do handlu i inwestycji realizowanych między Stronami;
- j) rozwój handlu międzynarodowego w sposób, który przyczynia się do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju w obszarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym oraz
- k) utworzenie skutecznego, sprawiedliwego i przewidywalnego mechanizmu rozstrzygnięcia sporów w celu rozwiązywania sporów dotyczących wykładni lub stosowania niniejszej części Umowy.

ARTYKUŁ 8.3

Definicje o ogólnym zastosowaniu

Do celów niniejszej części Umowy, załączników 9, od 10-A do 10-E, od 13-A do 13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, od 17-A do 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A i 38-B oraz protokołów do niniejszej Umowy:

- a) „porozumienie w sprawie rolnictwa” oznacza Porozumienie w sprawie rolnictwa zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- b) „porozumienie antydumpingowe” oznacza Porozumienie o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- c) „cło” oznacza wszelkie cła lub opłaty jakiegokolwiek rodzaju nałożone na przywóz towaru lub w związku z przywozem towaru, przy czym nie obejmuje ono:
 - (i) należności odpowiadających podatkowi wewnętrznemu nałożonym zgodnie z art. 9.4 niniejszej Umowy;
 - (ii) cła antydumpingowego, specjalnego cła ochronnego, cła wyrównawczego lub cła ochronnego stosowanego zgodnie z GATT 1994, porozumieniem antydumpingowym, porozumieniem w sprawie rolnictwa, porozumieniem SCM oraz porozumieniem w sprawie środków ochronnych, stosownie do przypadku oraz
 - (iii) opłat ani innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z przywozem, których kwota jest ograniczona do przybliżonego kosztu świadczonych usług;

- d) „CPC” oznacza tymczasową Centralną Klasyfikację Produktów (dokumenty statystyczne Departamentu Spraw Gospodarczych i Społecznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, Nowy Jork, 1991);
- e) „dni” oznaczają dni kalendarzowe, w tym weekendy i święta;
- f) „istniejący” oznacza obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy;
- g) „GATS” oznacza Układ ogólny w sprawie handlu usługami zawarty w załączniku 1B do porozumienia WTO;
- h) „GATT 1994” oznacza Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu 1994 zawarty w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- i) „towar Strony” oznacza towar krajowy w rozumieniu GATT 1994 i obejmuje towary pochodzące tej Strony;
- j) „system zharmonizowany” lub „HS” oznacza zharmonizowany system oznaczania i kodowania towarów, w tym jego Ogólne reguły interpretacji, uwagi do sekcji, uwagi do działów i uwagi do podpozycji, opracowane przez Światową Organizację Celną;
- k) „pozycja” oznacza pierwsze cztery cyfry w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego;

- l) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny właściwie utworzony lub w inny sposób zorganizowany zgodnie z obowiązującym prawem w celach komercyjnych lub innych, prywatny lub publiczny, w tym każdą spółkę kapitałową, trust, spółkę osobową, spółkę joint venture, jednoosobową działalność gospodarczą lub stowarzyszenie;
- m) „środek” oznacza każdy środek w formie przepisów ustawowych lub wykonawczych, reguły, procedury, decyzji, działania administracyjnego, wymogu lub praktyki lub w jakiegokolwiek innej formie;
- n) „środki Strony” oznaczają wszelkie środki przyjęte lub utrzymane przez¹:
- (i) administrację publiczną i organy na wszystkich szczeblach;
 - (ii) organy pozarządowe wykonujące uprawnienia delegowane przez administrację publiczną lub organy na wszystkich szczeblach² lub

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „środek” obejmuje także zaniechanie przez Stronę podjęcia działań niezbędnych do wykonania jej obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.

² Dla większej pewności należy wyjaśnić, że obowiązki Strony wynikające z niniejszej Umowy mają zastosowanie do przedsiębiorstwa państwowego lub innej osoby w ramach wykonywania przez nią wszelkich uprawnień regulacyjnych lub administracyjnych lub innych uprawnień publicznych przekazanych mu przez tę Stronę, takich jak uprawnienie do wyłączenia, wydawania licencji, zatwierdzania transakcji handlowych lub nakładania kontyngentów, opłat lub innych należności.

- (iii) jakikolwiek podmiot, który faktycznie działa na polecenie lub pod kierownictwem, lub kontrolą Strony w odniesieniu do środka¹;
- o) „osoba fizyczna” oznacza:
- (i) w przypadku Strony UE – obywatela jednego z państw członkowskich zgodnie z prawem tego państwa²; oraz
 - (ii) w przypadku Chile – obywatela Chile zgodnie z prawem tego państwa;
- p) „towar pochodzący” oznacza towar kwalifikujący się zgodnie z regułami pochodzenia określonymi w rozdziale 10;
- q) „osoba” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli Strona twierdzi, że podmiot działa w sposób, o którym mowa w pkt (iii), na tej Stronie spoczywa ciężar dowodu i musi ona przynajmniej przedstawić solidne przesłanki.

² Do celów rozdziałów 17–27 termin „osoba fizyczna” obejmuje również osoby fizyczne stale zamieszkujące w Republice Łotewskiej, które nie są obywatelami Republiki Łotewskiej ani żadnego innego państwa, ale które zgodnie z prawem Republiki Łotewskiej są uprawnione do otrzymania paszportu dla osób niebędących obywatelami.

- r) „dane osobowe” oznaczają informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej;
- s) „porozumienie w sprawie środków ochronnych” oznacza Porozumienie w sprawie środków ochronnych zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- t) „środek sanitarny lub fitosanitarny” oznacza każdy środek, o którym mowa w pkt 1 załącznika A porozumienia SPS;
- u) „porozumienie SCM” oznacza Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- v) „porozumienie SPS” oznacza Porozumienie w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- w) „porozumienie TBT” oznacza Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu zawarte w załączniku 1 do porozumienia WTO;
- x) „porozumienie TRIPS” oznacza Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, zawarte w załączniku 1C do porozumienia WTO; oraz
- y) „porozumienie WTO” oznacza Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu, sporządzone w dniu 15 kwietnia 1994 r.

ARTYKUŁ 8.4

Związek z porozumieniem WTO i innymi istniejącymi umowami wchodzącymi w zakres niniejszej części Umowy

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wobec siebie nawzajem wynikające z porozumienia WTO i innych istniejących umów wchodzących w zakres niniejszej części Umowy, których są stroną.
2. Należy zaznaczyć, że żadne z postanowień niniejszej Umowy nie wymaga od którejkolwiek ze Stron działania w sposób niezgodny z jej obowiązkami wynikającymi z porozumienia WTO.
3. W przypadku niezgodności między niniejszą Umową a jakąkolwiek istniejącą umową inną niż porozumienie WTO, która jest wiążąca dla obu Stron i która wchodzi w zakres niniejszej części Umowy, Strony natychmiast konsultują się ze sobą w celu znalezienia obustronnie zadowalającego rozwiązania.

SEKCJA B

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 8.5

Szczególne funkcje Wspólnej Rady działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią Umowy Wspólna Rada ustanowiona na podstawie art. 40.1¹ może:

- a) przyjmować decyzje o zmianie:
 - (i) taryf celnych zawartych w dodatkach 9-1 i 9-2 w celu przyspieszenia znoszenia cel;
 - (ii) rozdziału 10 i załączników od 10-A do 10-E;
 - (iii) załączników 13-F i 13-G oraz dodatku 13-E-1;
 - (iv) załączników 16-A, 16-D, 16-E oraz pkt 1 załącznika 16-B;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólną Radę działającą w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem Chile.

- (v) załącznika 21-B;
 - (vi) załącznika 29;
 - (vii) definicji „subsydium” w art. 31.2 ust. 1 w zakresie, w jakim odnosi się ona do przedsiębiorstw świadczących usługi, celem uwzględnienia wyników przyszłych dyskusji na ten temat w ramach WTO lub powiązanych forów fakultatywnych;
 - (viii) załącznika 32-A w zakresie odniesień do prawa obowiązującego na terytorium Stron;
 - (ix) załącznika 32-B w zakresie kryteriów włączenia do procedury sprzeciwu;
 - (x) załącznika 32-C w odniesieniu do oznaczeń geograficznych;
 - (xi) załączników 38-A i 38-B; oraz
 - (xii) jakichkolwiek innych postanowień, załączników, dodatków lub protokołów, których zmiana jest przewidziana w niniejszej części Umowy;
- b) przyjmować decyzje dotyczące wydania interpretacji postanowień niniejszej części Umowy, które są wiążące dla Stron i wszystkich organów ustanowionych na mocy niniejszej części Umowy oraz zespołów orzekających, o których mowa w rozdziałach 33 i 38;

- c) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres niniejszej części Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3; oraz
 - d) jeżeli uzna to za stosowne, ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 i niniejszego ustępu lit. c).
2. Porządek obrad posiedzeń Wspólnej Rady działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części Umowy, na podstawie art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.6

Szczególne funkcje Wspólnego Komitetu działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią Umowy Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2¹:
- a) wspiera Wspólną Radę w wykonywaniu jej funkcji dotyczących kwestii związanych z handlem i inwestycjami;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem Chile.

- b) odpowiada za właściwe wdrożenie niniejszej części Umowy; w tym kontekście i bez uszczerbku dla praw ustanowionych w rozdziale 38 Strony mogą poddać pod dyskusję ze Wspólnym Komitetem każdą kwestię dotyczącą stosowania lub interpretacji niniejszej części Umowy;
- c) nadzoruje w miarę potrzeby dalsze rozwijanie postanowień niniejszej części Umowy oraz ocenia wyniki uzyskane w drodze jej stosowania;
- d) poszukuje odpowiednich sposobów zapobiegania problemom, które w przeciwnym razie mogłyby powstać w obszarach objętych niniejszą częścią Umowy, oraz sposobów rozwiązywania tych problemów;
- e) nadzoruje prace wszystkich podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 8.8 oraz podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania wynikające z części III niniejszej Umowy; oraz
- f) analizuje wszelkie skutki dla niniejszej części Umowy wynikające z przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

2. Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu może:

- a) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres niniejszej części Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3;

- b) przyjmować decyzje zmieniające niniejszą część Umowy na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) oraz wydawać interpretacje, o których mowa w art. 8.5 ust. 1 lit. b), w przerwach między posiedzeniami Wspólnej Rady, gdy Wspólna Rada nie może się zebrać lub w innych przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie; oraz
- c) ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 i niniejszego ustępu lit. a), jeżeli uzna to za stosowne.
3. Porządek obrad posiedzeń Wspólnego Komitetu działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części Umowy, na podstawie art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.7

Koordynatorzy ds. niniejszej części Umowy

1. Każda ze Stron wyznacza koordynatora ds. niniejszej części Umowy w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy oraz przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe koordynatora.
2. Koordynatorzy wspólnie ustalają porządek obrad i przeprowadzają wszystkie niezbędne przygotowania do posiedzeń Wspólnej Rady, Wspólnego Komitetu oraz podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 lub ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania szczególne dla części III niniejszej Umowy. Koordynatorzy prowadzą działania w następstwie decyzji Wspólnej Rady i Wspólnego Komitetu działających w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu oraz, w stosownych przypadkach, decyzji podkomitetów, w sytuacjach przewidzianych w art. 17.39 i 25.20.

ARTYKUŁ 8.8

Podkomitety i inne organy szczególne dla niniejszej części Umowy

1. Niniejszym Strony ustanawiają następujące podkomitety:
 - a) Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach;
 - b) Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia;
 - c) Podkomitet ds. Usług Finansowych;
 - d) Podkomitet ds. Własności Intelektualnej;
 - e) Podkomitet ds. Zamówień Publicznych;
 - f) Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych;
 - g) Podkomitet ds. Usług i Inwestycji;
 - h) Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych;
 - i) Podkomitet ds. Barrier Technicznych w Handlu;

- j) Podkomitet ds. Handlu Towarami; oraz
- k) Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

2. Porządek obrad posiedzeń podkomitetów i innych organów odpowiedzialnych za kwestie wchodzące w zakres niniejszej części Umowy ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części Umowy, na podstawie art. 8.7 ust. 2.

ROZDZIAŁ 9

HANDEL TOWARAMI

ARTYKUŁ 9.1

Cel

Strony stopniowo i wzajemnie liberalizują handel towarami zgodnie z niniejszą częścią Umowy.

ARTYKUŁ 9.2

Zakres stosowania

O ile w niniejszej części Umowy nie przewidziano inaczej, niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu towarami Strony.

ARTYKUŁ 9.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i załącznika 9:

- a) „porozumienie w sprawie licencjonowania przywozu” oznacza Porozumienie WTO w sprawie licencjonowania przywozu zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;
- b) „czynności konsularne” oznaczają procedurę uzyskania od konsula Strony dokonującej przywozu na terytorium Strony dokonującej wywozu lub na terytorium strony trzeciej faktury konsularnej lub wizy konsularnej dla faktur handlowych, świadectwa pochodzenia, manifestu ładunkowego, deklaracji wywozowej przewoźników lub innej dokumentacji celnej związanej z przywozem towaru;
- c) „porozumienie w sprawie ustalania wartości celnej” oznacza porozumienie o stosowaniu artykułu VII GATT 1994 zawarte w załączniku 1A do porozumienia WTO;

- d) „procedura licencjonowania wywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny wywozu z terytorium Strony dokonującej wywozu – złożenia właściwemu organowi administracyjnemu lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;
- e) „procedura licencjonowania przywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny przywozu na terytorium Strony dokonującej przywozu – złożenia właściwemu organowi administracyjnemu lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;
- f) „towar przerobiony” oznacza towar klasyfikowany do działów 84–90 lub pozycji 94.02 systemu zharmonizowanego, z wyjątkiem towaru klasyfikowanego do pozycji HS 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 oraz 87.03 lub podpozycji 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 i 8517.11, który:
- (i) składa się całkowicie lub częściowo z części uzyskanych z towarów już używanych;
 - (ii) charakteryzuje się podobnym działaniem i warunkami pracy jak ekwiwalentne towary nowe; oraz
 - (iii) otrzymuje tę samą gwarancję, co ekwiwalentne towary nowe;

- g) „naprawa” oznacza wszelkie procesy przetwarzania towaru stosowane w celu usunięcia uszkodzeń eksploatacyjnych lub szkód materialnych, obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymaganiami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony. Naprawa towaru obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:
- (i) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;
 - (ii) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub
 - (iii) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru;
- h) „kategoria znoszenia ceł” oznacza ramy czasowe znoszenia ceł, obejmujące od zera do siedmiu lat, po których towar jest wolny od cła, o ile w harmonogramie w załączniku 9 nie określono inaczej.

ARTYKUŁ 9.4

Traktowanie narodowe w zakresie podatków i uregulowań wewnętrznych

Każda ze Stron przyznaje traktowanie narodowe towarom drugiej Strony zgodnie z art. III GATT 1994, włącznie z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego. W tym celu art. III GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 9.5

Obniżenie lub zniesienie cel

1. O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, każda ze Stron obniża lub znosi cła nakładane na towary pochodzące z terytorium drugiej Strony zgodnie ze swoim harmonogramem w załączniku 9.
2. Do celów ust. 1 podstawową stawką celną jest stawka podstawowa określona dla każdego towaru w harmonogramie w załączniku 9.

3. Jeżeli jedna ze Stron obniża swoją stawkę celną stosowaną względem kraju najbardziej uprzywilejowanego („stawkę KNU”), do obniżonych stawek ma zastosowanie harmonogram tej Strony zawarty w załączniku 9. Jeżeli Strona obniża swoją stawkę KNU do poziomu poniżej stawki podstawowej w odniesieniu do danej pozycji taryfowej, Strona ta oblicza preferencyjną stawkę mającą zastosowanie w wyniku obniżenia taryfy na podstawie obniżonej stawki KNU, utrzymując względny margines preferencji w odniesieniu do danej pozycji taryfowej tak długo, jak stosowana stawka KNU jest niższa od stawki podstawowej. Względny margines preferencji dotyczący danej pozycji taryfowej w każdym okresie znoszenia ceł odpowiada różnicy między stawką podstawową określoną w harmonogramie tej Strony zawartym w załączniku 9 a stosowaną stawką celną dla tej pozycji taryfowej zgodnie z tym harmonogramem, podzielonej przez tę stawkę podstawową i wyrażonej w procentach.

4. Na wniosek jednej ze Stron, Strony podejmują konsultacje w celu rozważenia przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł określonych w harmonogramie w załączniku 9. Uwzględniając wynik takich konsultacji, Wspólna Rada może podjąć decyzję o zmianie załącznika 9 w celu przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł.

ARTYKUŁ 9.6

Klauzula „standstill”

1. O ile w niniejszej części Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie podwyższa ceł określonych jako stawka podstawowa w załączniku 9 ani nie wprowadza nowych ceł w odniesieniu do towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona może podnieść cło do poziomu określonego w załączniku 9 w odniesieniu do danego okresu znoszenia ceł po uprzednim jednostronnym obniżeniu takiego cła.

ARTYKUŁ 9.7

Cła wywozowe, podatki i inne należności

1. Strona nie wprowadza ani nie utrzymuje żadnych ceł, podatków ani innych należności jakiegokolwiek rodzaju nakładanych na wywóz towaru na terytorium drugiej Strony ani w związku z tym wywozem, ani żadnych wewnętrznych podatków ani innych należności nakładanych na towar wywożony na terytorium drugiej Strony, które przekraczają podatek lub należności, jakie byłyby nałożone na towary podobne przeznaczone do konsumpcji wewnętrznej.
2. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia Stronie nałożenia na wywóz towaru opłaty lub należności dozwolonej na podstawie art. 9.8.

ARTYKUŁ 9.8

Opłaty i formalności

1. Kwoty opłat i innych należności nakładanych przez Stronę na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie nakłada opłat ani innych należności ad valorem na przywóz lub wywóz towarów lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów.

3. Każda ze Stron może wymagać uiszczenia należności lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

- a) zapewnienia obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza oficjalnymi godzinami urzędowania lub w miejscach innych niż miejsca celne;
- b) przeprowadzania analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz pobierania opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub do udzielenia informacji związanych ze stosowaniem przepisów prawa celnego;
- c) kontroli lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji lub zniszczenia towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych; lub
- d) nadzwyczajnych środków kontroli, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron bezzwłocznie publikuje wszystkie opłaty i należności, które nakłada w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić administracji publicznej, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

5. Strona nie wymaga czynności konsularnych, w tym zapłaty powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

ARTYKUŁ 9.9

Towary naprawiane

1. Strona nie stosuje cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

3. Strona nie stosuje cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy¹.

¹ W Unii Europejskiej do celów niniejszego ustępu stosuje się procedurę uszlachetnienia czynnego określoną w rozporządzeniu (UE) nr 952/2013.

ARTYKUŁ 9.10

Towary przerobione

1. O ile w niniejszej części Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie przyznaje towarom przerobionym drugiej Strony traktowania mniej korzystnego niż to, które przyznaje podobnym towarom nowym.
2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 9.11 ma zastosowanie do zakazów lub ograniczeń dotyczących przywozu lub wywozu towarów przerobionych. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje zakazy lub ograniczenia przywozu i wywozu dotyczące towarów używanych, środki te nie mają zastosowania do towarów przerobionych.
3. Strona może wymagać, aby towary przerobione były identyfikowane jako takie do celów dystrybucji lub sprzedaży na jej terytorium oraz aby towary te spełniały wszystkie mające zastosowanie wymogi techniczne, które stosuje się do podobnych towarów nowych.

ARTYKUŁ 9.11

Ograniczenia w przywozie i wywozie

Art. III GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej części Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian. Żadna ze Stron nie przyjmuje ani nie utrzymuje zatem zakazów ani ograniczeń w przywozie jakichkolwiek towarów drugiej Strony ani w wywozie lub sprzedaży na wywóz jakiegokolwiek towaru przeznaczonego na terytorium drugiej Strony, z wyjątkiem przypadków, gdy jest to zgodne z art. XI GATT 1994 wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego.

ARTYKUŁ 9.12

Oznaczanie pochodzenia

Jeżeli Chile stosuje obowiązkowe wymogi dotyczące oznaczania kraju pochodzenia w odniesieniu do towarów ze Strony UE, Wspólny Komitet może zdecydować, że towary oznaczone jako „wyprodukowane w UE” lub posiadające podobne oznaczenie w języku lokalnym spełniają takie wymogi w momencie przywozu do Chile. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na prawo żadnej ze Stron do określania rodzaju produktów, w odniesieniu do których spełnienie wymogów dotyczących oznaczania kraju pochodzenia jest obowiązkowe. Do niniejszego artykułu nie stosuje się postanowień rozdziału 10.

ARTYKUŁ 9.13

Procedury licencjonowania przywozu

1. Każda ze Stron zapewnia, aby wszystkie procedury licencjonowania przywozu mające zastosowanie do handlu towarami między Stronami były neutralne w zastosowaniu i zarządzane w sposób sprawiedliwy, niedyskryminujący oraz przejrzysty.
2. Strona przyjmuje lub utrzymuje procedury licencjonowania przywozu jako warunek przywozu towarów na terytorium tej Strony z terytorium drugiej Strony wyłącznie w przypadku, gdy inne właściwe procedury służące osiągnięciu celu administracyjnego nie są z uzasadnionych względów dostępne.
3. Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje żadnych nieautomatycznych procedur licencjonowania przywozu jako warunku przywozu towarów na swoje terytorium z terytorium drugiej Strony chyba, że jest to konieczne, aby wprowadzić środek, który jest spójny z niniejszą częścią Umowy. Strona przyjmująca takie nieautomatyczne procedury licencjonowania przywozu wyraźnie wskazuje drugiej Stronie środek wprowadzony za pomocą tego rodzaju procedury.
4. Każda ze Stron przyjmuje i stosuje wszelkie procedury licencjonowania przywozu zgodne z art. 1, 2 i 3 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu. W tym celu art. 1, 2 i 3 tego porozumienia zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

5. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania przywozu lub wprowadza zmiany do istniejących procedur licencjonowania przywozu, powiadamia o tym fakcie drugą Stronę w ciągu 60 dni od publikacji takiej nowej procedury licencjonowania przywozu lub zmian w istniejących procedurach licencjonowania przywozu. Powiadomienie zawiera informacje określone w niniejszym artykule ust. 3 oraz w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu. Uznaje się, że Strona zachowuje zgodność z tym postanowieniem, jeżeli powiadomiła Komitet Licencjonowania Przywozu, ustanowiony zgodnie z art. 4 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, o nowej procedurze licencjonowania przywozu lub o wszelkich zmianach w istniejącej procedurze licencjonowania przywozu, załączając informacje określone w art. 5 ust. 2 tego porozumienia.

6. Na wniosek Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje wszelkie odpowiednie informacje, w tym informacje określone w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, dotyczące jakiegokolwiek procedury licencjonowania przywozu, którą zamierza przyjąć, którą przyjęła lub którą utrzymuje, a także wszelkie zmiany w istniejących procedurach licencjonowania przywozu.

ARTYKUŁ 9.14

Procedury licencjonowania wywozu

1. Każda ze Stron publikuje każdą nową procedurę licencjonowania wywozu i wszelkie zmiany w istniejącej procedurze licencjonowania wywozu w taki sposób, aby umożliwić administracji publicznej, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi. Publikacja taka ma miejsce, jeżeli to możliwe, nie później niż 30 dni przed rozpoczęciem obowiązywania procedury lub zmiany, a w każdym razie nie później niż w dniu, w którym taka procedura lub zmiana zaczną obowiązywać.

2. Każda ze Stron zapewnia, by publikacja procedur licencjonowania wywozu zawierała następujące informacje:

- a) teksty procedur licencjonowania wywozu lub wszelkich zmian wprowadzonych przez Stronę w tych procedurach;
- b) towary objęte każdą z procedur licencjonowania wywozu;
- c) w odniesieniu do każdej procedury licencjonowania wywozu – opis procedury ubiegania się o pozwolenie na wywóz oraz wszelkie kryteria, jakie musi spełniać wnioskodawca, aby kwalifikować się do ubiegania się o pozwolenie na wywóz, takie jak posiadanie zezwolenia na prowadzenie działalności, podjęcie lub utrzymanie inwestycji lub prowadzenie działalności w określonej formie na terytorium Strony;
- d) jeden punkt kontaktowy lub większa liczba takich punktów, w których zainteresowane osoby mogą uzyskać szczegółowe informacje na temat warunków uzyskania pozwolenia na wywóz;
- e) organ lub organy administracyjne, do których musi być złożony wniosek lub inne stosowne dokumenty;
- f) opis środka wdrażanego w ramach procedury licencjonowania wywozu lub wszelkich takich środków;
- g) okres, przez który każda z procedur licencjonowania wywozu będzie skuteczna, chyba że dana procedura pozostanie w mocy do czasu jej wycofania lub zmiany w ramach nowej publikacji;

- h) jeżeli Strona zamierza skorzystać z procedury licencjonowania wywozu w celu zarządzania kontyngentem wywozowym, całkowita ilość oraz, w stosownych przypadkach, wartość kontyngentu oraz daty otwarcia i zamknięcia kontyngentu oraz
- i) wszelkie zwolnienia lub wyjątki od wymogu uzyskania pozwolenia na wywóz, informacje o sposobie ubiegania się o te zwolnienia lub wyjątki oraz kryteria ich przyznawania.

3. W terminie 30 dni od wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron powiadamia drugą Stronę o swoich istniejących procedurach licencjonowania wywozu. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania wywozu lub zmiany w istniejących procedurach licencjonowania wywozu, powiadamia drugą Stronę o takim przyjęciu lub zmianie w ciągu 60 dni od publikacji nowej procedury licencjonowania wywozu lub zmiany w istniejących procedurach licencjonowania. Powiadomienie takie zawiera odniesienie do źródła lub źródeł, w których publikowane są informacje wymagane zgodnie z ust. 2, oraz, w stosownych przypadkach, adres odpowiedniej rządowej strony internetowej lub odpowiednich rządowych stron internetowych.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie wymaga od Strony udzielenia pozwolenia na wywóz ani nie uniemożliwia Stronie wykonywania jej obowiązków lub zobowiązań wynikających z rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ lub z wielostronnych układów o nierozprzestrzenianiu i ustaleń w sprawie kontroli wywozu.

ARTYKUŁ 9.15

Ustalanie wartości celnej

Każda ze Stron ustala wartość celną towarów drugiej Strony, które są przywożone na jej terytorium zgodnie z art. VII GATT 1994 oraz porozumieniem w sprawie ustalania wartości celnej. W tym celu art. VII GATT 1994 wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego oraz art. 1–17 porozumienia w sprawie ustalania wartości celnej wraz z uwagami interpretacyjnymi do niego zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 9.16

Wskaźniki wykorzystania preferencji

1. Do celów monitorowania funkcjonowania niniejszej części Umowy oraz obliczania wskaźników wykorzystania preferencji Strony co roku przekazują sobie statystyki dotyczące przywozu za okres rozpoczynający się po upływie jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i trwający do chwili upływu 10 lat od zakończenia znoszenia ceł dla wszystkich towarów zgodnie z załącznikiem 9. O ile Wspólny Komitet nie postanowi inaczej, okres ten jest automatycznie przedłużany o pięć lat, a następnie Wspólny Komitet może zdecydować o dalszym jego przedłużeniu.

2. Przekazywane dane statystyczne, o których mowa w ust. 1, obejmują dane dotyczące ostatniego dostępnego roku, w tym dane na temat wartości i, w stosownych przypadkach, wielkości, na poziomie pozycji taryfowych w odniesieniu do przywozu towarów drugiej Strony, w odniesieniu do których skorzystano z preferencyjnego traktowania celnego na podstawie niniejszej części Umowy, oraz do przywozu towarów, w odniesieniu do których stosowano traktowanie niepreferencyjne.

ARTYKUŁ 9.17

Szczególne środki dotyczące zarządzania preferencyjnym traktowaniem

1. Strony współpracują w zakresie zapobiegania naruszeniom przepisów prawa celnego dotyczących preferencyjnego traktowania przyznanego na podstawie niniejszego rozdziału zgodnie z obowiązkami określonymi w rozdziale 10 oraz Protokole do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także w zakresie wykrywania i zwalczania takich naruszeń.
2. Zgodnie z procedurą określoną w ust. 3 Strona może tymczasowo zawiesić preferencyjne traktowanie przedmiotowych towarów w przypadku gdy Strona stwierdza, na podstawie obiektywnych, przekonujących i możliwych do zweryfikowania informacji, że druga Strona dopuściła się systematycznych naruszeń przepisów prawa celnego na dużą skalę w celu uzyskania preferencyjnego traktowania przyznanego na mocy niniejszego rozdziału, oraz w przypadku stwierdzenia:
 - a) systematycznego braku lub niewłaściwego działania drugiej Strony w zakresie weryfikacji statusu pochodzenia towarów i spełnienia innych wymogów Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych przy wykrywaniu lub zapobieganiu naruszeniom reguł pochodzenia;

- b) systematycznej odmowy przeprowadzenia późniejszej weryfikacji dowodu pochodzenia przez drugą Stronę na wniosek drugiej Strony lub odmowy terminowego przekazania wyników takiej weryfikacji, lub nieuzasadnionego opóźnienia w przeprowadzeniu takiej weryfikacji lub przekazaniu informacji; lub
- c) systematycznej odmowy lub braku współpracy lub pomocy ze strony drugiej Strony w wypełnianiu jej obowiązków wynikających z Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych w odniesieniu do preferencyjnego traktowania.
3. Strona, która dokonała ustalenia, o którym mowa w ust. 2, bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym fakcie Wspólny Komitet oraz podejmuje konsultacje z drugą Stroną w ramach Wspólnego Komitetu w celu znalezienia rozwiązania akceptowalnego dla obu Stron.

Jeżeli Strony nie dojdą do porozumienia w sprawie rozwiązania akceptowalnego dla obu Stron w ciągu trzech miesięcy od powiadomienia, Strona, która dokonała ustalenia, może podjąć decyzję o tymczasowym zawieszeniu odpowiedniego preferencyjnego traktowania danych towarów. O tymczasowym zawieszeniu bez zbędnej zwłoki powiadamia się Wspólny Komitet.

Tymczasowe zawieszenia stosuje się jedynie przez okres niezbędny do ochrony interesów finansowych zainteresowanej Strony, a w każdym razie nie dłużej niż sześć miesięcy. Jeżeli warunki, które doprowadziły do początkowego zawieszenia, utrzymują się po upływie sześciu miesięcy, zainteresowana Strona może podjąć decyzję o odnowieniu zawieszenia. Każde tymczasowe zawieszenie podlega okresowym konsultacjom w ramach Wspólnego Komitetu.

4. Każda ze Stron publikuje, zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi, zawiadomienia dla importerów w sprawie wszystkich powiadomień i decyzji dotyczących takiego tymczasowego zawieszenia, o którym mowa w ust. 3.

ARTYKUŁ 9.18

Podkomitet ds. Handlu Towarami

Podkomitet ds. Handlu Towarami ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

- a) monitoruje wykonanie postanowień niniejszego rozdziału i załącznika 9 i zarządzanie nimi;
- b) promuje handel towarami między Stronami, również w drodze prowadzenia konsultacji na temat poprawy traktowania taryfowego w zakresie dostępu do rynku zgodnie z art. 9.5 ust. 4 oraz, w stosownych przypadkach, na temat innych właściwych kwestii;
- c) ma stanowić forum do omawiania wszelkich kwestii dotyczących niniejszego rozdziału;
- d) bezzwłocznie usuwa bariery w handlu towarami między Stronami, w szczególności te związane ze stosowaniem środków pozataryfowych oraz, w stosownych przypadkach zgłasza takie sprawy Wspólnemu Komitetowi do rozpatrzenia;
- e) zaleca Stronom wprowadzenie wszelkich zmian lub uzupełnień do niniejszego rozdziału;

- f) koordynuje wymianę danych w celu wykorzystania preferencji lub inną wymianę informacji dotyczących handlu towarami między Stronami, o której może decydować;
- g) dokonuje przeglądu wszelkich przyszłych zmian systemu zharmonizowanego w celu zapewnienia, aby obowiązki każdej ze Stron na mocy niniejszej części Umowy nie uległy zmianie, oraz prowadzi konsultacje w celu rozwiązania wszelkich związanych z tym konfliktów;
- h) pełni funkcje określone w art. 15.17.

ROZDZIAŁ 10

REGUŁY POCHODZENIA I PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

SEKCJA A

REGUŁY POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i załączników 10-A do 10-E:

- a) „klasyfikacja” oznacza klasyfikację produktu lub materiału zgodnie z określonym rozdziałem, pozycją lub podpozycją systemu zharmonizowanego;
- b) „przesyłka” oznacza produkty, które albo są wysyłane jednocześnie od jednego eksportera do jednego odbiorcy, albo są objęte jednolitym dokumentem przewozowym obejmującym transport od eksportera do odbiorcy bądź, w przypadku braku takiego dokumentu, jedną fakturą;
- c) „organ celny” oznacza:
 - (i) w odniesieniu do Chile – krajową administrację celną; oraz

- (ii) w odniesieniu do Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy w państwach członkowskich Unii Europejskiej odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie przepisów prawa celnego.
- d) „eksporter” oznacza osobę z siedzibą na terytorium Strony, która zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony wywozi lub produkuje produkt pochodzący i sporządza oświadczenie o pochodzeniu;
- e) „identyczne produkty” oznaczają produkty, które pod każdym względem odpowiadają produktom opisanym w opisie produktu; opis produktu w dokumencie handlowym używanym do sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu dla wielu przesyłek musi być wystarczająco dokładny, aby w sposób wyraźny pozwalał zidentyfikować ten produkt, ale także identyczne produkty, które mają być następnie przywożone na podstawie tego oświadczenia;
- f) „importer” oznacza osobę, która dokonuje przywozu produktu pochodzącego i ubiega się dla niego o preferencyjne traktowanie taryfowe;
- g) „materiał” oznacza każdą substancję wykorzystywaną do produkcji produktu, w tym wszelkie składniki, surowce, elementy lub części;
- h) „produkt” oznacza wynik produkcji, nawet jeżeli jest przeznaczony do późniejszego wykorzystania jako materiał do produkcji innego produktu; oraz
- i) „produkcja” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania, łącznie z montażem.

ARTYKUŁ 10.2

Wymogi ogólne

1. Do celów stosowania preferencyjnego traktowania taryfowego przez Stronę w odniesieniu do towarów pochodzących od drugiej Strony zgodnie z niniejszą częścią Umowy, pod warunkiem że produkt spełnia wszystkie pozostałe wymogi niniejszego rozdziału, które mają zastosowanie, następujące produkty uznaje się za pochodzące z terytorium drugiej Strony:
 - a) produkty całkowicie uzyskane na terytorium tej Strony, jak określono w art. 10.4;
 - b) produkty wyprodukowane wyłącznie z materiałów pochodzących z terytorium tej Strony;
oraz
 - c) produkty wyprodukowane na terytorium tej Strony, w których wykorzystano materiały niepochodzące z tego terytorium, pod warunkiem że spełniają one wymogi określone w załączniku 10-B.
2. W przypadku gdy produkt uzyskał status pochodzenia zgodnie z ust. 1, materiałów niepochodzących wykorzystanych w jego produkcji nie uważa się za niepochodzące, jeżeli produkt ten został włączony jako materiał do innego produktu.
3. Uzyskanie statusu pochodzenia odbywa się w sposób ciągły na terytorium danej Strony.

ARTYKUŁ 10.3

Kumulacja pochodzenia

1. Produkt pochodzący z terytorium Strony uznaje się za pochodzący z terytorium drugiej Strony, jeżeli produkt ten jest wykorzystywany jako materiał do produkcji innego produktu na terytorium tej drugiej Strony pod warunkiem, że prowadzona obróbka i przetwarzanie wykraczają poza zakres jednej czynności lub większej liczby czynności wymienionych w art. 10.6.
2. Materiały sklasyfikowane w rozdziale 3 systemu zharmonizowanego, pochodzące z terytorium państw, o których mowa w ust. 4 lit. b), i wykorzystywane do produkcji konserw z tuńczyka sklasyfikowanych w podpozycji 1604.14 systemu zharmonizowanego można uznać za pochodzące z terytorium jednej ze Stron, o ile spełnione są warunki określone w ust. 3 lit. a)–e) oraz że Strona ta wysłała powiadomienie dotyczące przeprowadzenia badania przez Podkomitet, o którym mowa w art. 10.31.
3. W następstwie zalecenia Podkomitetu Wspólny Komitet może zdecydować, że niektóre materiały pochodzące z państw trzecich¹, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, można uznać za pochodzące z terytorium Strony, jeżeli zostały użyte do wytworzenia produktu na terytorium tej Strony, pod warunkiem że:
 - a) w każdej ze Stron obowiązuje umowa handlowa ustanawiająca strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim w rozumieniu art. XXIV GATT 1994;

¹ W celach referencyjnych definicję „państwa trzeciego” zawarto w art. 8.3 lit. aa).

- b) pochodzenie materiałów, o których mowa w niniejszym ustępie, określa się zgodnie z regułami pochodzenia mającymi zastosowanie na podstawie:
- (i) umowy handlowej Strony UE, na mocy której utworzono strefę wolnego handlu w tym państwie trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany do produkcji produktu w Chile; oraz
 - (ii) umowy handlowej Chile, na mocy której utworzono strefę wolnego handlu w tym państwie trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany do produkcji produktu w Stronie UE;
- c) między Stroną a tym państwem trzecim obowiązują ustalenia dotyczące odpowiedniej współpracy administracyjnej zapewniającej pełne wykonanie postanowień zawartych w niniejszym rozdziale, w tym postanowień dotyczących stosowania odpowiedniej dokumentacji pochodzenia materiałów, a Strona powiadamia drugą Stronę o tych ustaleniach;
- d) produkcja lub przetwarzanie materiału prowadzone na terytorium danej Strony wykracza poza zakres jednej czynności lub większej liczby czynności, o których mowa w art. 10.6; oraz
- e) Strony uzgodnią wszystkie inne warunki mające zastosowanie.

4. Państwa trzecie, o których mowa w ust. 3, obejmują:

- a) państwa Ameryki Środkowej, tj. Kostarykę, Salwador, Gwatemalę, Honduras, Nikaragwę i Panamę; oraz
- b) państwa rejonu andyjskiego, tj. Kolumbię, Ekwador i Peru.

ARTYKUŁ 10.4

Produkty całkowicie uzyskane

1. Za całkowicie uzyskane na terytorium Strony uznaje się następujące produkty:
 - a) rośliny i produkty roślinne tam uprawiane lub zebrane;
 - b) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;
 - c) produkty pochodzące od żywych zwierząt tam wyhodowanych;
 - d) produkty uzyskane w wyniku łowiectwa, odławiania, łowienia, zbierania lub chwytania, jednak nie poza zewnętrznymi granicami morza terytorialnego danej Strony;
 - e) produkty pochodzące z ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych;
 - f) produkty uzyskane tam z akwakultury, jeżeli organizmy wodne, w tym ryby, mięczaki, skorupiaki, inne bezkręgowce wodne oraz rośliny wodne, urodziły się lub zostały wyhodowane z materiału rozmnożeniowego takiego jak jaja, ikra, narybek, palczaki lub larwy, w drodze ingerencji w procesy hodowli lub wzrostu, w celu zwiększenia produkcji, np. przez regularne zarybianie, karmienie lub ochronę przed drapieżnikami;

- g) minerały lub inne naturalnie występujące substancje niewymienione w lit. a)–f), tam wydobyte lub pozyskane;
- h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statki tej Strony;
- i) produkty wytworzone na pokładzie statku przetwórci Strony wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. h);
- j) produkty wydobyte przez Stronę lub osobę Strony z dna morskiego lub podglebia poza wszelkimi morzami terytorialnymi, pod warunkiem że ta Strona lub ta osoba Strony ma prawo do prowadzenia prac w takim dnie morskim lub podglebiu;
- k) odpady lub złom pochodzące z produkcji lub z zużytych produktów tam zebranych, pod warunkiem że produkty te nadają się wyłącznie do odzysku surowców; oraz
- l) produkty tam wytworzone wyłącznie z produktów wymienionych w lit. a)–k).

2. Pojęcia „statek Strony” i „statek przetwórci Strony” w ust. 1 lit. h) i i) oznaczają statek lub statek przetwórci, który:

- a) jest zarejestrowany w państwie członkowskim lub w Chile;
- b) pływa pod banderą państwa członkowskiego lub Chile oraz

- c) spełnia jeden z następujących warunków:
- (i) w co najmniej 50 % stanowi własność osób fizycznych państwa członkowskiego lub Chile; lub
 - (ii) stanowi własność osoby prawnej, która:
 - A) posiada siedzibę zarządu i główne miejsce prowadzenia swojej działalności w państwie członkowskim lub w Chile oraz
 - B) w co najmniej 50 % stanowi własność osób jednej z tych Stron.

ARTYKUŁ 10.5

Tolerancje

1. Jeżeli materiał nie pochodzący wykorzystany w produkcji produktu nie spełnia wymogów określonych w załączniku 10-B, produkt uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, pod warunkiem że:
- a) w odniesieniu do wszystkich produktów¹, z wyjątkiem produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50 do 63 systemu zharmonizowanego, łączna wartość materiałów nie pochodzących nie przekracza 10 % ceny *ex-works* produktu;

¹ Rozdziały 1 do 24 systemu zharmonizowanego, zgodnie z uwagą 9 załącznika 10-A.

b) w odniesieniu do produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50 do 63 systemu zharmonizowanego, zastosowanie mają tolerancje określone w uwagach 6 do 8 załącznika 10-A.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli wartość lub masa materiałów nie pochodzących użytych do produkcji produktu przekracza którąkolwiek z wartości procentowych określających maksymalną wartość lub masę materiałów nie pochodzących, jak określono w wymogach zawartych w załączniku 10-B.

3. Postanowienia ust. 1 nie mają zastosowania do produktów całkowicie uzyskanych na terytorium Strony w rozumieniu art. 10.4. Jeżeli zgodnie z załącznikiem 10-B wymagane jest, aby materiały użyte do produkcji produktu były całkowicie uzyskane, zastosowanie mają ust. 1 i 2.

ARTYKUŁ 10.6

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Niezależnie od art. 10.2 ust. 1 lit. c) produktu nie uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, jeżeli jedna z następujących czynności lub większa liczba takich czynności przeprowadzana jest na materiałach nie pochodzących z terytorium tej Strony:

a) czynności konserwujące, takie jak suszenie, mrożenie, przechowywanie w solance lub inne podobne czynności, których jedynym celem jest zapewnienie, aby produkt pozostał w dobrym stanie podczas transportu i składowania;

- b) dzielenie i łączenie opakowań;
- c) mycie, czyszczenie, usuwanie kurzu, rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;
- d) wszelkie prasowanie materiałów i artykułów włókienniczych;
- e) proste czynności malowania i polerowania;
- f) łuskanie i częściowe lub całkowite bielenie ryżu, polerowanie lub glazurowanie zbóż oraz ryżu;
- g) czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru, częściowe lub całkowite mielenie cukru kryształu w postaci stałej;
- h) obieranie, drylowanie i łuskanie owoców, orzechów i warzyw;
- i) ostrzenie, proste szlifowanie lub proste cięcie;
- j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, stopniowanie lub dobieranie;
- k) proste umieszczanie w butelkach, puszkach, butlach, workach, pudełkach, skrzynkach umocowanie na kartonach lub deskach oraz wszelkie inne proste czynności związane z pakowaniem;
- l) umieszczanie lub drukowanie znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających na produktach lub ich opakowaniach;

- m) proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów, w tym mieszanie cukru z dowolnym materiałem;
- n) prosty montaż części artykułów w celu utworzenia całego artykułu lub rozkładanie produktów na części;
- o) zwykle dodawanie wody, rozcieńczanie, odwadnianie lub skażanie produktów; lub
- p) ubój zwierząt.

2. Do celów ust. 1 czynność uznaje się za prostą, jeżeli jej wykonanie nie wymaga szczególnych umiejętności lub maszyn, urządzeń lub sprzętu specjalnie wyprodukowanych lub zainstalowanych w celu wykonania takiej czynności.

ARTYKUŁ 10.7

Jednostka kwalifikacyjna

1. Jednostką kwalifikacyjną do celów postanowień niniejszego rozdziału jest produkt, który uważa się za jednostkę podstawową przy dokonywaniu klasyfikacji produktu w ramach systemu zharmonizowanego.

2. Jeżeli przesyłka składa się z wielu identycznych produktów klasyfikowanych do tej samej pozycji systemu zharmonizowanego, każdy produkt bierze się pod uwagę indywidualnie do celów stosowania postanowień niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 10.8

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

1. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia dostarczane z elementem wyposażenia, maszyną, aparaturą lub pojazdem, które są częścią typowego wyposażenia i są wliczone w jego cenę lub nie są oddzielnie fakturowane, są uważane za jeden produkt z danym elementem wyposażenia, maszyną, aparaturą lub pojazdem.

2. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia, o których mowa w ust. 1, nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

ARTYKUŁ 10.9

Zestawy

Zestawy, o których mowa w regule 3 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego uznaje się za pochodzące z danej Strony, jeżeli wszystkie elementy zestawu są produktami pochodzącymi. Jeżeli zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, cały zestaw uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, jeżeli wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny *ex-works* zestawu.

ARTYKUŁ 10.10

Elementy neutralne

Do ustalenia, czy produkt kwalifikuje się jako produkt pochodzący z terytorium Strony, nie jest konieczne ustalenie pochodzenia następujących elementów, które mogły zostać użyte w procesie jego produkcji:

- a) paliw, energii, katalizatorów i rozpuszczalników;
- b) sprzętu, urządzeń i zapasów stosowanych do testowania lub kontrolowania produktów;

- c) maszyn, narzędzi, ciągadeł i form;
- d) części zamiennych i materiałów wykorzystywanych do konserwacji sprzętu i budynków;
- e) oliw, smarów, materiałów składowych i innych materiałów stosowanych w produkcji lub używanych do obsługi sprzętu i budynków;
- f) rękawic, okularów, obuwia, odzieży, sprzętu ochronnego i zapasów;
- g) wszelkich innych materiałów, które nie są zawarte w produkcie, ale co do których można wykazać, że są wykorzystywane w produkcji produktu.

ARTYKUŁ 10.11

Opakowania, materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe

1. Jeżeli, zgodnie z regułą 5 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, opakowania i pojemniki opakowaniowe, w które produkt pakowany jest do sprzedaży detalicznej, są klasyfikowane z produktem, te opakowania i pojemniki opakowaniowe nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

2. Przy ustalaniu, czy produkt pochodzi z terytorium Strony, nie bierze się pod uwagę opakowań i pojemników opakowaniowych, które są wykorzystywane do ochrony produktu podczas transportu.

ARTYKUŁ 10.12

Metoda rozróżnienia księgowego materiałów zamiennych

1. Materiały zamienne pochodzące i niepochodzące oddziela się fizycznie podczas składowania w celu zachowania ich statusu materiałów pochodzących lub niepochodzących, w zależności od przypadku. Materiały te mogą być użyte do produkcji produktu bez ich fizycznego oddzielenia podczas składowania pod warunkiem, że stosowana jest metoda rozróżnienia księgowego.

2. Metodę rozróżnienia księgowego, o której mowa w ust. 1, stosuje się zgodnie z metodą zarządzania zapasami w oparciu o zasady rachunkowości powszechnie akceptowane przez daną Stronę. Metoda rozróżnienia księgowego musi zapewnić, aby w dowolnym czasie liczba produktów, które mogą być uznane za produkty pochodzące z terytorium Strony, nie przekraczała liczby możliwej do uzyskania przy zastosowaniu metody fizycznego oddzielenia produktów podczas magazynowania.

3. Do celów ust. 1, „materiały zamienne” oznaczają materiały tego samego rodzaju i jakości handlowej, charakteryzujące się identycznymi cechami technicznymi i fizycznymi i niemożliwe do rozróżnienia po tym, jak zostaną zawarte w produkcie końcowym.

ARTYKUŁ 10.13

Produkty powracające

Jeżeli produkt pochodzący z terytorium Strony zostaje wywieziony z terytorium tej Strony do państwa trzeciego i powraca na terytorium tej Strony, produkt taki uznaje się za niepochodzący, chyba że istnieje możliwość udowodnienia organom celnym tej Strony, że produkt powracający:

- a) jest tym samym produktem, co produkt wywieziony oraz
- b) nie został poddany żadnym innym czynnościom niż czynności niezbędne do zachowania go w dobrym stanie, gdy znajdował się w państwie trzecim, lub gdy był przedmiotem wywozu.

ARTYKUŁ 10.14

Zasada niemanipulacji

1. Produkt pochodzący zgłoszony do użytku krajowego na terytorium Strony dokonującej przywozu nie może, po dokonaniu wywozu i przed zgłoszeniem go do użytku krajowego, zostać zmieniony, przekształcony w jakikolwiek sposób ani poddany czynnościom innym niż służące zachowaniu go w dobrym stanie lub innym niż dodawanie lub umieszczanie oznaczeń, etykiet, pieczęci lub jakiegokolwiek innej dokumentacji w celu zapewnienia zgodności z określonymi wymogami wewnętrznymi Strony dokonującej przywozu.

2. Przechowywanie lub wystawianie produktu w państwie trzecim może mieć miejsce, pod warunkiem że pozostaje on pod dozorem celnym w danym państwie trzecim.
3. Bez uszczerbku dla postanowień sekcji B, dzielenie przesyłek może mieć miejsce na terytorium państwa trzeciego, jeśli zostaje dokonane przez eksportera lub na jego odpowiedzialność i pod warunkiem że przesyłki te pozostają pod dozorem celnym w tym państwie trzecim.
4. W razie wątpliwości, czy warunki przewidziane w ust. 1–3 zostały spełnione, organ celny Strony dokonującej przywozu może zażądać od importera dostarczenia dowodu spełnienia tych warunków. Taki dowód może zostać dostarczony za pomocą wszelkich środków, w tym umownych dokumentów przewozowych, takich jak konosament, dowodów faktycznych lub materialnych, takich jak oznakowanie lub numeracja opakowań, lub jakichkolwiek innych dowodów związanych z samym produktem.

ARTYKUŁ 10.15

Wystawy

1. Produkty pochodzące wysłane z przeznaczeniem na wystawę w państwie trzecim i sprzedane po wystawie w celu przywozu na terytorium jednej ze Stron korzystają w przywozie z postanowień niniejszej części Umowy, pod warunkiem że zgodnie z wymogami organów celnych wykazano, że:
 - a) eksporter wysłał te produkty z terytorium Strony do państwa trzeciego, w którym odbywała się wystawa i prezentował je na tej wystawie;

- b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je na rzecz odbiorcy na terytorium Strony;
- c) produkty zostały wysłane w trakcie wystawy lub natychmiast po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz
- d) produkty, od momentu ich wysyłki na wystawę, nie były używane w celach innych niż prezentacja na wystawie.

2. Oświadczenie o pochodzeniu musi zostać sporządzone zgodnie z postanowieniami sekcji B i przedłożone organom celnym zgodnie z procedurami celnymi Strony dokonującej przywozu. Jest w nim wskazana nazwa i adres wystawy.

3. Ust. 1 stosuje się do wszelkich wystaw handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, targów lub podobnych pokazów publicznych, które nie są organizowane na użytek prywatny w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży tych produktów i w trakcie których produkty pozostają pod kontrolą celną.

4. Organy celne Strony dokonującej przywozu mogą wymagać przedstawienia dowodów potwierdzających, że produkty pozostawały pod kontrolą celną w państwie, w którym były wystawiane, jak również dodatkowej dokumentacji dotyczącej warunków, na jakich produkty były wystawiane.

SEKCJA B

PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.16

Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Strona dokonująca przywozu przyznaje preferencyjne traktowanie taryfowe produktowi pochodzącemu z terytorium drugiej Strony w rozumieniu niniejszego rozdziału na podstawie wniosku importera o preferencyjne traktowanie taryfowe. Importer ponosi odpowiedzialność za poprawność wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz za zgodność z wymogami określonymi w niniejszym rozdziale.
2. Podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest jeden z poniższych elementów:
 - a) oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zgodnie z art. 10.17;
 - b) wiedza importera z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 10.19.
3. Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz podstawa tego wniosku, o których mowa w ust. 2, zostają włączone do zgłoszenia celnego zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu.

4. Importer składający wniosek o preferencyjne traktowanie na podstawie oświadczenia o pochodzeniu zgodnie z ust. 2 lit. a) przechowuje oświadczenie o pochodzeniu oraz na żądanie przedstawia je organowi celnemu Strony dokonującej przywozu.

ARTYKUŁ 10.17

Oświadczenie o pochodzeniu

1. Eksporter produktu sporządza oświadczenie o pochodzeniu na podstawie informacji świadczących o tym, że produkt jest produktem pochodzącym, w tym, w stosownych przypadkach, informacji na temat statusu pochodzenia materiałów użytych do jego produkcji.
2. Eksporter odpowiedzialny jest za poprawność sporządzonego oświadczenia o pochodzeniu i informacji przekazywanych zgodnie z ust. 1. Jeżeli eksporter ma powody sądzić, że oświadczenie o pochodzeniu zawiera nieprawdziwe informacje lub jest oparte na nieprawidłowych informacjach, eksporter natychmiast powiadamia importera o wszelkich zmianach mających wpływ na status pochodzenia produktu. W takim przypadku importer skoryguje zgłoszenie przywozowe i zapłaci wszelkie należne cło.
3. Eksporter sporządza oświadczenie o pochodzeniu w jednej z wersji językowych określonych w załączniku 3-C na fakturze lub innym dokumencie handlowym, w którym na tyle szczegółowo opisano produkt pochodzący, by umożliwić jego identyfikację zgodnie z nomenklaturą stosowaną w systemie zharmonizowanym. Strona dokonująca przywozu nie wymaga od importera przedłożenia tłumaczenia oświadczenia o pochodzeniu.

4. Oświadczenie o pochodzeniu ważne jest przez jeden rok od dnia jego sporządzenia.
5. Oświadczenie o pochodzeniu może zostać sporządzone w odniesieniu do:
 - a) pojedynczej wysyłki jednego lub większej liczby produktów na terytorium Strony; lub
 - b) wielokrotnych wysyłek identycznych produktów na terytorium Strony w okresie wskazanym w oświadczeniu o pochodzeniu, nieprzekraczającym 12 miesięcy.
6. Strona dokonująca przywozu, na wniosek importera i z zastrzeżeniem wymogów, które może określić Strona dokonująca przywozu, zezwala na złożenie jednego oświadczenia o pochodzeniu dla produktów niezmontowanych lub rozmontowanych w rozumieniu reguły nr 2 lit. a) Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, klasyfikowanych w sekcjach XV–XXI systemu zharmonizowanego, w przypadku przywozu partiami.

ARTYKUŁ 10.18

Drobne niezgodności i drobne błędy

Organ celny Strony dokonującej przywozu nie może odrzucić wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe z powodu drobnych niezgodności między oświadczeniem o pochodzeniu a dokumentami przedłożonymi urzędowi celnemu lub drobnych błędów w oświadczeniu o pochodzeniu.

ARTYKUŁ 10.19

Wiedza importera

1. Strona dokonująca przywozu może w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych ustanowić warunki określające, którzy importerzy mogą opierać wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe na wiedzy importera.
2. Niezależnie od ust. 1 wiedza importera o pochodzeniu produktu opiera się na informacjach świadczących o tym, że produkt faktycznie kwalifikuje się jako produkt pochodzący i spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 10.20

Wymogi dotyczące przechowywania dokumentacji

1. Importer wnioskujący o preferencyjne traktowanie taryfowe w odniesieniu do produktu przywożonego na terytorium Strony:
 - a) przechowuje oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera przez okres co najmniej trzech lat od daty złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu, jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest oświadczenie o pochodzeniu; oraz

- b) przechowuje informacje świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale przez okres co najmniej trzech lat od daty złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu, jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest wiedza importera.
2. Eksporter, który sporządził oświadczenie o pochodzeniu, przechowuje kopię oświadczenia o pochodzeniu i wszystkie inne dokumenty świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale, przez okres co najmniej czterech lat po sporządzeniu takiego oświadczenia o pochodzeniu.
3. Dokumenty, które mają być przechowywane zgodnie z niniejszym artykułem, mogą być przechowywane w formie elektronicznej zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi odpowiednio Strony dokonującej przywozu lub wywozu.

ARTYKUŁ 10.21

Zwolnienia z wymogów dotyczących oświadczeń o pochodzeniu

1. Produkty wysłane jako paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych są uznawane za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia oświadczenia o pochodzeniu, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego rozdziału oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego zgłoszenia.

2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców albo podróżnych lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość towarów w sposób oczywisty wskazują na brak przeznaczenia handlowego, pod warunkiem że przywóz nie stanowi części serii przywozów, które można racjonalnie uznać za dokonane oddzielnie w celu uniknięcia wymogu złożenia oświadczenia o pochodzeniu.

3. Całkowita wartość produktów, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać 500 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie Strony w przypadku paczek lub 1 200 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie Strony w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

ARTYKUŁ 10.22

Weryfikacja

1. Organ celny Strony dokonującej przywozu może zweryfikować status pochodzenia produktu lub spełnienie innych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, stosując metody oceny ryzyka, które mogą obejmować losowy dobór próby. Do celów takiej weryfikacji organ celny Strony dokonującej przywozu może zwrócić się o udzielenie informacji do importera, który złożył wniosek o preferencyjne traktowanie zgodnie z art. 10.16.

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu, który zwraca się o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1, może żądać wyłącznie następujących informacji w odniesieniu do pochodzenia produktu:

- a) oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli podstawą wniosku było oświadczenie o pochodzeniu;
oraz
- b) informacji dotyczących spełnienia kryteriów pochodzenia, czyli:
 - (i) jeśli kryterium pochodzenia to „całkowicie uzyskane” – mająca zastosowanie kategoria (taka jak zbiory, górnictwo, rybołówstwo) i miejsce produkcji;
 - (ii) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na zmianie w klasyfikacji taryfowej – wykaz wszystkich materiałów niepochodzących, łącznie z ich klasyfikacją taryfową (w formie dwu-, cztero- lub sześciocyfrowym, w zależności od kryterium pochodzenia);
 - (iii) jeśli kryterium oparte jest na metodzie wartości – wartość produktu końcowego, a także wartość wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych do produkcji;
 - (iv) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na masie – masa produktu końcowego, a także masa odpowiednich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcie końcowym; oraz
 - (v) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na konkretnym procesie produkcji – opis tego konkretnego procesu.

3. Przekazując wymagane informacje, importer może dodać wszelkie inne informacje uznawane przez niego za istotne do celów weryfikacji.

4. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu wydane przez eksportera zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), importer dostarcza to oświadczenie o pochodzeniu, jednak może odpowiedzieć organowi celnemu Strony dokonującej przywozu, że podanie informacji, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, nie jest możliwe.

5. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może – po uprzednim zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z niniejszym artykułem ust. 1 – dodatkowo zwrócić się do importera o udzielenie informacji, jeżeli ten organ celny uzna, że do zweryfikowania status pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale niezbędne są dodatkowe informacje. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zażądać od importera przedstawienia konkretnych dokumentów i informacji.

6. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu podejmie decyzję o zawieszeniu przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego w odniesieniu do danych produktów w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji, może zaproponować importerowi zwolnienie produktów. Warunkiem takiego zwolnienia może być wymaganie przez Stronę dokonującą przywozu zabezpieczenia lub innych stosownych środków ostrożności. Jakikolwiek zawieszenie preferencyjnego traktowania taryfowego zostaje zakończone tak szybko, jak to możliwe po ustaleniu przez organ celny Strony dokonującej przywozu statusu pochodzenia danych produktów lub faktu spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 10.23

Współpraca administracyjna

1. W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszego rozdziału Strony współpracują ze sobą, za pośrednictwem swoich organów celnych, przy weryfikowaniu statusu pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonymi w niniejszym rozdziale.
2. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może także – po zwróceniu się do importera o informacje zgodnie z art. 10.22 ust. 1 – zwrócić się z wnioskiem o udzielenie informacji do organu celnego Strony dokonującej wywozu w ciągu dwóch lat od dnia złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu stwierdzi, że takie dodatkowe informacje są potrzebne do zweryfikowania statusu pochodzenia produktu lub ustalenia, czy spełnione są pozostałe wymogi określone w niniejszym rozdziale. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zażądać od organu celnego Strony dokonującej wywozu przedstawienia konkretnych dokumentów i informacji.
3. Organ celny Strony dokonującej przywozu uwzględni we wniosku, o którym mowa w ust. 2, następujące informacje:
 - a) oświadczenie o pochodzeniu lub jego kopię;

- b) nazwę organu celnego składającego wniosek;
- c) nazwę eksportera podlegającego weryfikacji;
- d) przedmiot i zakres weryfikacji oraz
- e) w stosownych przypadkach, wszelkie stosowne dokumenty.

4. Organ celny Strony dokonującej wywozu może, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, przeprowadzić weryfikację, zwracając się o dokumenty od eksportera oraz domagając się wszelkich dowodów lub odwiedzając obiekty eksportera celem przeglądu dokumentacji oraz inspekcji obiektów wykorzystywanych w procesie produkcji produktu.

5. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 2, organ celny Strony dokonującej wywozu dostarcza organowi celnemu Strony dokonującej przywozu następujące informacje:

- a) wymagane dokumenty, o ile są one dostępne;
- b) opinię w sprawie statusu pochodzenia produktu;
- c) opis produktu podlegającego weryfikacji oraz klasyfikację taryfową istotną dla stosowania reguł pochodzenia;

- d) opis i wyjaśnienie procesu produkcji do uzasadnienia statusu pochodzenia produktu;
- e) informacje o sposobie, w jaki przeprowadzono weryfikację statusu pochodzenia produktu zgodnie z ust. 4; oraz
- f) w stosownych przypadkach dokumenty uzupełniające.

6. Organ celny Strony dokonującej wywozu nie może przekazywać organowi celnemu Strony dokonującej przywozu informacji, o których mowa w ust. 5 lit. a) lub f), bez zgody eksportera.

7. Wszystkie wymagane informacje, w tym wszelkie dokumenty potwierdzające i wszelkie inne powiązane informacje dotyczące weryfikacji, powinny być w miarę możliwości wymieniane między organami celnymi Stron drogą elektroniczną.

8. Strony, za pośrednictwem koordynatorów wyznaczonych zgodnie z niniejszą częścią Umowy, przekazują sobie dane kontaktowe swoich odpowiednich organów celnych oraz wszelkie zmiany w tym zakresie w ciągu 30 dni od ich zaistnienia.

ARTYKUŁ 10.24

Wzajemna pomoc w zwalczaniu nadużyć

W przypadku podejrzenia naruszenia niniejszego rozdziału Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 10.25

Odrzucanie wniosków o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 3–5, organ celny Strony dokonującej przywozu może odmówić preferencyjnego traktowania taryfowego, jeżeli:
 - a) w terminie trzech miesięcy od wezwania do udzielenia informacji zgodnie z art. 10.22 ust. 1:
 - (i) importer nie udzielił odpowiedzi;
 - (ii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a) – oświadczenie o pochodzeniu nie zostało dostarczone; lub

- (iii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b) – informacje przekazane przez importera nie są wystarczające do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu;
- b) w terminie trzech miesięcy od wezwania do udzielenia dodatkowych informacji na podstawie art. 10.22 ust. 5:
 - (i) importer nie udzielił odpowiedzi; lub
 - (ii) informacje przekazane przez importera nie są odpowiednie do potwierdzenia, że produkt jest produktem pochodzącym;
- c) w terminie 10 miesięcy od wezwania do udzielenia informacji zgodnie z art. 10.23 ust. 2:
 - (i) organ celny Strony dokonującej wywozu nie udzielił odpowiedzi; lub
 - (ii) informacje przekazane przez organ celny Strony dokonującej wywozu nie są wystarczające do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu.

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu może odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli importer, który złożył wniosek, nie spełni innych wymogów określonych w niniejszym rozdziale niż te odnoszące się do statusu pochodzenia produktów.

3. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu ma wystarczające uzasadnienie, aby odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w przypadkach gdy organ celny Strony dokonującej wywozu przedstawił opinię zgodnie z art. 10.23 ust. 5 lit. b), potwierdzającą status pochodzenia produktów, organ celny Strony dokonującej przywozu powiadamia organ celny Strony dokonującej wywozu o swoim zamiarze odrzucenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w terminie dwóch miesięcy od otrzymania tej opinii.
4. Jeżeli dokonano powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, na wniosek którejkolwiek ze Stron przeprowadza się konsultacje w terminie trzech miesięcy od dnia powiadomienia. Termin przewidziany na konsultacje może zostać przedłużony w indywidualnych przypadkach za obopólną zgodą organów celnych Stron. Konsultacje te mogą odbywać się zgodnie z procedurą określoną przez Podkomitet.
5. Po upływie terminu przewidzianego na konsultacje organ celny Strony dokonującej przywozu odrzuca wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe wyłącznie w przypadku, gdy nie jest w stanie potwierdzić statusu pochodzenia produktu oraz po przyznaniu importerowi prawa do bycia wysłuchanym.

ARTYKUŁ 10.26

Poufność

1. Każda ze Stron zachowuje, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, poufność informacji przekazanych jej przez drugą Stronę, zgodnie z niniejszym rozdziałem, oraz chroni te informacje przed ich ujawnieniem.
2. Informacje uzyskane przez organy Strony dokonującej przywozu są wykorzystywane przez te organy wyłącznie do celów niniejszego rozdziału.
3. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje poufne zebrane na podstawie niniejszego rozdziału nie były wykorzystywane do celów innych niż prowadzenie i egzekwowanie decyzji i ustaleń dotyczących pochodzenia produktów i kwestii celnych, chyba że osoba lub Strona, która przekazała te poufne informacje, na to zezwoli.
4. Niezależnie od ust. 3 Strona może zezwolić na wykorzystywanie informacji zebranych na podstawie niniejszego rozdziału w jakimkolwiek postępowaniu administracyjnym, sądowym lub quasi-sądowym wszczętym w związku z nieprzestrzeganiem przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ceł, wykonujących postanowienia niniejszego rozdziału. Strona z wyprzedzeniem powiadamia osobę lub Stronę, która przekazała dane informacje, o każdym takim wykorzystaniu.

ARTYKUŁ 10.27

Zwroty i wnioski o preferencyjne traktowanie taryfowe złożone po przywozie

1. Każda ze Stron przewiduje, że importer może po dokonaniu przywozu złożyć wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz o zwrot wszelkiego nadpłaconego cła za produkt, jeżeli:
 - a) importer nie złożył wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w chwili przywozu;
 - b) wniosek składany jest nie później niż dwa lata od dnia przywozu; oraz
 - c) dany produkt kwalifikował się do preferencyjnego traktowania taryfowego w momencie przywozu na terytorium Strony.

2. Jako warunek przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego na podstawie wniosku złożonego zgodnie z ust. 1 Strona dokonująca przywozu może wymagać, aby importer:
 - a) złożył wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu;
 - b) w stosownych przypadkach dostarczył oświadczenie o pochodzeniu; oraz
 - c) spełnił wszystkie inne mające zastosowanie wymogi określone w niniejszym rozdziale, tak jakby wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe złożono w momencie przywozu.

ARTYKUŁ 10.28

Środki i kary administracyjne

1. W stosownych przypadkach Strona nakłada środki i kary administracyjne zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi na osobę, która sporządziła dokument lub przyczynia się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawdziwe informacje w celu uzyskania preferencyjnego traktowania taryfowego produktu lub która nie spełnia wymogów określonych w:

- a) art. 10.20;
- b) art. 10.23 ust. 4, nie dostarczając dowodów lub odmawiając wizyty; lub
- c) art. 10.17 ust. 2, nie korygując wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe złożonego w ramach zgłoszenia celnego i opłacając cło w stosownych przypadkach, jeśli pierwotny wniosek o preferencyjne traktowanie był oparty na nieprawidłowych informacjach.

2. Strona uwzględnia art. 6 ust. 3.6 Porozumienia WTO o ułatwieniach w handlu w przypadkach, gdy importer dobrowolnie ujawnia korektę wniosku o preferencyjne traktowanie przed otrzymaniem wniosku o weryfikację, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 10.29

Ceuta i Melilla

1. Do celów niniejszego rozdziału w odniesieniu do Strony UE termin „Strona” nie obejmuje Ceuty i Melilli.
2. Produkty pochodzące z Chile przy przywozie do Ceuty i Melilli są objęte pod wszystkimi względami takim samym traktowaniem celnym na podstawie niniejszej części Umowy, jakimi są objęte produkty pochodzące z obszaru celnego Unii Europejskiej na podstawie Protokołu 2 do Aktu przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej do Unii Europejskiej. Chile przyznaje wobec przywozu produktów objętych niniejszą częścią Umowy i pochodzących z Ceuty i Melilli takie samo traktowanie celne jak w przypadku produktów przywożonych oraz pochodzących ze Strony UE.
3. Reguły pochodzenia i procedury dotyczące pochodzenia, o których mowa w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio do produktów wywożonych z Chile do Ceuty i Melilli oraz do produktów wywożonych z Ceuty i Melilli do Chile.

4. Ceutę i Melillę uważa się za jedno terytorium.
5. Art. 10.3 ma zastosowanie do przywozu i wywozu produktów między Stroną UE, Chile oraz Ceutą i Melillą.
6. Eksporter, w zależności od pochodzenia produktu, w polu 3 tekstu oświadczenia o pochodzeniu w załączniku 10-C wpisuje „Chile” oraz „Ceuta i Melilla”.
7. Organy celne Królestwa Hiszpanii są odpowiedzialne za stosowanie niniejszego artykułu w Ceucie i Melilli.

ARTYKUŁ 10.30

Zmiany

Wspólna Rada może przyjmować decyzje o zmianie niniejszego rozdziału i załączników 10-A do 10-E zgodnie z art. 8.1 ust. 6 lit. a).

ARTYKUŁ 10.31

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. W skład Podkomitetu ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia („Podkomitet”), ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1, wchodzi przedstawiciele Stron odpowiedzialni za cła.
2. Podkomitet jest odpowiedzialny za skuteczne wykonanie i stosowanie niniejszego rozdziału.
3. Do celów niniejszego rozdziału Podkomitet pełni następujące funkcje:
 - a) dokonuje przeglądu i wydaje, w razie potrzeby, odpowiednie zalecenia dla Wspólnego Komitetu w zakresie:
 - (i) wykonania postanowień niniejszego rozdziału i ich stosowania; oraz
 - (ii) wszelkich zmian niniejszego rozdziału i załączników 10-A do 10-E zaproponowanych przez Stronę;
 - b) przedstawia Wspólnemu Komitetowi sugestie dotyczące przyjęcia not wyjaśniających w celu ułatwienia wykonania postanowień niniejszego rozdziału; oraz
 - c) rozpatruje wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie związane z postanowieniami niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 10.32

Produkty w tranzycie lub produkty składowane

Strony mogą stosować niniejszą część Umowy do produktów, które są zgodne z niniejszym rozdziałem i które w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy są w tranzycie albo są czasowo składowane w składzie celnym lub na wolnych obszarach celnych w Stronie UE lub w Chile, pod warunkiem przedłożenia organom celnym Strony dokonującej przywozu oświadczenia o pochodzeniu.

ARTYKUŁ 10.33

Noty wyjaśniające

Noty wyjaśniające dotyczące interpretacji i stosowania postanowień niniejszego rozdziału i zarządzania nimi określono w załączniku 10-E.

ROZDZIAŁ 11

UŁATWIENIA CELNE I HANDLOWE

ARTYKUŁ 11.1

Cele

1. Strony uznają znaczenie ułatwień celnych i handlowych w zmieniających się globalnych warunkach handlu.
2. Strony uznają, że handel międzynarodowy oraz instrumenty i normy celne stanowią podstawę wymogów i procedur dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu.
3. Strony uznają, że ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego są niedyskryminujące, a procedury celne opierają się na stosowaniu nowoczesnych metod i skutecznej kontroli w celu zwalczania nadużyć, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów oraz wspierania legalnego handlu. Każda ze Stron powinna okresowo dokonywać przeglądu swoich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz procedur celnych. Strony uznają również, że ich procedury celne nie mogą być uciążliwe pod względem administracyjnym ani ograniczać handlu w stopniu wyższym niż to konieczne, aby osiągnąć uzasadnione cele, przy czym należy stosować je w sposób przewidywalny, spójny i przejrzysty.

4. Strony zgodnie postanawiają, że wzmocnią współpracę między sobą w celu zapewnienia, aby właściwe ustawowe, wykonawcze i proceduralne przepisy prawa celnego oraz zdolności administracyjne stosownych organów administracyjnych odpowiadały celom promowania ułatwień handlowych oraz zapewniały skuteczną kontrolę celną.

ARTYKUŁ 11.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału „organ celny” oznacza:

- a) w odniesieniu do Chile – *Servicio Nacional de Aduanas* (Krajową Administrację Celną) lub jej następcę; oraz
- b) w odniesieniu do Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy w państwach członkowskich Unii Europejskiej odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego.

ARTYKUŁ 11.3

Współpraca celna

1. Strony współpracują, za pośrednictwem swoich organów celnych, w sprawach celnych, by zagwarantować osiągnięcie celów określonych w art. 11.1.
2. Strony rozwijają współpracę między innymi poprzez:
 - a) wymianę informacji dotyczących ich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz ich wykonania, a także procedur celnych, zwłaszcza w następujących obszarach:
 - (i) uproszczenie i modernizacja procedur celnych;
 - (ii) egzekwowanie praw własności intelektualnej przez organy celne;
 - (iii) ułatwianie tranzytu i przeładunku;
 - (iv) relacje ze środowiskiem biznesu oraz
 - (v) bezpieczeństwo łańcucha dostaw i zarządzanie ryzykiem;

- b) współpracę w zakresie związanych z cłami aspektów zabezpieczenia i ułatwienia międzynarodowych łańcuchów dostaw zgodnie z Ramami norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) Światowej Organizacji Celnej (zwanej dalej „WCO”) przyjętymi w czerwcu 2005 r.;
- c) rozważenie opracowania wspólnych inicjatyw związanych z przywozem, wywozem i innymi procedurami celnymi, w tym wymianę najlepszych praktyk i pomocy technicznej oraz zapewnienie skutecznej obsługi środowiska biznesu; taka współpraca może obejmować wymianę w zakresie laboratoriów celnych, szkolenia funkcjonariuszy celnych oraz nowych technologii kontroli i procedur celnych;
- d) wzmacnianie współpracy Stron w dziedzinie cel w organizacjach międzynarodowych, takich jak WTO i Światowa Organizacja Celna;
- e) ustanawianie, w stosownych i właściwych przypadkach, wzajemnego uznawania programów upoważnionego przedsiębiorcy, w tym równoważnych środków ułatwiających wymianę handlową;
- f) prowadzenie wymiany informacji na temat technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka i kontroli bezpieczeństwa w celu ustanowienia, w miarę możliwości, norm minimalnych dotyczących technik zarządzania ryzykiem oraz powiązanych wymogów i programów;

- g) dążenie do harmonizacji wymogów Stron dotyczących danych w odniesieniu do procedur przywozowych, wywozowych i innych procedur celnych poprzez wdrożenie wspólnych norm i elementów danych zgodnie z Modelem danych WCO;
- h) dzielenie się swoimi doświadczeniami w zakresie opracowywania i wdrażania systemów jednego okienka oraz, w stosownych przypadkach, opracowywanie wspólnych zbiorów danych dla tych systemów;
- i) utrzymywanie dialogu między odpowiednimi ekspertami ds. polityki celem wspierania użyteczności, skuteczności i możliwości stosowania interpretacji indywidualnych dla organów celnych i przedsiębiorstw handlowych;. oraz
- j) wymianę, jeżeli jest to właściwe i odpowiednie, określonych kategorii informacji celnych między organami celnymi Stron za pośrednictwem ustrukturyzowanej i częstej komunikacji i w konkretnych celach, a mianowicie w celu poprawy zarządzania ryzykiem i skuteczności kontroli celnych, ukierunkowania działań na towary, w odniesieniu do których zachodzi ryzyko pod względem poboru dochodów lub zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony, a także ułatwiania legalnego handlu; taka wymiana informacji pozostaje bez uszczerbku dla wymiany informacji, która może mieć miejsce między Stronami zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

3. Wszelka wymiana informacji między Stronami na podstawie niniejszego rozdziału podlega odpowiednio wymogom dotyczącym poufności informacji oraz ochrony danych osobowych, określonym w art. 12 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także wszelkim wymogom w zakresie poufności i ochrony prywatności określonym w przepisach ustawowych i wykonawczych Stron.

ARTYKUŁ 11.4

Wzajemna pomoc administracyjna

Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 11.5

Ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne:
 - a) opierały się na międzynarodowych instrumentach i normach w dziedzinie ceł i handlu, w tym Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów, sporządzonej w Brukseli 14 czerwca 1983 r., a także Ramach norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) Światowej Organizacji Celnej oraz Modelu danych Światowej Organizacji Celnej, a w stosownych przypadkach na istotnych elementach zmienionej konwencji z Kioto dotyczącej uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego, sporządzonej w Kioto 18 maja 1973 r. i przyjętej przez Radę Światowej Organizacji Celnej w czerwcu 1999 r.;

- b) opierały się na zapewnianiu ochrony i ułatwianiu legalnego handlu dzięki skutecznemu egzekwowaniu i przestrzeganiu wymogów prawnych; oraz
- c) były proporcjonalne i niedyskryminujące w celu uniknięcia zbędnych obciążeń dla przedsiębiorców, zapewniania dalszych ułatwień dla przedsiębiorców w wysokim stopniu przestrzegających przepisów, w tym preferencyjnego traktowania w odniesieniu do kontroli celnych przed zwolnieniem towarów, a także gwarantowania zabezpieczenia przed nadużyciami i nielegalnymi lub szkodliwymi działaniami;

2. W celu usprawnienia metod pracy oraz zapewnienia niedyskryminacji, przejrzystości, efektywności, uczciwości i rozliczalności działań celnych każda ze Stron:

- a) w miarę możliwości upraszcza i modyfikuje wymogi i formalności dotyczące szybkiego zwolnienia i odprawy towarów;
- b) podejmuje działania na rzecz dalszego uproszczenia i standaryzacji danych i dokumentacji wymaganych przez organy celne i inne agencje, w celu skrócenia czasu i obniżenia kosztów ponoszonych przez podmioty gospodarcze, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa; oraz
- c) zapewnia utrzymanie najwyższych norm etycznych w drodze wykorzystania środków odzwierciedlających zasady odpowiednich konwencji i instrumentów międzynarodowych w tym obszarze.

ARTYKUŁ 11.6

Zwolnienie towarów

Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne, organy graniczne lub inne właściwe organy:

- a) umożliwiały niezwłoczne zwolnienie towarów w czasie nie dłuższym niż okres niezbędny do zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem oraz formalnościami;
- b) umożliwiały uprzednie składanie i przetwarzanie drogą elektroniczną dokumentów oraz wszelkich innych wymaganych informacji przed przybyciem towarów;
- c) umożliwiały zwolnienie towarów przed ostatecznym ustaleniem ceł, podatków, opłat i należności, z zastrzeżeniem złożenia zabezpieczenia, jeśli jest to wymagane ich przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w celu zabezpieczenia ich ostatecznej zapłaty; oraz
- d) nadawały łatwo psującym się towarom odpowiedni priorytet przy planowaniu i przeprowadzaniu wszelkich badań, które mogą być wymagane.

ARTYKUŁ 11.7

Uprozczone procedury celne

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki umożliwiające podmiotom gospodarczym spełniającym kryteria określone w przepisach ustawowych i wykonawczych korzystanie z dalszego uproszczenia procedur celnych. Takie środki mogą obejmować zgłoszenia celne zawierające ograniczone zestawy danych lub dokumentów potwierdzających lub okresowe zgłoszenia celne w celu określenia i zapłaty należności celnych i podatków obejmujących wielokrotny przywóz w danym okresie, po zwolnieniu przywożonych towarów, lub inne procedury, które przewidują przyspieszone zwolnienie niektórych przesyłek.

ARTYKUŁ 11.8

Upoważnieni przedsiębiorcy

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu dla przedsiębiorców, którzy spełniają określone kryteria (zwanym dalej „upoważnionymi przedsiębiorcami”).

2. Określone kryteria kwalifikowania się jako upoważnieni przedsiębiorcy odnoszą się do zgodności lub ryzyka braku zgodności z wymogami określonymi w przepisach ustawowych i wykonawczych oraz procedurach każdej ze Stron. Określone kryteria są publikowane i mogą obejmować:

- a) brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- b) wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową co umożliwi przeprowadzanie właściwych kontroli celnych;
- c) wypłacalność, którą uznaje się za udowodnioną, gdy wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
- d) udokumentowane kompetencje lub kwalifikacje zawodowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością; oraz
- e) odpowiednie normy bezpieczeństwa i ochrony.

3. Określone kryteria, o których mowa w ust. 2, nie są opracowywane ani stosowane w sposób umożliwiający lub powodujący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między przedsiębiorcami w przypadku tych samych warunków i umożliwiają udział małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące korzyści:

- a) niskie wymagania dotyczące dokumentacji i danych, w stosownych przypadkach;
- b) niższy wskaźnik kontroli fizycznych lub badań przyspieszonych, w stosownych przypadkach;
- c) uproszczone procedury zwalniania i szybkie zwalnianie, w stosownych przypadkach;
- d) korzystanie z zabezpieczeń, w tym, w stosownych przypadkach, zabezpieczenia generalnego lub zabezpieczenia ograniczonego; oraz
- e) kontrolę towarów w pomieszczeniach upoważnionego przedsiębiorcy lub innym miejscu zatwierdzonym przez organy celne.

5. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, może również obejmować dodatkowe korzyści, takie jak:

- a) odroczenie płatności kwot należności celnych, podatków, opłat i należności;
- b) jednolity dokument administracyjny w odniesieniu do całego przywozu lub wywozu w danym okresie; lub
- c) dostępność specjalnego punktu kontaktowego zapewniającego pomoc w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 11.9

Wymagania dotyczące danych i dokumentacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury dotyczące przywozu, wywozu i tranzytu oraz wymogi w zakresie danych i dokumentacji:
 - a) były przyjmowane i stosowane z myślą o szybkim zwolnieniu towarów, o ile spełnione są warunki takiego zwolnienia;
 - b) były przyjmowane i stosowane w sposób mający na celu ograniczenie czasu i kosztów związanych z zachowaniem zgodności, jakie ponoszą przedsiębiorstwa handlowe lub podmioty gospodarcze;
 - c) były alternatywą, która w najmniejszym stopniu ograniczałaby wymianę handlową, jeżeli dla osiągnięcia danego celu lub celów polityki racjonalnie dostępne byłyby co najmniej dwie możliwości; oraz
 - d) nie były utrzymywane, w tym częściowo, jeżeli nie są już potrzebne.
2. Każda ze Stron stosuje wspólne procedury celne oraz wykorzystuje jednolite dokumenty celne w celu zwolnienia towarów na całym swoim obszarze celnym.

ARTYKUŁ 11.10

Wykorzystanie technologii informacyjnej i płatności elektronicznej

1. Każda ze Stron wykorzystuje technologie informacyjne, które przyspieszają procedury zwolnienia towarów celem ułatwienia handlu między Stronami.
2. Każda ze Stron:
 - a) udostępnia drogą elektroniczną zgłoszenie celne wymagane do przywozu, wywozu lub tranzytu towarów;
 - b) pozwala na złożenie zgłoszenia celnego drogą elektroniczną;
 - c) ustanawia środek zapewniający elektroniczną wymianę informacji celnych ze swoim środowiskiem handlowym;
 - d) propaguje elektroniczną wymianę danych między przedsiębiorcami i organami celnymi, a także innymi powiązаныmi agencjami; oraz
 - e) wykorzystuje elektroniczne systemy zarządzania ryzykiem w celu oceny i ukierunkowania działań, które umożliwiają organom celnym skoncentrowanie kontroli na towarach wysokiego ryzyka oraz ułatwiają zwolnienie i przepływ towarów niskiego ryzyka.

3. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury umożliwiające elektroniczną płatność ceł, podatków, opłat i należności pobieranych przez organy celne, powstałych w wyniku przywozu i wywozu.

ARTYKUŁ 11.11

Zarządzanie ryzykiem

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje system zarządzania ryzykiem w zakresie kontroli celnych.
2. Każda ze Stron projektuje i stosuje system zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający uniknięcie arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukrytego ograniczenia w handlu międzynarodowym.
3. Każda ze Stron koncentruje kontrolę celną i inne odpowiednie kontrole graniczne na przesyłkach wysokiego ryzyka oraz przyspiesza zwalnianie przesyłek niskiego ryzyka. Każda ze Stron może również wyrywkowo wybierać przesyłki do takich kontroli w ramach swojego systemu zarządzania ryzykiem.
4. Każda ze Stron zarządza ryzykiem w oparciu o ocenę ryzyka według odpowiednich kryteriów selektywności.

ARTYKUŁ 11.12

Audyt po odprawie celnej

1. Aby usprawnić procedurę zwolnienia towarów, każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje audyty po odprawie celnej w celu zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem.
2. Każda ze Stron prowadzi audyt po odprawie celnej w sposób oparty na analizie ryzyka.
3. Każda ze Stron prowadzi audyty po odprawie celnej w sposób przejrzysty. W przypadku przeprowadzenia audytu i uzyskania miarodajnych wyników Strona bezzwłocznie powiadamia o wynikach osobę, której dokumenty poddano audytowi, a także przekazuje jej uzasadnienie wyników i informuje ją o prawach i obowiązkach tej osoby.
4. Strony uznają, że informacje uzyskane w ramach audytu po odprawie celnej mogą być wykorzystane w dalszych postępowaniach administracyjnych lub sądowych.
5. Każda ze Stron w miarę możliwości wykorzystują wyniki audytu po odprawie celnej do celów zarządzania ryzykiem.

ARTYKUŁ 11.13

Przejrzystość

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzania w odpowiednim czasie konsultacji z przedstawicielami sektora handlu na temat wniosków ustawodawczych oraz ogólnych procedur dotyczących kwestii celnych i handlowych. W tym celu każda ze Stron zapewnia odpowiednie konsultacje między administracją a środowiskiem biznesowym.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej odpowiednie cła i związane z nimi wymogi oraz procedury nadal odpowiadały na potrzeby środowiska biznesowego, były zgodne z najlepszymi praktykami i w jak najmniejszym stopniu ograniczały wymianę handlową.
3. Każda ze Stron zapewnia, w razie potrzeby, systematyczne konsultacje między organami granicznymi i przedsiębiorstwami handlowymi lub innymi zainteresowanymi stronami na swoim terytorium.
4. Każda ze Stron publikuje bezzwłocznie oraz w niedyskryminujący i dostępny sposób, w tym w internecie, nowe przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące spraw z zakresu ułatwień celnych i ułatwień w handlu przed ich zastosowaniem, a także zmiany i wykładnie tych przepisów ustawowych i wykonawczych.
Takie przepisy ustawowe i wykonawcze, jak również ich zmiany i wykładnie, obejmują przepisy dotyczące:
 - a) procedur przywozowych, wywozowych i tranzytowych, w tym procedur obowiązujących w portach, portach lotniczych i innych punktach wprowadzenia, oraz wymaganych formularzy i dokumentów;

- b) stosowanych stawek celnych i stawek wszelkiego rodzaju podatków od przywozu lub wywozu lub nakładanych w związku z przywozem lub wywozem;
- c) opłat i należności nakładanych przez agencje administracji publicznej lub na rzecz tych organów od przywozu, wywozu lub tranzytu, lub w związku z przywozem, wywozem lub tranzytem;
- d) przepisów dotyczących klasyfikacji lub wyceny produktów do celów celnych;
- e) przepisów ustawowych, wykonawczych i zarządzeń administracyjnych o zasięgu ogólnym dotyczących reguł pochodzenia;
- f) ograniczeń lub zakazów przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;
- g) przepisów dotyczących sankcji za niedopełnienie formalności przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;
- h) umów lub części umów zawartych z jakimkolwiek krajem lub krajami odnoszących się do przywozu, wywozu lub tranzytu;
- i) procedur dotyczących zarządzania kontyngentami taryfowymi;
- j) godzin pracy i procedur urzędów celnych w portach i na przejściach granicznych;
- k) punktów kontaktowych, do których kieruje się zapytania; oraz
- l) innych odpowiednich zawiadomień o charakterze administracyjnym w związku z powyższymi kwestiami.

5. Każda ze Stron zapewnia rozsądny okres między publikacją¹ nowych lub zmienionych przepisów ustawowych i wykonawczych oraz procedur, a także opłat lub należności a ich wejściem w życie.

6. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje punkt informacyjny lub punkty informacyjne w celu udzielenia odpowiedzi na uzasadnione zapytania od administracji publicznej, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron dotyczące cel i innych kwestii związanych z handlem. Punkty informacyjne udzielają odpowiedzi na zapytania w rozsądnym terminie określonym przez każdą ze Stron, który może różnić się w zależności od charakteru lub stopnia złożoności zapytania. Strona nie wymaga uiszczenia opłaty za udzielenie odpowiedzi na zapytania ani za dostarczenie wymaganych formularzy lub dokumentów.

ARTYKUŁ 11.14

Interpretacje indywidualne

1. Do celów niniejszego artykułu „interpretacja indywidualna” oznacza pisemną decyzję dostarczoną wnioskodawcy przed przywozem towaru, którego dotyczy wniosek, w której określa się zasady postępowania z towarem, jakie zapewni Strona w momencie jego przywozu w odniesieniu do:

- a) klasyfikacji taryfowej towaru;
- b) pochodzenia towaru; oraz
- c) wszelkich innych kwestii uzgodnionych przez Strony.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że publikacja odnosi się do publicznego udostępniania przepisów ustawowych i wykonawczych.

2. Każda ze Stron wydaje interpretację indywidualną za pośrednictwem swoich organów celnych. Interpretację tę wydaje się wnioskodawcy, który złożył pisemny wniosek, w rozsądny i ograniczony czasowo sposób, w tym w postaci elektronicznej, przy czym zawiera ona wszystkie niezbędne informacje zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony wydającej.
3. Interpretacja indywidualna jest ważna przez okres co najmniej trzech lat od dnia jej wejścia w życie, chyba że zmieniły się przepisy prawa, fakty lub okoliczności, na których opierała się pierwotna interpretacja.
4. Strona może odmówić wydania interpretacji indywidualnej, jeżeli fakty i okoliczności stanowiące podstawę interpretacji indywidualnej podlegają kontroli administracyjnej lub sądowej lub jeżeli wniosek nie odnosi się do jakiegokolwiek zamierzonego wykorzystania interpretacji indywidualnej. Jeżeli Strona odmawia wydania interpretacji indywidualnej, bezzwłocznie powiadamia o tym na piśmie wnioskodawcę, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji.
5. Każda ze Stron publikuje co najmniej:
 - a) wymogi dotyczące wniosku o interpretację indywidualną, w tym informacje, które należy przekazać, oraz ich format;
 - b) termin wydawania interpretacji indywidualnej oraz
 - c) okres obowiązywania interpretacji indywidualnej.

6. Jeżeli Strona uchyla, zmienia lub unieważnia interpretację indywidualną, przekazuje wnioskodawcy pisemne zawiadomienie, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji. Strona może uchylić, zmienić lub unieważnić interpretację indywidualną z mocą wsteczną tylko wówczas, gdy interpretacja ta została wydana na podstawie niepełnych, nieprawidłowych, fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji podanych przez wnioskodawcę.
7. Wydana przez Stronę interpretacja indywidualna jest wiążąca dla tej Strony w odniesieniu do wnioskodawcy, który wystąpił o jej wydanie. Interpretacja indywidualna jest również wiążąca dla wnioskodawcy.
8. Każda ze Stron, na pisemny wniosek wnioskodawcy, dokonuje przeglądu interpretacji indywidualnej lub decyzji o jej zmianie, cofnięciu lub unieważnieniu.
9. Z zastrzeżeniem wymogów w zakresie poufności określonych w przepisach ustawowych i wykonawczych, każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej, w tym w internecie, istotne elementy swoich interpretacji indywidualnych.

ARTYKUŁ 11.15

Tranzyt i przeładunek

1. Każda ze Stron zapewnia ułatwienie i skuteczną kontrolę operacji przeładunku i tranzytu przez swoje terytorium.
2. Każda ze Stron wspiera i wdraża regionalne uzgodnienia tranzytowe w celu ułatwienia handlu.

3. Każda ze Stron zapewnia współpracę i koordynację pomiędzy zainteresowanymi organami i agencjami, tak by ułatwić ruch tranzytowy.

4. Każda ze Stron zezwala na przemieszczanie towarów przeznaczonych do przywozu, pod kontrolą organów celnych, z urzędu celnego wprowadzenia do innego urzędu celnego na jej terytorium, w którym towary mają zostać zwolnione lub odprawione, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów regulacyjnych.

ARTYKUŁ 11.16

Agenci celni

1. Strona nie może wprowadzać obowiązku korzystania z agentów celnych jako wymogu dla przedsiębiorstw w celu wykonania swoich obowiązków dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów.

2. Każda ze Stron publikuje swoje środki dotyczące korzystania z usług agentów celnych.

3. Strony stosują przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne zasady przy udzielaniu zezwoleń agentom celnym.

ARTYKUŁ 11.17

Inspekcje przedwysyłkowe

Strony nie mogą wymagać obowiązkowego przeprowadzania inspekcji przedwysyłkowych, w rozumieniu Porozumienia w sprawie inspekcji przedwysyłkowej, zawartego w załączniku 1A do porozumienia WTO, ani żadnych innych działań inspekcyjnych przeprowadzanych w miejscu przeznaczenia przed odprawą celną przez przedsiębiorstwa prywatne.

ARTYKUŁ 11.18

Odwołania

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczne, szybkie, niedyskryminujące i łatwo dostępne procedury, które gwarantują prawo do odwołania od czynności administracyjnych, interpretacji i decyzji organów celnych lub innych właściwych organów, które mają wpływ na przywóz lub wywóz towarów lub na towary w tranzycie.
2. Procedury odwoławcze mogą obejmować kontrolę administracyjną przeprowadzaną przez organ nadzoru oraz kontrolę sądową decyzji podjętych na szczeblu administracyjnym zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

3. Każda osoba, która wystąpiła do organów celnych lub innych właściwych organów o wydanie decyzji i nie uzyskała decyzji w sprawie złożonego wniosku w odpowiednim terminie, jest również uprawniona do skorzystania z prawa do odwołania.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne lub inne właściwe organy przekazywały osobom, którym wydano decyzje administracyjne, uzasadnienie tych decyzji w celu ułatwienia, w razie potrzeby, skorzystania z procedur odwoławczych.

ARTYKUŁ 11.19

Kary

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego przewidywały, by wszelkie sankcje nakładane za naruszenie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego lub wymogów proceduralnych w zakresie cel były proporcjonalne i niedyskryminujące.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jakakolwiek sankcja nałożona za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie cel była nakładana wyłącznie na osobę, która ponosi odpowiedzialność prawną za to naruszenie.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby nałożona sankcja zależała od faktów i okoliczności konkretnej sprawy i była współmierna do stopnia i wagi naruszenia. Każda ze Stron unika zachęt lub konfliktów interesów w nakładaniu oraz pobieraniu sankcji.

4. Zachęca się każdą ze Stron, by rozważyła wcześniejsze ujawnienie organowi celnemu okoliczności naruszenia przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, jako że stanowi to potencjalny czynnik łagodzący przy ustalaniu wymiaru sankcji.

5. Jeżeli Strona nakłada sankcję za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, przekazuje osobie, na którą nałożono sankcję, pisemne wyjaśnienie, w którym określa się charakter naruszenia oraz wskazuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub procedury, zgodnie z którymi nałożono daną kwotę lub dany wymiar sankcji.

ARTYKUŁ 11.20

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. Ustanawia się Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia („Podkomitet”) zgodnie z art. 8.8 ust. 1.

2. Podkomitet zapewnia właściwe wykonanie postanowień niniejszego rozdziału, egzekwowanie praw własności intelektualnej na granicach przez właściwe organy zgodnie z rozdziałem 32 sekcja C podsekcja 2 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych oraz wszelkich dodatkowych postanowień dotyczących ceł uzgodnionych przez Strony, a także rozpatruje wszelkie kwestie wynikające z ich stosowania.-

3. Funkcje Podkomitetu obejmują:

- a) monitorowanie wykonywania postanowień niniejszego rozdziału oraz rozdziału 10;
- b) stworzenie forum konsultacji i dyskusji na wszystkie tematy dotyczące ceł, w szczególności w zakresie procedur celnych, ustalania wartości celnej, systemów taryfowych, nomenklatury celnej, współpracy celnej oraz wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych;
- c) stworzenie forum konsultacji i dyskusji na temat kwestii związanych z regułami pochodzenia i współpracy administracyjnej oraz środkami stosowanymi przy kontroli granicznej w zakresie praw własności intelektualnej; oraz
- d) wzmocnianie współpracy w zakresie opracowywania, stosowania i egzekwowania procedur celnych, wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, reguł pochodzenia oraz współpracy administracyjnej;

4. Podkomitet może wydawać zalecenia w sprawach wchodzących w zakres ust. 2. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet są uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie wzajemnego uznawania technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka, kontroli bezpieczeństwa i programów partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, w tym takich aspektów jak przekazywanie danych i wzajemnie uzgodnione korzyści.

ARTYKUŁ 11.21

Odprawa czasowa

1. Do celów niniejszego artykułu „odprawa czasowa” oznacza procedurę celną, w ramach której określone towary, łącznie ze środkami transportu, mogą być przywiezione na obszar celny z warunkowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych i podatków oraz bez zastosowania wobec nich zakazów lub ograniczeń przywozowych o charakterze gospodarczym. Towary te muszą być przywożone w określonym celu i muszą być przeznaczone do ponownego wywozu w określonym czasie i bez poddawania ich jakimkolwiek zmianom, z wyjątkiem zwykłej amortyzacji spowodowanej ich użytkowaniem.

2. Każda ze Stron udziela odprawy czasowej z całkowitym warunkowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych i podatków oraz bez stosowania ograniczeń lub zakazów przywozowych o charakterze gospodarczym¹, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w odniesieniu do następujących towarów, niezależnie od ich pochodzenia:

- a) towary przeznaczone do wystawiania albo wykorzystania na wystawach, targach, spotkaniach lub podobnych imprezach, co oznacza towary przeznaczone do wykorzystania w związku z wystawieniem produktów zagranicznych na imprezie; wyposażenie, łącznie z wyposażeniem do tłumaczenia ustnego, aparatura nagrywająca dźwięk i obraz, filmy o charakterze wychowawczym, naukowym lub kulturalnym, przeznaczone do wykorzystania na międzynarodowych zgromadzeniach, konferencjach lub kongresach; oraz towary uzyskane podczas takich wydarzeń z towarów objętych odprawą czasową; każda ze Stron może wymagać wydania przez administrację publiczną zezwolenia, gwarancji lub depozytu przed rozpoczęciem takiego wydarzenia;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że odprawa czasowa towarów, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1 i 2 i przywiezionych do Chile z Unii Europejskiej, nie podlega opłacie ustanowionej w art. 107 rozporządzenia celnego Chile (*Ordenanza de Aduanas*) zawartego w dekrete 30 Ministerstwa Finansów, Dziennik Urzędowy, 4 czerwca 2005 r. (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

- b) wyposażenie zawodowe, co oznacza wyposażenie dla prasy albo do nadawania programów radiowych lub telewizyjnych, które jest potrzebne przedstawicielom prasy albo organizacji radiowych lub telewizyjnych udającym się na terytorium innego kraju w celu relacjonowania czy też nadania lub nagrania materiału dla określonych programów, wyposażenie kinematograficzne potrzebne osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu zrealizowania określonego filmu lub filmów, każde inne wyposażenie potrzebne do wykonywania zajęcia zarobkowego, prac rzemieślniczych lub zawodu osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu wykonania określonego zadania, o ile nie ma być wykorzystane do produkcji na skalę przemysłową lub do pakowania towarów albo też, z wyjątkiem narzędzi ręcznych, do eksploatacji bogactw naturalnych, budowy, naprawy lub konserwacji konstrukcji budowlanych czy też do wykonywania robót ziemnych i realizacji podobnych projektów, aparaturę pomocniczą do wyposażenia wymienionego powyżej oraz akcesoria do tego wyposażenia; oraz części składowe przywiezione w celu naprawy wyposażenia zawodowego odprawionego czasowo;
- c) towary przywożone w związku z operacją handlową, których przywóz sam w sobie nie stanowi operacji handlowej, takie jak: opakowania, które są przywożone pełne w celu powrotnego wywozu jako puste lub pełne lub które są przywożone puste w celu powrotnego wywozu jako pełne; załadowane lub niezaładowane towarami kontenery, jak również części i wyposażenie kontenerów odprawionych czasowo, które są przywożone wraz z kontenerem w celu powrotnego wywozu oddzielnie albo wraz z innym kontenerem, bądź są przywożone oddzielnie w celu powrotnego wywozu z kontenerem oraz części zamienne przywożone w celu naprawy kontenerów, którym udzielono odprawy czasowej; palety; próbki; filmy reklamowe;

- d) towary przywożone wyłącznie w celach oświatowych, naukowych lub kulturalnych, takie jak wyposażenie naukowe, materiały pedagogiczne, materiały o charakterze socjalnym dla marynarzy oraz wszelkie inne towary przywożone w związku z działalnością oświatową, naukową lub kulturalną; części zamienne do wyposażenia naukowego i materiału pedagogicznego, któremu udzielono odprawy czasowej; oraz narzędzia specjalnie przeznaczone do konserwacji, sprawdzania, dokonywania pomiarów lub naprawy takiego wyposażenia;
- e) przedmioty osobistego użytku, co oznacza wszystkie przedmioty, nowe lub używane, których podróżny może potrzebować z uzasadnionych powodów do osobistego użytku podczas podróży, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności podróży, ale wyłączając wszelkie towary przywożone w celach handlowych; oraz towary przywożone w celach sportowych, takie jak sprzęt sportowy i inne przedmioty do wykorzystania przez podróżnych w zawodach sportowych lub pokazach albo też do treningu na obszarze odprawy czasowej;
- f) materiały reklamujące turystykę, co oznacza towary przywożone w celu zachęcania ludności do odwiedzania obcego kraju, w szczególności w celu brania udziału w spotkaniach lub manifestacjach o charakterze kulturalnym, religijnym, turystycznym, sportowym lub zawodowym, każda ze Stron może wymagać zapewnienia gwarancji lub złożenia depozytu za te towary;
- g) towary przywożone w celach humanitarnych, co oznacza sprzęt medyczny, chirurgiczny i laboratoryjny oraz przesyłki towarów z pomocą, takie jak pojazdy i inne środki transportu, koce, namioty, domy z prefabrykatów lub inne towary pierwszej potrzeby, wysyłane jako pomoc dla dotkniętych klęską żywiołową lub podobnymi katastrofami; oraz

h) zwierzęta przywożone w określonych celach, takie jak: psy lub konie policyjne, psy do poszukiwań, psy przewodniki, psy ratownicze, zwierzęta biorące udział w imprezach o charakterze publicznym, wystawach, konkursach, zawodach lub pokazach, zwierzęta biorące udział w spektaklach, w tym zwierzęta utrzymywane w cyrku, zwierzęta biorące udział w wyjazdach o charakterze turystycznym, włącznie ze zwierzętami domowymi podróży, zwierzęta biorące udział w wykonywaniu pracy lub transportu, zwierzęta wykorzystywane do celów medycznych, takich jak dostarczanie jadu węży.

3. Każda ze Stron uznaje, zgodnie z ich przepisami ustawowymi i wykonawczymi¹, odprawę czasową towarów, o których mowa w ust. 2, niezależnie od ich pochodzenia, jak również karnety ATA wydane zgodnie z Konwencją dotyczącą odprawy czasowej uzgodnioną w Stambule dnia 26 czerwca 1990 r., na terytorium drugiej Strony, zatwierdzone tam i gwarantowane przez zrzeczenie należące do międzynarodowego systemu gwarancji, poświadczone przez właściwe organy i ważne na obszarze celnym Strony dokonującej przywozu.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Chile karnety ATA są akceptowane zgodnie z dekretem nr 103 z 2004 r. Ministerstwa Spraw Zagranicznych (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), którym wprowadzono w życie „Konwencję dotyczącą odprawy czasowej” i załączniki A, B1, B2 i B3 do niej, z należycie wskazanymi zastrzeżeniami, wraz z jego zmianami.

ARTYKUŁ 11.22

Towary naprawiane

1. Na potrzeby niniejszego artykułu termin „naprawa” oznacza wszelkie działania w celu usunięcia uszkodzenia eksploatacyjnego lub szkody materialnej, obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymaganiami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony. Naprawa obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:

- a) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;
- b) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub
- c) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru.

2. Strona nie stosuje cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

4. Strona nie stosuje cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy.

ARTYKUŁ 11.23

Opłaty i formalności

1. Kwoty opłat i innych należności, które Strona nakłada na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony w odniesieniu do towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie nakłada opłat ani innych należności na przywóz lub wywóz towaru drugiej Strony oraz w związku z takim przywozem lub wywozem obliczanych ad valorem.

3. Każda ze Stron może wymagać uiszczenia należności lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

a) zapewnienia obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza oficjalnymi godzinami urzędowania lub w miejscach innych niż miejsca celne;

- b) przeprowadzania analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz pobierania opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub udzielania informacji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego;
- c) kontroli lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji lub zniszczenia towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych; lub
- d) nadzwyczajnych środków kontroli, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron publikuje wszystkie opłaty i należności, które może nałożyć w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić administracji publicznej, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

5. Strona nie wymaga czynności konsularnych, w tym zapłaty powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

ROZDZIAŁ 12

ŚRODKI OCHRONY HANDLU

SEKCJA A

CŁA ANTYDUMPINGOWE I WYRÓWNAWCZE

ARTYKUŁ 12.1

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia antydumpingowego i porozumienia SCM.
2. Do celów niniejszej sekcji nie mają zastosowania preferencyjne reguły pochodzenia przewidziane w rozdziale 10.

ARTYKUŁ 12.2

Przejrzystość

1. Dochodzenia i środki antydumpingowe i antysubsydyjne powinny być stosowane w pełnej zgodności z odpowiednimi wymogami WTO określonymi w porozumieniu antydumpingowym i porozumieniu SCM oraz zgodnie ze sprawiedliwym i przejrzystym systemem.
2. Każda ze Stron zapewnia, tak szybko jak to możliwe po wprowadzeniu środków tymczasowych, a w każdym razie przed dokonaniem ostatecznych ustaleń, pełne ujawnienie wszystkich istotnych faktów i ustaleń, na których opiera decyzję o zastosowaniu ostatecznych środków antydumpingowych. Takie ujawnienie pozostaje bez uszczerbku dla postanowień art. 6.5 porozumienia antydumpingowego i art. 12.4 porozumienia SCM. Każda ze Stron ujawnia takie istotne fakty i ustalenia w formie pisemnej i zapewnia zainteresowanym stronom odpowiedni czas na przedstawienie uwag na ich temat.
3. Każdej z zainteresowanych stron zapewnia się możliwość bycia wysłuchaną w ramach dochodzenia antydumpingowego lub antysubsydyjnego, aby mogła wyrazić swoją opinię, pod warunkiem że nie spowoduje to niepotrzebnego opóźnienia w prowadzeniu dochodzenia.

ARTYKUŁ 12.3

Uwzględnienie interesu publicznego

Każda ze Stron uwzględnia sytuację swojego przemysłu krajowego, importerów i ich reprezentatywnych zrzeszeń, reprezentatywnych użytkowników i reprezentatywnych organizacji konsumenckich w zakresie, w jakim przedstawili oni istotne informacje organom dochodzeniowym w odpowiednich ramach czasowych. Na podstawie takich informacji Strona może podjąć decyzję o niestosowaniu środków antydumpingowych lub wyrównawczych.

ARTYKUŁ 12.4

Zasada niższego cła

Jeżeli Strona nakłada cło antydumpingowe na towary drugiej Strony, kwota takiego cła nie przekracza marginesu dumpingu. O ile to możliwe, cło antydumpingowe powinno być niższe od tego marginesu, jeżeli mniejsze cło spowoduje usunięcie szkody dla przemysłu krajowego.

ARTYKUŁ 12.5

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Do niniejszej sekcji nie stosuje się postanowień rozdziału 38.

SEKCJA B

OGÓLNE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 12.6

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki zgodnie z art. XIX GATT 1994, porozumieniem w sprawie środków ochronnych oraz art. 5 porozumienia w sprawie rolnictwa.

ARTYKUŁ 12.7

Przejrzystość i wprowadzanie środków ostatecznych

1. Niezależnie od art. 12.6, na wniosek drugiej Strony i pod warunkiem, że wiąże się to z jej istotnym interesem, Strona wszczynająca dochodzenie w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zamierzająca zastosować ogólne środki ochronne natychmiast przekazuje pisemne powiadomienie zawierające wszelkie istotne informacje leżące u podstaw wszczęcia dochodzenia w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zastosowania ogólnych środków ochronnych, w tym, we właściwych przypadkach, informacje na temat tymczasowych ustaleń. Powiadomienie takie pozostaje bez uszczerbku dla art. 3.2 porozumienia w sprawie środków ochronnych.

2. Wprowadzając ogólne środki ochronne, każda ze Stron stara się to czynić w sposób w najmniejszym stopniu wpływający na dwustronną wymianę handlową, pod warunkiem że Strona, której dotyczą środki, ma istotny interes w rozumieniu ust. 4.

3. Na potrzeby ust. 2, jeżeli Strona uzna, że spełnione są wymogi prawne wprowadzenia ostatecznych ogólnych środków ochronnych, oraz ma zamiar zastosować takie środki, powiadamia o tym drugą Stronę i umożliwia przeprowadzenie dwustronnych konsultacji, pod warunkiem że Strona, której dotyczą środki, ma istotny interes w rozumieniu ust. 4. Jeżeli nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania w ciągu 15 dni od powiadomienia, Strona dokonująca przywozu może przyjąć ogólne środki ochronne właściwe do rozwiązania problemu.

4. Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że Strona ma istotny interes, jeżeli należy do pięciu największych dostawców towaru będącego przedmiotem przywozu w okresie ostatnich trzech lat, pod względem wielkości albo wartości w ujęciu bezwzględnym.

ARTYKUŁ 12.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Do niniejszej sekcji nie stosuje się postanowień rozdziału 38.

SEKCJA C

DWUSTRONNE ŚRODKI OCHRONNE

PODSEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 12.9

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

- a) „przemysł krajowy” oznacza, w odniesieniu do towarów przywożonych, wszystkich producentów towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych działających na terytorium danej Strony lub producentów, których łączna produkcja towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych stanowi znaczną część produkcji krajowej tych towarów ogółem;
- b) „okres przejściowy” oznacza:
 - (i) okres siedmiu lat od daty wejścia w życie niniejszej Umowy; lub

- (ii) w odniesieniu do każdego towaru, w przypadku którego w harmonogramie Strony stosującej dwustronny środek ochronny, zawartym w załączniku 9, przewidziano siedmioletni okres znoszenia ceł – okres znoszenia ceł dla tego towaru plus dwa lata.

ARTYKUŁ 12.10

Stosowanie dwustronnych środków ochronnych

1. Niezależnie od sekcji B, jeżeli, w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na mocy niniejszej części Umowy, towar pochodzący z terytorium Strony jest przedmiotem przywozu na terytorium drugiej Strony w tak dużych ilościach w ujęciu bezwzględnym lub względem produkcji krajowej oraz w takich warunkach, że może wyrządzić poważną szkodę lub grozić wyrządzeniem takiej szkody producentom krajowym towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Strona dokonująca przywozu może zastosować odpowiednie dwustronne środki ochronne zgodnie z warunkami i procedurami ustanowionymi w niniejszej sekcji.
2. Jeżeli spełniono warunki określone w ust. 1, Strona dokonująca przywozu może zastosować jeden z następujących dwustronnych środków ochronnych:
 - a) wstrzymanie jakiegokolwiek dalszej obniżki stawki celnej nałożonej na dany towar przewidzianej na mocy niniejszej części Umowy; lub

- b) zwiększenie stawki celnej stosowanej wobec danego towaru do poziomu, który nie przekracza mniejszej z następujących wartości:
- (i) stawka celna nałożona na dany towar obowiązująca względem kraju najbardziej uprzywilejowanego obowiązująca w momencie zastosowania środka; lub
 - (ii) stawka celna dotycząca towaru stosowana wobec państwa najbardziej uprzywilejowanego, obowiązująca w dniu bezpośrednio poprzedzającym datę wejścia w życie niniejszej Umowy;

ARTYKUŁ 12.11

Normy dotyczące dwustronnych środków ochronnych

1. Dwustronnych środków ochronnych nie stosuje się:
 - a) poza zakresem koniecznym, by zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie dla przemysłu krajowego lub groźbie wyrządzenia takiej poważnej szkody, i dłużej niż przez okres do tego konieczny;

- b) przez okres dłuższy niż dwa lata; okres ten może zostać przedłużony o kolejne dwa lata, jeżeli właściwy organ dochodzeniowy Strony dokonującej przywozu stwierdzi, zgodnie z procedurami określonymi w niniejszej sekcji, że dalsze obowiązywanie danego środka jest konieczne, by zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie dla przemysłu krajowego lub groźbie takiej poważnej szkody, pod warunkiem że całkowity okres stosowania dwustronnego środka ochronnego, obejmujący pierwotny okres stosowania i ewentualne jego przedłużenia, nie przekracza czterech lat. ani
- c) po upływie okresu przejściowego w rozumieniu art. 12.9 lit. b).

2. Gdy Strona zakończy stosowanie dwustronnego środka ochronnego, stawka celna jest równa stawce, która obowiązywałaby w odniesieniu do danego towaru zgodnie z harmonogramem tej Strony zawartym w załączniku 9.

3. W sytuacji, gdy przewidziany okres stosowania dwustronnego środka ochronnego przekracza jeden rok, Strona stosująca środek liberalizuje go stopniowo w okresie jego stosowania w regularnych odstępach czasu w celu ułatwienia dostosowania danej branży do zmiany okoliczności.

ARTYKUŁ 12.12

Tymczasowe dwustronne środki ochronne

1. W krytycznych okolicznościach, gdy opóźnienie wyrządziłoby szkodę, którą trudno byłoby naprawić, Strona może zastosować dwustronny środek ochronny na zasadzie tymczasowej, bez zastosowania się do wymogów art. 12.21 ust. 1, po wstępnym stwierdzeniu, że istnieją wyraźne dowody wskazujące na wzrost przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na mocy niniejszej części oraz że taki przywóz powoduje lub grozi spowodowaniem poważnej szkody przemysłowi krajowemu.
2. Obowiązywanie tymczasowego dwustronnego środka ochronnego nie może przekraczać 200 dni, a podczas tego okresu Strona stosująca środek musi przestrzegać odpowiednich przepisów proceduralnych określonych w podsekcji 2. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny bezzwłocznie dokonuje zwrotu podwyżki cła, jeżeli z dochodzenia, o którym mowa w podsekcji 2, nie wynika, że warunki opisane w art. 12.10 ust. 1 zostały spełnione. Okres obowiązywania tymczasowego dwustronnego środka ochronnego jest wliczany w część okresu wskazanego w art. 12.11 ust. 1 lit. b).
3. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny informuje drugą Stronę o wprowadzeniu takich środków tymczasowych i natychmiast przekazuje sprawę do rozpatrzenia przez Wspólny Komitet, jeżeli zawnioskuje o to druga Strona.

ARTYKUŁ 12.13

Wyrównanie i zawieszenie koncesji

1. Strona stosująca dwustronny środek ochronny przeprowadza konsultacje z drugą Stroną, której produkty podlegają temu środkowi, aby uzgodnić odpowiednie wyrównanie dotyczące liberalizacji handlu w formie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe. Strona stosująca dwustronny środek ochronny oferuje możliwość przeprowadzenia takich konsultacji nie później niż 30 dni po zastosowaniu dwustronnego środka ochronnego.
2. Jeżeli konsultacje, o których mowa w ust. 1, nie doprowadzą w terminie 30 dni od ich rozpoczęcia do porozumienia w sprawie wyrównania dotyczącego liberalizacji handlu, Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, może zawiesić stosowanie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe względem drugiej Strony.
3. Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, powiadamia drugą Stronę na piśmie co najmniej 30 dni przed zawieszeniem stosowania koncesji zgodnie z ust. 2.

4. Obowiązek zapewnienia wyrównania zgodnie z ust. 1 oraz prawo do zawieszenia stosowania koncesji zgodnie z ust. 2:

- a) nie są wykonywane podczas pierwszych 24 miesięcy obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, pod warunkiem że dwustronny środek ochronny zastosowano w następstwie bezwzględnego wzrostu przywozu; oraz
- b) wygasają w dniu zakończenia stosowania dwustronnego środka ochronnego.

ARTYKUŁ 12.14

Odstęp czasu między dwoma środkami ochronnymi i nierównoległe stosowanie środków ochronnych

1. Strona nie stosuje środka ochronnego, o którym mowa w niniejszej sekcji, w odniesieniu do przywozu towaru, który był wcześniej objęty takim środkiem, chyba że upłynął okres równy połowie okresu, w którym środek ochronny był stosowany w okresie bezpośrednio poprzedzającym. Okresu obowiązywania środka ochronnego, który zastosowano więcej niż jeden raz w odniesieniu do tego samego towaru, nie można przedłużyć o kolejne dwa lata, jak określono w art. 12.11 ust. 1 lit. b).
2. Strona nie stosuje w odniesieniu do tego samego towaru i w tym samym okresie:
 - a) dwustronnego środka ochronnego lub tymczasowego dwustronnego środka ochronnego na mocy niniejszej części; oraz

- b) ogólnego środka ochronnego na podstawie art. XIX GATT 1994 oraz na mocy porozumienia w sprawie środków ochronnych.

ARTYKUŁ 12.15

Regiony najbardziej oddalone¹ Unii Europejskiej

1. Jeżeli jakikolwiek towar pochodzący z Chile jest przewożony na terytorium co najmniej jednego regionu najbardziej oddalonego Unii Europejskiej w takich zwiększonych ilościach oraz na takich warunkach, że powoduje to poważne pogorszenie sytuacji gospodarczej danego regionu najbardziej oddalonego lub może grozić spowodowaniem takiego poważnego pogorszenia, Strona UE, po przeanalizowaniu alternatywnych rozwiązań, może w drodze wyjątku zastosować dwustronne środki ochronne ograniczone do terytorium danego regionu.

¹ W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy regionami najbardziej oddalonymi Unii Europejskiej są: Gwadelupa, Gujana Francuska, Martynika, Reunion, Majotta, Saint Martin, Azory, Madera i Wyspy Kanaryjskie. Niniejszy artykuł stosuje się również do kraju lub terytorium zamorskiego, które zmienia swój status na region najbardziej oddalony na podstawie decyzji Rady Europejskiej zgodnie z procedurą określoną w art. 355 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, od dnia przyjęcia tej decyzji. W przypadku gdy region najbardziej oddalony Unii Europejskiej, w następstwie tej procedury, przestaje być regionem najbardziej oddalonym, niniejszy artykuł przestaje mieć zastosowanie do tego kraju lub terytorium zamorskiego z chwilą podjęcia przez Radę Europejską decyzji w tym zakresie. Strona UE powiadamia Chile o wszelkich zmianach dotyczących terytoriów uznawanych za regiony najbardziej oddalone Unii Europejskiej.

2. Do celów ust. 1 „poważne pogorszenie” oznacza poważne trudności w sektorze gospodarki, który produkuje towary podobne lub bezpośrednio konkurujące. Poważne pogorszenie stwierdza się na podstawie obiektywnych czynników, w tym:

- a) wzrostu wolumenu przywozu w ujęciu bezwzględnym lub w stosunku do produkcji krajowej i przywozu z innych źródeł; oraz
- b) wpływu przywozu, o którym mowa w ust. 1, na sytuację danej branży lub sektora gospodarki, w tym na poziom sprzedaży, produkcję, sytuację finansową i zatrudnienie;

3. Bez uszczerbku dla ust. 1 pozostałe postanowienia niniejszej sekcji mające zastosowanie do dwustronnych środków ochronnych mają również zastosowanie do wszelkich środków ochronnych przyjętych na mocy niniejszego artykułu. Wszelkie odniesienia do „poważnej szkody” w pozostałych postanowieniach niniejszej sekcji należy rozumieć jako „poważne pogorszenie” w odniesieniu do najbardziej oddalonych regionów Unii Europejskiej.

PODSEKCJA 2

Przepisy proceduralne mające zastosowanie do dwustronnych środków ochronnych

ARTYKUŁ 12.16

Prawo mające zastosowanie

Do celów stosowania dwustronnych środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy każdej ze Stron przestrzega postanowień niniejszej podsekcji. W przypadkach nieobjętych niniejszą podsekcją właściwy organ dochodzeniowy stosuje przepisy ustanowione na podstawie przepisów prawa Strony, której organ ten podlega.

ARTYKUŁ 12.17

Wszczęcie procedury w sprawie środków ochronnych

1. Właściwy organ dochodzeniowy Strony może wszcząć procedurę w sprawie dwustronnych środków ochronnych na pisemny wniosek¹ złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, lub, w wyjątkowych okolicznościach, z inicjatywy własnej.

¹ W przypadku Strony UE wniosek może złożyć jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba w imieniu przemysłu krajowego.

2. Wniosek uznaje się za złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, jeżeli zyskał poparcie producentów krajowych, których łączna produkcja stanowi ponad 50 % całkowitej produkcji krajowej towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez tę część przemysłu krajowego, którzy to producenci wyrażają poparcie dla wniosku lub sprzeciw wobec niego. Właściwy organ dochodzeniowy nie wszczyna jednak dochodzenia, jeżeli producenci krajowi wyrażający poparcie dla wniosku odpowiadają za mniej niż 25 % całkowitej krajowej produkcji towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez przemysł krajowy.

3. Po wszczęciu dochodzenia przez właściwy organ dochodzeniowy pisemny wniosek, o którym mowa w ust. 1, zostaje udostępniony zainteresowanym stronom, z wyjątkiem wszelkich zawartych w nim informacji poufnych.

4. Po wszczęciu procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy publikuje zawiadomienie o wszczęciu tej procedury w dzienniku urzędowym Strony.

W zawiadomieniu tym określa się:

- a) podmiot, który złożył pisemny wniosek, w stosownych przypadkach;
- b) towar przywożony podlegający procedurze w sprawie środków ochronnych;
- c) numer podpozycji i numer porządkowy taryfy, pod którym towar przywożony jest klasyfikowany;

- d) rodzaj proponowanego środka, który ma być zastosowany;
- e) wysłuchanie publiczne zgodnie z art. 12.20 lit. a) lub termin, w którym zainteresowane strony mogą złożyć wniosek o wysłuchanie zgodnie z art. 12.20 lit. b);
- f) miejsce, w którym można zapoznać się z pisemnym wnioskiem i wszelkimi innymi dokumentami nieopatrzonymi klauzulą poufności złożonymi w toku postępowania; oraz
- g) nazwę, adres i numer telefonu urzędu, do którego należy się zwracać w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji.

5. W odniesieniu do procedury w sprawie środków ochronnych wszczętej zgodnie z ust. 1 na podstawie pisemnego wniosku odpowiedni właściwy organ dochodzeniowy nie publikuje zawiadomienia wymaganego zgodnie z ust. 3 bez uprzedniej starannej oceny tego, czy wniosek ten spełnia wymogi określone w przepisach wewnętrznych, którym organ ten podlega, i wymogi określone w ust. 1 i 2 oraz czy zawiera uzasadnione dowody na to, że przywóz towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony zwiększył się w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na podstawie niniejszej części oraz że przywóz ten powoduje lub może powodować domniemaną poważną szkodę.

ARTYKUŁ 12.18

Dochodzenie

1. Strona stosuje dwustronny środek ochronny dopiero po tym, jak właściwy organ dochodzeniowy przeprowadzi dochodzenie zgodnie z art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych; w tym celu art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.
2. W dochodzeniu, o którym mowa w ust. 1, Strona musi spełnić wymogi określone w art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostaje włączony do niniejszej Umowy i stanowi jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

3. Jeżeli Strona wysłała powiadomienie zgodnie ust. 1 niniejszego artykułu i art. 3 ust. 1 porozumienia w sprawie środków ochronnych, że stosuje lub przedłuża obowiązywanie dwustronnego środka ochronnego, powiadomienie to zawiera:

- a) dowody poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek zwiększonego przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na podstawie niniejszej części; dochodzenie wykazuje na podstawie obiektywnych dowodów istnienie związku przyczynowego między wzrostem przywozu danego produktu a poważną szkodą lub zagrożeniem jej wystąpieniem. Oprócz zwiększonego przywozu należy również zbadać inne znane czynniki, aby sprawdzić, czy nie przypisano temu przywozowi poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek innych czynników.
- b) dokładny opis towaru pochodzącego podlegającego dwustronnemu środkowi ochronnemu oraz jego pozycję lub podpozycję w ramach kodu HS, na której oparte są harmonogramy znoszenia ceł określone w załączniku 9;
- c) dokładny opis dwustronnego środka ochronnego;
- d) datę wprowadzenia dwustronnego środka ochronnego, przewidziany okres stosowania tego środka oraz, w stosownych przypadkach, harmonogram stopniowej liberalizacji tego środka zgodnie z art. 12.11 ust. 3; oraz

e) w przypadku przedłużenia obowiązywania dwustronnego środka ochronnego – dowody na to, że dany przemysł krajowy jest w trakcie dostosowywania.

4. Na wniosek Strony, której towar jest przedmiotem procedury w sprawie środków ochronnych na podstawie niniejszej sekcji, Strona prowadząca tę procedurę przeprowadza konsultacje ze Stroną występującą z wnioskiem w celu dokonania przeglądu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, lub jakiegokolwiek publicznego zawiadomienia lub sprawozdania wydanego przez właściwy organ dochodzeniowy w związku z procedurą w sprawie środków ochronnych.

5. Każda ze Stron zapewnia, by jej właściwy organ dochodzeniowy zakończył dochodzenia przeprowadzane na podstawie niniejszego artykułu w terminie 12 miesięcy od daty ich wszczęcia.

ARTYKUŁ 12.19

Informacje poufne

1. Wszelkie informacje, które mają charakter poufny lub które przekazano w trybie poufnym, traktowane są jako poufne przez właściwy organ dochodzeniowy po wykazaniu uzasadnionej przyczyny. Nie można ujawniać takich informacji bez zgody zainteresowanej strony, która je przekazała.

2. Zainteresowane strony przekazujące informacje poufne są proszone o dostarczenie ich niepoufnego streszczenia lub, jeżeli strony te wskażą, że streszczenie tych informacji nie jest możliwe, o podanie powodów braku możliwości przekazania takiego streszczenia. Streszczenia są wystarczająco szczegółowe, żeby pozwolić na prawidłowe zrozumienie istoty informacji przekazanych z klauzulą poufności. Jeżeli jednak właściwy organ dochodzeniowy stwierdzi, że wniosek o zachowanie poufności nie jest uzasadniony, a zainteresowana strona nie chce podać informacji do wiadomości publicznej albo zezwolić na jej ujawnienie w formie uogólnionej lub skróconej, organ ten może nie uwzględnić takiej informacji, chyba że można w sposób zadowalający wykazać temu organowi w świetle informacji pochodzących z odpowiednich źródeł, że informacja ta jest prawdziwa.

ARTYKUŁ 12.20

Wysłuchania

W toku każdej procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy:

- a) przeprowadza wysłuchanie publiczne, przekazawszy zawiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym stronom i wszelkim reprezentatywnym organizacjom konsumenckim stawienie się osobiście lub za pośrednictwem doradcy prawnego, przedstawienie dowodów i wysłuchanie uwag na temat poważnej szkody lub groźby poważnej szkody, oraz odpowiedniego środka zaradczego; lub

- b) zapewnia możliwość wysłuchania wszystkich zainteresowanych stron, pod warunkiem że złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu o wszczęciu procedury, o którym mowa w art. 12.17 ust. 4, i wykazały, że wynik dochodzenia prawdopodobnie wpłynie na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody uzasadniające złożenie przez nich wyjaśnień ustnych.

ARTYKUŁ 12.21

Powiadomienia, badanie sprawy przez Wspólny Komitet i publikacje

1. Jeżeli Strona uzna, że zaistniała jedna z okoliczności określonych w art. 12.10 ust. 1 lub 12.15 ust. 1, natychmiast przekazuje sprawę do zbadania Wspólnemu Komitetowi. Wspólny Komitet może wydać wszelkie zalecenia niezbędne do zaradzenia powstałym okolicznościom. Jeżeli Wspólny Komitet nie wydał żadnego zalecenia mającego na celu zaradzenie tym okolicznościom lub jeżeli w ciągu 30 dni od skierowania przez Stronę sprawy do Wspólnego Komitetu nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania, Strona dokonująca przywozu może przyjąć dwustronny środek ochronny właściwy do rozwiązania problemu zgodnie z niniejszą sekcją.

2. Do celów ust. 1 Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu wszystkie istotne informacje, w tym dowody poważnej szkody dla krajowych producentów podobnego i bezpośrednio konkurującego towaru lub zagrożenia jej wystąpieniem na skutek zwiększonego przywozu, dokładny opis danego towaru oraz proponowany dwustronny środek ochronny, proponowaną datę jego wprowadzenia i przewidywany okres jego obowiązywania.

3. Strona, która przyjmuje dwustronny środek ochronny, publikuje również swoje ustalenia i uzasadnione wnioski dotyczące wszystkich istotnych kwestii faktycznych i prawnych w dzienniku urzędowym tej Strony, w tym opis przywożonego towaru i sytuacji, która doprowadziła do wprowadzenia środków zgodnie z art. 12.10 ust. 1 lub art. 12.15 ust. 1, związek przyczynowy między taką sytuacją a zwiększonym przywozem oraz formę, poziom i okres obowiązywania tych środków.

ARTYKUŁ 12.22

Przyjmowanie dokumentów w języku angielskim w procedurach w sprawie środków ochronnych

Aby ułatwić składanie dokumentów w procedurach w sprawie środków ochronnych, właściwy organ dochodzeniowy Strony odpowiedzialnej za procedurę przyjmuje dokumenty złożone w języku angielskim przez zainteresowane strony, pod warunkiem że strony te przedłożą później, w dłuższym terminie ustalonym przez właściwy organ, tłumaczenie dokumentów na język, w którym przeprowadza się procedurę w sprawie środków ochronnych.

ROZDZIAŁ 13

ŚRODKI SANITARNE I FITOSANITARNE

ARTYKUŁ 13.1

Cele

Celem niniejszego rozdziału jest:

1. ochrona zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na terytoriach Stron, przy jednoczesnym ułatwianiu handlu zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi („środkami SPS”) między Stronami poprzez:
 - a) poprawę przejrzystości, komunikacji i współpracy w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych między Stronami;
 - b) ustanowienie mechanizmów i procedur dotyczących ułatwień w handlu; oraz
 - c) dalsze wdrażanie zasad porozumienia SPS;

2. współpraca na forach wielostronnych oraz w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin;
3. współpraca w innych kwestiach sanitarnych lub fitosanitarnych lub na innych forach.

ARTYKUŁ 13.2

Zobowiązania wielostronne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia WTO, a w szczególności z porozumienia SPS. Te prawa i obowiązki stanowią podstawę działalności Stron w ramach niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 13.3

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do:

- a) wszystkich środków sanitarnych i fitosanitarnych określonych w załączniku A do porozumienia SPS w zakresie, w jakim wpływają one na handel między Stronami;

- b) współpracy na forach wielostronnych uznanych w ramach porozumienia SPS;
- c) współpracy w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin;
oraz
- d) współpracy w zakresie wszelkich innych kwestii sanitarnych lub fitosanitarnych na innych forach uzgodnionych przez Strony.

ARTYKUŁ 13.4

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i załączników 13-A do 13-H:

- a) zastosowanie mają definicje zawarte w załączniku A do porozumienia SPS, Kodeksie Żywnościowym, Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt oraz Międzynarodowej konwencji ochrony roślin podpisanej w Rzymie 17 listopada 1997 r.; oraz
- b) „strefa chroniona” oznacza, w odniesieniu do określonego szkodnika objętego przepisami, urzędowo określoną geograficzną część terytorium Strony, o której wiadomo, że nie występuje na niej ten szkodnik pomimo sprzyjających warunków i jego obecności w innych częściach terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 13.5

Właściwe organy

1. Właściwe organy Stron są organami odpowiedzialnymi za wdrożenie środków, o których mowa w niniejszym rozdziale zgodnie z załącznikiem 13-A.
2. Zgodnie z art. 13.12 Strony informują się wzajemnie o wszelkich istotnych zmianach w strukturze, organizacji lub podziale kompetencji ich właściwych organów.

ARTYKUŁ 13.6

Uznawanie statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz do szkodników

1. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych:
 - a) Strona dokonująca przywozu uznaje do celów handlowych stan zdrowia zwierząt Strony dokonującej wywozu lub jej regionów określony przez Stronę dokonującą wywozu zgodnie z pkt 1 lit. a) ppkt (i) załącznika 13-C w odniesieniu do chorób zwierząt określonych w załączniku 13-B;

- b) w przypadku gdy Strona uzna, że jej terytorium lub którykolwiek z jej regionów ma szczególny status w odniesieniu do określonej choroby zwierząt innej niż choroby zwierząt określone w załączniku 13-B, może wystąpić o uznanie tego statusu zgodnie z kryteriami określonymi w pkt 3 załącznika 13-C; Strona dokonująca przywozu może wymagać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które odpowiadają uzgodnionemu statusowi tej Strony;
- c) Strony uznają, że status terytoriów lub regionów, lub status sektora lub podsektora- Stron związany z częstością występowania lub zachorowalnością na choroby zwierząt inne niż choroby zwierząt określone w załączniku 13-B lub zakażenia zwierząt lub związane z nimi ryzyko, w stosownych przypadkach, określone przez międzynarodowe organizacje normalizacyjne uznane w ramach porozumienia SPS, stanowi podstawę handlu między nimi; Strona dokonująca przywozu może, w stosownych przypadkach, zażądać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które odpowiadają określonemu statusowi tej Strony zgodnie z zaleceniami organizacji normalizacyjnych; oraz
- d) bez uszczerbku dla art. 13.9 i 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14, każda ze Stron przyjmuje bez zbędnej zwłoki środki legislacyjne i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a), b) i c) niniejszego ustępu.

2. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do szkodników:
 - a) Strony uznają do celów handlowych status szkodnika w odniesieniu do szkodników określonych w załączniku 13-B; oraz
 - b) bez uszczerbku dla art. 13.9 i 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14, każda ze Stron wprowadza bez zbędnej zwłoki środki legislacyjne i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a) niniejszego ustępu.

ARTYKUŁ 13.7

Uznawanie decyzji w sprawie regionalizacji w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz do szkodników

1. Strony uznają pojęcie regionalizacji i stosują je w odniesieniu do handlu między sobą.
2. Decyzje w sprawie regionalizacji w odniesieniu do chorób zwierząt lądowych i wodnych wymienionych w dodatku 13-B-1 oraz szkodników wymienionych w dodatku 13-B-2 przyjmuje się zgodnie z załącznikiem 13-C.

3. W odniesieniu do chorób zwierząt i zgodnie z art. 13.14 Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie przez Stronę dokonującą przywozu decyzji w sprawie regionalizacji powiadamia o wprowadzonych przez siebie środkach ustanawiających regionalizację wraz z pełnym wyjaśnieniem i danymi potwierdzającymi jej ustalenia i decyzje.
4. Bez uszczerbku dla art. 13.15 i o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14 w ciągu 15 dni roboczych od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za przyjętą.
5. Konsultacje, o których mowa w niniejszym artykule ust. 4, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia dodatkowe informacje w ciągu 15 dni roboczych od ich otrzymania. Weryfikację, o której mowa w niniejszym artykule ust. 4, przeprowadza się zgodnie z art. 13.11 i w ciągu 25 dni roboczych od otrzymania wniosku o weryfikację.

6. W odniesieniu do szkodników każda ze Stron zapewnia, aby handel roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami uwzględniał status szkodnika uznany przez drugą Stronę. Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie decyzji w sprawie regionalizacji przez drugą Stronę powiadamia drugą Stronę o wprowadzonych przez siebie środkach i decyzjach zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych określonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa („FAO”), w tym 4 „Wymogi dotyczące ustanowienia obszarów wolnych od szkodników”, 8 „Ustalanie statusu szkodników na danym obszarze” oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, które Strony uznają za stosowne. Bez uszczerbku dla art. 13.15 i o ile Strona nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14 w ciągu trzech miesięcy od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za przyjętą.

7. Konsultacje, o których mowa w niniejszym artykule ust. 4, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia wszelkie dodatkowe informacje w ciągu trzech miesięcy od ich otrzymania. Każda ze Stron przeprowadza weryfikację, o której mowa w niniejszym artykule ust. 4, zgodnie z art. 13.11 i w ciągu 12 miesięcy od otrzymania wniosku o weryfikację, biorąc pod uwagę biologię danego szkodnika i uprawy.

8. Po zakończeniu procedur określonych w niniejszym artykule ust. 2–7 i bez uszczerbku dla art. 13.15 każda ze Stron bez zbędnej zwłoki wprowadza środki legislacyjne i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na tej podstawie.

ARTYKUŁ 13.8

Uznawanie równoważności

1. Strony mogą uznać równoważność w odniesieniu do pojedynczego środka, grupy środków lub systemów mających zastosowanie do danego sektora lub podsektora.
2. W celu uznania równoważności Strony przeprowadzają proces konsultacji, o którym mowa w ust. 3. Proces ten obejmuje obiektywne wykazanie równoważności przez Stronę dokonującą wywozu oraz obiektywną ocenę tego wykazania przez Stronę dokonującą przywozu w celu ewentualnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu.
3. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania przez Stronę dokonującą przywozu wniosku Strony dokonującej wywozu o uznanie równoważności jednego lub większej liczby środków mających wpływ na jeden lub większą liczbę sektorów lub podsektorów Strony rozpoczynają proces konsultacji, który obejmuje etapy określone w załączniku 13-E. W przypadku wielu wniosków składanych przez Stronę dokonującą wywozu Strony, na wniosek Strony dokonującej przywozu, uzgadniają w ramach Podkomitetu, o którym mowa w art. 13.16, harmonogram, zgodnie z którym rozpoczynają proces, o którym mowa w niniejszym ustępie.
4. O ile nie uzgodniono inaczej, Strona dokonująca przywozu kończy ocenę równoważności, jak określono w załączniku 13-E, nie później niż 180 dni po otrzymaniu od Strony dokonującej wywozu dowodu wykazania równoważności, jak określono w tym załączniku. W drodze wyjątku w przypadku upraw sezonowych uzasadnione jest zakończenie oceny równoważności w późniejszym terminie, jeżeli to konieczne, aby umożliwić weryfikację środków fitosanitarnych w odpowiednim okresie wzrostu upraw.

5. Priorytetowe sektory lub podsektory każdej ze Stron, w odniesieniu do których można rozpocząć proces konsultacji, o którym mowa w niniejszym artykule ust. 3, należy określić, w stosownych przypadkach w kolejności priorytetów, w dodatku 13-E-1. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę tego wykazu, w tym kolejności priorytetów.

6. Strona dokonująca przywozu może wycofać lub zawiesić uznanie równoważności na podstawie zmiany przez jedną ze Stron środków wpływających na daną równoważność, pod warunkiem przestrzegania następujących procedur:

- a) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca wywozu informuje Stronę dokonującą przywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej wywozu, w odniesieniu do którego uznano równoważność, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na tę równoważność; w ciągu 30 dni roboczych od otrzymania tych informacji Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu, czy równoważność ta nadal będzie uznawana na podstawie proponowanej zmiany; oraz
- b) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej przywozu, na których oparto uznanie równoważności, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na to uznanie równoważności; jeżeli Strona dokonująca przywozu nadal nie uznaje tej równoważności, Strony mogą wspólnie ustalić warunki ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w niniejszym artykule ust. 3, na podstawie proponowanej zmiany.

7. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu nie może wycofać ani zawiesić uznania równoważności przed wejściem w życie proponowanej zmiany którejkolwiek ze Stron.

8. Za uznanie, wycofanie lub zawieszenie uznania równoważności odpowiedzialna jest wyłącznie Strona dokonująca przywozu, działająca zgodnie ze swoimi ramami administracyjnymi i legislacyjnymi, w tym, w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów, odpowiednimi komunikatami zgodnie z międzynarodowym standardem dla środków fitosanitarnych FAO nr 13 „Wytyczne dotyczące notyfikacji w sprawie niespełniania warunków i działań w sytuacjach nadzwyczajnych” oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, w stosownych przypadkach. Strona dokonująca przywozu dostarcza Stronie dokonującej wywozu pełne pisemne uzasadnienie i odnośne dane będące podstawą ustaleń i decyzji wchodzących w zakres niniejszego artykułu. W przypadku braku uznania równoważności, jej wycofania lub zawieszenia Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o warunkach ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3.

ARTYKUŁ 13.9

Przejrzystość i warunki handlowe

1. Strony stosują ogólne warunki przywozu. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych zgodnie z art. 13.7 warunki przywozu Strony dokonującej przywozu mają zastosowanie do terytorium Strony dokonującej wywozu. Zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o swoich wymogach sanitarnych i fitosanitarnych dotyczących przywozu. Informacje te obejmują, w stosownych przypadkach, wzory wszelkich świadectw lub poświadczeń urzędowych wymaganych przez Stronę dokonującą przywozu.

2. W celu powiadomienia o zmianach lub proponowanych zmianach warunków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, każda ze Stron przestrzega art. 7 i załącznika B do porozumienia SPS oraz późniejszych decyzji przyjętych przez Komitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych WTO. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu uwzględnia czas transportu między terytoriami Stron przy ustalaniu daty wejścia w życie wszelkich zmian warunków, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1.
3. Jeżeli Strona dokonująca przywozu nie spełni wymogów w zakresie powiadamiania, o których mowa w ust. 2, będzie ona nadal przyjmować, przez 30 dni od daty wejścia w życie danej zmiany, wszelkie świadectwa lub poświadczenia gwarantujące warunki przywozu mające zastosowanie przed wprowadzeniem tej zmiany.
4. W przypadku przyznania dostępu do rynku jednemu lub większej liczbie sektorów lub podsektorów Strony UE zgodnie z warunkami, o których mowa w ust. 1, Chile zatwierdza wszelkie kolejne wnioski o wywóz złożone przez państwa członkowskie na podstawie kompleksowej dokumentacji informacji udostępnianych Komisji Europejskiej, znanej jako profil państwa, chyba że Chile zażąda dodatkowych informacji w ograniczonych szczególnych okolicznościach, gdy uzna to za stosowne.

5. W ciągu 90 dni od uznania równoważności zgodnie z art. 13.8 Strona wprowadza środki legislacyjne i administracyjne niezbędne do wdrożenia tego uznania równoważności w celu umożliwienia handlu między Stronami w sektorach i podsektorach, w których Strona dokonująca przywozu uznaje wszystkie środki sanitarne i fitosanitarne Strony dokonującej wywozu za równoważne. W przypadku zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych przedmiotowymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi wzór świadectwa urzędowego lub dokumentu urzędowego wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu można zastąpić świadectwem przewidzianym w załączniku 13-H.

6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 5, w sektorach lub podsektorach, dla których jeden lub niektóre, ale nie wszystkie środki są uznane za równoważne, Strony kontynuują handel między sobą na podstawie zgodności z warunkami, o których mowa w ust. 1. Na wniosek Strony dokonującej wywozu stosuje się ust. 8.

7. Do celów niniejszego rozdziału Strona dokonująca przywozu nie obejmuje przywozu produktów drugiej Strony obowiązkiem uzyskania pozwolenia na przywóz.

8. Jeżeli chodzi o ogólne warunki przywozu mające wpływ na handel między Stronami, Strony, na wniosek Strony dokonującej wywozu, rozpoczynają konsultacje zgodnie z art. 13.14 w celu ustalenia alternatywnych lub dodatkowych warunków przywozu Strony dokonującej przywozu. W stosownych przypadkach Strony opracowują te alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu na podstawie środków Strony dokonującej wywozu uznanych za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu. Jeżeli Strony uzgodnią alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu, Strona dokonująca przywozu w ciągu 90 dni od ich ustanowienia wprowadza środki legislacyjne lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

9. Jeżeli chodzi o przywóz zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, Strona dokonująca przywozu, na wniosek Strony dokonującej wywozu wraz z odpowiednimi gwarancjami zatwierdza, bez uprzedniej kontroli i zgodnie z załącznikiem 13-D, zakłady znajdujące się na terytorium Strony dokonującej wywozu. O ile Strona dokonująca wywozu nie zażąda dodatkowych informacji, Strona dokonująca przywozu, w ciągu 30 dni roboczych od otrzymania wniosku o zatwierdzenie wraz z odpowiednimi gwarancjami, wprowadza środki legislacyjne lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

10. Strona zatwierdza wstępny wykaz zakładów zgodnie z załącznikiem 13-D.

11. Na wniosek jednej Strony druga Strona przedstawia pełne uzasadnienie i odnośne dane będące podstawą ustaleń i decyzji wchodzących w zakres niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 13.10

Procedury certyfikacji

1. Do celów procedur certyfikacji Strony stosują się do zasad i kryteriów określonych w załączniku 13-H.

2. Strona wydaje świadectwa lub dokumenty urzędowe, o których mowa w art. 13.9 ust. 1 i 4, zgodnie z załącznikiem 13-H.

3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnemu Komitetowi lub Wspólnej Radzie przyjęcie decyzji ustanawiającej przepisy, których należy przestrzegać w przypadku certyfikacji elektronicznej, wycofania lub wymiany świadectw.

ARTYKUŁ 13.11

Weryfikacja

1. Do celów skutecznego wykonania niniejszego rozdziału każda ze Stron ma prawo:
 - a) do weryfikacji, zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku 13-F, całości lub części programu całkowitej kontroli, prowadzonego przez właściwe organy drugiej Strony; wydatki związane z taką weryfikacją ponosi Strona przeprowadzająca weryfikację;
 - b) począwszy od daty, która ma być ustalona przez Strony, do otrzymywania na swój wniosek od drugiej Strony informacji o całości lub części programu całkowitej kontroli drugiej Strony oraz sprawozdania dotyczącego wyników kontroli przeprowadzonych w ramach tego programu; oraz
 - c) w przypadku badań laboratoryjnych związanych z produktami pochodzenia zwierzęcego, do wnioskowania o udział drugiej Strony w okresowym programie badań porównawczych dotyczącym szczególnych badań organizowanych przez laboratorium referencyjne Strony występującej z wnioskiem; koszty związane z tym udziałem ponosi Strona uczestnicząca.

2. Każda ze Stron może udostępniać państwowym trzecim wyniki i wnioski ze swoich weryfikacji oraz udostępniać je publicznie.
3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-F, z należyтым uwzględnieniem odpowiednich prac przeprowadzonych przez organizacje międzynarodowe.
4. Wyniki weryfikacji, o których mowa w niniejszym artykule, mogą przyczynić się do wprowadzenia lub utrzymywania przez Stronę lub Strony środków, o których mowa w art. 13.6–13.9 i 13.12.

ARTYKUŁ 13.12

Kontrole przywozu i opłaty za inspekcje

1. Kontrole przywozu przeprowadzane przez Stronę dokonującą przywozu przesyłek pochodzących od Strony dokonującej wywozu muszą być zgodne z zasadami określonymi w załączniku 13-G. Wyniki tych kontroli mogą stanowić wkład w proces weryfikacji, o którym mowa w art. 13.11.
2. Częstotliwość fizycznych kontroli przywozu stosowanych przez każdą ze Stron określono w załączniku 13-G. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-G.

3. Strona może odstąpić od częstotliwości określonych w Załączniku 13-G w ramach swoich kompetencji i zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w wyniku postępów poczynionych zgodnie z art. 13.8 i 13.9 lub w wyniku weryfikacji, konsultacji lub innych środków przewidzianych w niniejszym rozdziale.
4. Opłaty za inspekcje nie mogą przekraczać kosztów poniesionych przez właściwy organ w związku z przeprowadzaniem kontroli przywozu i są równe opłatom pobieranym za inspekcje podobnych produktów krajowych.
5. Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich zmianach, w tym o przyczynach takich zmian, środków mających wpływ na kontrole przywozu i opłaty za inspekcje oraz o wszelkich istotnych zmianach w procedurze administracyjnej dotyczącej tych kontroli.
6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w art. 13.9 ust. 5, Strony mogą uzgodnić wzajemne zmniejszenie częstotliwości fizycznych kontroli przywozu.
7. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie warunki, które mają być stosowane od określonej daty, odnoszące się do zatwierdzania kontroli przywozu każdej ze Stron w celu dostosowania ich częstotliwości lub ich zastąpienia. Warunki te zostają włączone do załącznika 13-G w drodze decyzji Wspólnej Rady. Począwszy od tego dnia, Strony mogą wzajemnie zatwierdzać kontrole przywozu niektórych produktów w celu zmniejszenia ich częstotliwości lub ich zastąpienia.

ARTYKUŁ 13.13

Wymiana informacji

1. Strony systematycznie wymieniają informacje dotyczące wykonania niniejszego rozdziału w celu opracowania norm, zapewnienia pewności, wzbudzenia wzajemnego zaufania i wykazania skuteczności kontrolowanych programów. W stosownych przypadkach wymiana informacji może obejmować wymianę urzędników.
2. Strony wymieniają również informacje na inne istotne tematy, w tym:
 - a) istotnych zdarzeń dotyczących produktów objętych niniejszym rozdziałem, w tym wymiany informacji przewidzianej w art. 13.8 i 13.9;
 - b) wyników procedur weryfikacji przewidzianych w art. 13.11;
 - c) wyników kontroli przywozu przewidzianych w art. 13.12 w przypadku odrzuconych lub niezgodnych z przepisami przesyłek zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego;
 - d) opinii naukowych mających znaczenie dla niniejszego rozdziału i opracowanych na odpowiedzialność Strony; oraz
 - e) szybkich ostrzeżeń dotyczących handlu objętego zakresem niniejszego rozdziału.

3. Strona przedkłada publikacje naukowe lub dane odpowiedniemu forum naukowemu w celu uzasadnienia wszelkich poglądów lub twierdzeń przedstawionych w odniesieniu do kwestii wynikającej z niniejszego rozdziału do oceny w odpowiednim czasie. Wyniki tej oceny udostępnia się Stronom.
4. Jeżeli Strona udostępniła WTO informacje, o których mowa w niniejszym artykule, w drodze powiadomienia zgodnie z art. 7 i załącznikiem B do porozumienia SPS lub na swojej oficjalnej, publicznie dostępnej i bezpłatnej stronie internetowej, informacje przewidziane w niniejszym artykule uznaje się za wymienione.
5. W przypadku szkodników stanowiących znane i bezpośrednie zagrożenie dla Strony Strona ta otrzyma bezpośrednie zawiadomienie wysłane pocztą tradycyjną lub elektroniczną. Strony przestrzegają wytycznych zawartych w międzynarodowym standardzie dla środków fitosanitarnych FAO nr 17 „Sprawozdawczość w zakresie szkodników”.
6. Strony wymieniają informacje, o których mowa w niniejszym artykule, za pośrednictwem poczty elektronicznej, faksu lub poczty tradycyjnej.

ARTYKUŁ 13.14

Powiadomienia i konsultacje

1. W ciągu dwóch dni roboczych Strona powiadamia drugą Stronę o każdym poważnym lub znaczącym ryzyku dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, w tym o nagłych przypadkach związanych z kontrolą żywności lub sytuacjach, w których istnieje wyraźnie określone ryzyko poważnych skutków zdrowotnych związanych ze spożyciem produktów zwierzęcych lub roślinnych, a w szczególności o następujących kwestiach:

- a) środkach wpływających na decyzje w sprawie regionalizacji, o których mowa w art. 13.7;
- b) obecności lub rozwoju chorób zwierząt lub szkodników wymienionych w załączniku 13-B;
- c) ustaleniach mających znaczenie epidemiologiczne lub o poważnym związanym z tym ryzyku w zakresie chorób zwierząt i szkodników, których nie wymieniono w załączniku 13-B lub które są nowymi chorobami zwierząt lub szkodnikami; oraz
- d) dodatkowych środkach wykraczających poza podstawowe wymogi mające zastosowanie do odpowiednich środków wprowadzanych przez Strony w celu kontroli lub zwalczania chorób zwierząt lub szkodników lub w celu ochrony zdrowia publicznego oraz o wszelkich zmianach w polityce dotyczącej profilaktyki, w tym w polityce dotyczącej szczepień.

2. Jeżeli Strona ma poważne obawy dotyczące ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta może złożyć wniosek o przeprowadzenie konsultacji z drugą Stroną w związku z zaistniałą sytuacją. Konsultacje te odbywają się tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w ciągu 13 dni roboczych od złożenia wniosku. W ramach tych konsultacji każda ze Stron dokłada starań w celu przekazania wszelkich informacji niezbędnych, aby uniknąć zakłóceń w handlu oraz znaleźć obustronnie akceptowalne rozwiązanie, które jest zgodne z ochroną zdrowia ludzi, zwierząt i roślin.

3. Strona może zażądać, aby konsultacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, odbywały się w formie wideokonferencji lub audiokonferencji. Strona występująca z wnioskiem sporządza protokół z konsultacji, który podlega zatwierdzeniu przez Strony. Do celów tego zatwierdzenia stosuje się art. 13.13 ust. 6.

ARTYKUŁ 13.15

Klauzula ochronna

1. Jeżeli Strona dokonująca wywozu wprowadzi środki krajowe w celu kontroli czynników mogących stanowić poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta, bez uszczerbku dla ust. 2, wprowadzi równoważne środki w celu zapobieżenia wprowadzeniu czynników danego ryzyka na terytorium Strony dokonującej przywozu.

2. Z uwagi na poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin Strona dokonująca przywozu może wprowadzić środki tymczasowe niezbędne do ochrony zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin. W przypadku przesyłek transportowanych między Stronami w czasie obowiązywania takich środków tymczasowych Strona dokonująca przywozu rozważa najodpowiedniejsze i najbardziej proporcjonalne rozwiązanie w celu uniknięcia niepotrzebnych zakłóceń w handlu.

3. Strona wprowadzająca środki, o których mowa w niniejszym artykule, powiadamia o tym drugą Stronę w ciągu jednego dnia roboczego od podjęcia decyzji o wdrożeniu tych środków. Na wniosek Strony i zgodnie z art. 13.14 ust. 2 Strony przeprowadzają konsultacje dotyczące zaistniałej sytuacji w terminie 13 dni roboczych od daty otrzymania powiadomienia. Strony należycie uwzględniają wszelkie informacje przekazane w trakcie tych konsultacji i dokładają starań, aby uniknąć zbędnych zakłóceń w handlu, biorąc pod uwagę, w stosownych przypadkach, wyniki konsultacji zgodnie z art. 13.14 ust. 2.

ARTYKUŁ 13.16

Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych

1. W skład Podkomitetu ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych („Podkomitet”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzi przedstawiciele Stron odpowiedzialni za kwestie sanitarne i fitosanitarne.

2. Podkomitet:

- a) monitoruje wykonanie postanowień niniejszego rozdziału i rozpatruje wszelkie sprawy z nim związane oraz bada wszelkie kwestie, które mogą wynikać w związku z ich wykonaniem; oraz
- b) przedstawia Wspólnej Radzie zalecenia dotyczące zmian w załącznikach zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a), w szczególności w świetle postępów poczynionych w ramach konsultacji i procedur przewidzianych w niniejszym rozdziale.

3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć w celu osiągnięcia celów niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele i cele pośrednie dla tych działań. Podkomitet ocenia wyniki tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi powołanie technicznych grup roboczych, w stosownych przypadkach, składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron, którzy określają i rozwiązują kwestie techniczne i naukowe wynikające ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi przyjęcie decyzji w sprawie szczególnego regulaminu wewnętrznego tego Podkomitetu ze względu na specyfikę kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi.

ARTYKUŁ 13.17

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony propagują współpracę na forach wielostronnych istotnych dla kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi, w szczególności między międzynarodowymi jednostkami normalizacyjnymi uznanymi w ramach porozumienia SPS.
2. Podkomitet ustanowiony w art. 13.16 stanowi odpowiednie forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 13.18

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin

1. Strony dokładają starań, aby ułatwić współpracę naukową między organami Stron odpowiedzialnymi za naukową ocenę bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i ochrony roślin.
2. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi, zgodnie z art. 40.3 ust. 3, powołanie technicznej grupy roboczej ds. współpracy naukowej, o której mowa w niniejszym artykule ust. 1 („grupa robocza”), składającej się z ekspertów będących przedstawicielami organów naukowych, o których mowa w ust. 1, wyznaczonych przez każdą ze Stron.

3. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet powołujące grupę roboczą określają mandat, zakres i program prac takiej grupy roboczej.

4. Grupa robocza może wymieniać informacje, w tym:

a) informacje naukowe i techniczne; oraz

b) informacje na temat gromadzenia danych.

5. Prace prowadzone przez grupę roboczą nie mają wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych agencji każdej ze Stron.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby przedstawiciele wyznaczeni zgodnie z ust. 2 nie podlegali konfliktowi interesów zgodnie z prawem każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 13.19

Terytorialny zakres stosowania w przypadku Strony UE

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 41.2 w przypadku Strony UE niniejszy rozdział ma zastosowanie do terytoriów państw członkowskich określonych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/625¹ oraz do roślin, produktów roślinnych lub innych towarów określonych w art. 1 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/2031².

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. UE L 95 z 7.4.2017, s. 1).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4)

2. Strony uznają, że w odniesieniu do terytorium Unii Europejskiej należy uwzględnić jego specyfikę, przy czym Unię Europejską uznaje się za jeden podmiot.

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ŻYWNOŚCIOWYCH

ARTYKUŁ 14.1

Cel

Celem tego rozdziału jest nawiązanie ścisłej współpracy w celu zaangażowania się w przejście na zrównoważone systemy żywnościowe. Strony dostrzegają znaczenie wzmocnienia polityki i określenia programów, które przyczyniają się do rozwoju zrównoważonych, zdrowych i odpornych systemów żywnościowych sprzyjających włączeniu społecznemu, a także rolę handlu w osiągnięciu tego celu.

ARTYKUŁ 14.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do współpracy między Stronami na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru ich systemów żywnościowych.

2. W niniejszym rozdziale określono postanowienia dotyczące współpracy w zakresie konkretnych aspektów zrównoważonych systemów żywnościowych, w tym:

- a) zrównoważoności łańcucha żywnościowego oraz ograniczeniu strat żywności;
- b) przeciwdziałania fałszowaniu żywności w łańcuchu żywnościowym;
- c) dobrostanu zwierząt;
- d) zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; oraz
- e) ograniczenia stosowania nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenia dla zdrowia lub środowiska.

3. Niniejszy rozdział ma również zastosowanie do współpracy Stron na forach wielostronnych.

4. Niniejszy rozdział stosuje się bez uszczerbku dla stosowania innych rozdziałów dotyczących systemów żywnościowych lub zrównoważonego rozwoju, w szczególności rozdziałów 13, 16 i 33.

ARTYKUŁ 14.3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału:
 - a) „łańcuch żywnościowy” oznacza każdy etap, począwszy od produkcji podstawowej, aż do sprzedaży konsumentowi końcowemu, w tym produkcję, przetwarzanie, wytwarzanie, transport, przywóz, przechowywanie, dystrybucję i sprzedaż konsumentowi końcowemu;
 - b) „produkcja podstawowa” oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem, a także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego; oraz
 - c) „zrównoważony system żywnościowy” oznacza system żywnościowy, który pozwala zapewnić dostęp do bezpiecznej i pożywej żywności w wystarczającej ilości dla wszystkich w sposób nienaruszający ekonomicznych, społecznych i środowiskowych podstaw bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia przyszłych pokoleń; taki zrównoważony system żywnościowy:
 - (i) jest rentowny (zrównoważony wzrost gospodarczy);
 - (ii) ma szeroko zakrojone korzyści dla społeczeństwa (zrównoważony rozwój społeczny);
oraz
 - (iii) ma pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko naturalne, w tym na zmianę klimatu (zrównoważenie środowiskowe).

ARTYKUŁ 14.4

Zrównoważoność łańcucha żywnościowego oraz ograniczenie strat żywności

1. Strony uznają wzajemne powiązania między obecnymi systemami żywnościowymi a zmianą klimatu. Strony współpracują w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu systemów żywnościowych na środowisko i klimat, a także w celu wzmocnienia ich odporności.
2. Strony uznają, że straty żywności wywierają negatywny wpływ na społeczny, gospodarczy i środowiskowy wymiar systemów żywnościowych.
3. Strony współpracują w obszarach, które mogą obejmować:
 - a) zrównoważoną produkcję żywności, w tym rolnictwo, poprawę dobrostanu zwierząt, promowanie rolnictwa ekologicznego oraz ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych, nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenie dla zdrowia lub środowiska;
 - b) zrównoważoność łańcucha żywnościowego, w tym produkcję żywności, metody i praktyki w zakresie przetwórstwa spożywczego;
 - c) zdrową i zrównoważoną dietę, zmniejszenie śladu węglowego związanego z konsumpcją;
 - d) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z systemów żywnościowych, zwiększenie liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla oraz odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej;

- e) innowacje i technologie przyczyniające się do zwiększenia zdolności przystosowawczych i wzmocnienia odporności na skutki zmiany klimatu;
- f) opracowanie planów awaryjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw żywności w czasach kryzysu; oraz
- g) ograniczenie strat żywności zgodnie zadaniem 12.3 w ramach celów zrównoważonego rozwoju, określonym w Agendzie 2030.

4. Współpraca na podstawie niniejszego artykułu może obejmować wymianę informacji, wiedzy fachowej i doświadczeń, a także współpracę w zakresie badań i innowacji.

ARTYKUŁ 14.5

Przeciwdziałanie fałszowaniu żywności w łańcuchu żywnościowym

1. Strony uznają, że fałszowanie może wpływać na bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego, zagrażać zrównoważoności systemów żywnościowych oraz podważać uczciwe praktyki handlowe, ufność konsumentką i odporność rynków żywnościowych.

2. Strony współpracują w celu wykrywania i niedopuszczania do fałszowania żywności w łańcuchu żywnościowym poprzez:

- a) wymianę informacji i doświadczeń z myślą o poprawie wykrywania i przeciwdziałania fałszowaniu żywności w łańcuchu żywnościowym; oraz
- b) udzielanie pomocy niezbędnej do zgromadzenia dowodów dotyczących praktyk, które są lub wydają się niezgodne z zasadami, lub które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin bądź dla środowiska, lub które wprowadzają klientów w błąd.

ARTYKUŁ 14.6

Dobrostan zwierząt

1. Strony uznają, że zwierzęta są istotami zdolnymi do odczuwania i że wykorzystywanie zwierząt w systemach produkcji żywności wiąże się z obowiązkiem zapewnienia ich dobrostanu. Strony przestrzegają warunków handlu zwierzętami utrzymywanymi w warunkach fermowych i produktami pochodzenia zwierzęcego, które mają na celu ochronę dobrostanu zwierząt.

2. Strony dążą do osiągnięcia porozumienia w zakresie międzynarodowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (zwanej dalej „WOAH”).

3. Strony współpracują w zakresie opracowywania i wdrażania norm dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwie, podczas transportu i podczas uboju lub zabijania, zgodnie z ich prawem.
4. Strony zacieśniają współpracę w zakresie badań nad dobrostanem zwierząt w celu dalszego rozwoju naukowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt.
5. Podkomitet, o którym mowa w art. 14.8, może zajmować się innymi kwestiami w dziedzinie dobrostanu zwierząt.
6. Strony wymieniają się informacjami, wiedzą fachową i doświadczeniami w dziedzinie dobrostanu zwierząt.
7. Strony współpracują w ramach WOAHA i mogą współpracować na innych forach międzynarodowych w celu propagowania dalszego rozwoju norm dotyczących dobrostanu zwierząt i najlepszych praktyk w zakresie dobrostanu zwierząt oraz ich wdrażania.
8. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania Podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonaniu niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.7

Zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe

1. Strony uznają, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz że stosowanie, w szczególności niewłaściwe stosowanie i nadużywanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, przyczynia się do ogólnego rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Strony uznają, że charakter zagrożenia wymaga podejścia transnarodowego.
2. Każda ze Stron stopniowo wycofuje stosowanie przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych jako stymulatorów wzrostu.
3. Zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie” każda ze Stron:
 - a) przestrzega istniejących i przyszłych wytycznych, norm, zaleceń i działań opracowanych w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych oraz inicjatyw i planów krajowych mających na celu propagowanie ostrożnego i odpowiedzialnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej w praktykach weterynaryjnych;
 - b) promuje, w przypadkach wspólnie określonych przez Strony, odpowiedzialne i rozsądne stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych, w tym ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej i stopniowe wycofywanie stosowania tych środków jako stymulatorów wzrostu w produkcji zwierzęcej; oraz

- c) wspiera opracowywanie i wdrażanie międzynarodowych planów działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, jeśli Strony uznają to za stosowne.
4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania Podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonaniu niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.8

Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych

1. W skład Podkomitetu ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych („Podkomitet”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzi przedstawiciele Stron odpowiedzialni za zrównoważone systemy żywnościowe.
2. Podkomitet monitoruje wykonanie postanowień niniejszego rozdziału i rozpatruje wszelkie kwestie, które mogą wynikać w związku z ich wykonaniem.
3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć w celu osiągnięcia celów niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele i cele pośrednie w odniesieniu do tych działań oraz monitoruje postępy Stron w tworzeniu zrównoważonych systemów żywnościowych. Podkomitet przeprowadza okresową ocenę wyników realizacji tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi powołanie technicznych grup roboczych składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron w celu określenia i rozwiązania kwestii technicznych i naukowych wynikających ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet zaleca Wspólnemu Komitetowi ustanowienie zasad w celu złagodzenia ewentualnych konfliktów interesów uczestników posiedzeń Podkomitetu i technicznych grup roboczych, o których mowa w niniejszym rozdziale. Wspólny Komitet przyjmuje decyzję ustanawiającą te zasady.

ARTYKUŁ 14.9

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, na forach wielostronnych w celu sprzyjania przejściu na poziomie globalnym na zrównoważone systemy żywnościowe, które przyczyniają się do osiągnięcia uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celów w zakresie ochrony środowiska, przyrody i klimatu.

2. Podkomitet stanowi forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach objętych ust. 1 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.10

Postanowienia dodatkowe

1. Działania Podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, nie mają wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych agencji Stron.
2. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie ma wpływu na prawa ani obowiązki każdej ze Stron w zakresie ochrony informacji poufnych, zgodnie z prawem każdej ze Stron. W przypadku gdy Strona przedkłada drugiej Stronie informacje, które uznaje się za poufne zgodnie z jej przepisami, druga Strona traktuje te informacje jako poufne na podstawie niniejszego rozdziału, o ile Strona przedkładająca informacje nie postanowi inaczej.
3. Przy pełnym poszanowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do:
 - a) zmiany jej wymagań przywozowych;
 - b) odstąpienia od wewnętrznych procedur przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;
 - c) podejmowania działań, które podważyłyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów polityki publicznej; lub
 - d) osiągnięcia jakiegokolwiek określonego wyniku regulacyjnego.

ROZDZIAŁ 15

ENERGIA I SUROWCE NATURALNE

ARTYKUŁ 15.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest propagowanie dialogu i współpracy w sektorze energetycznym i sektorze surowców z obopólną korzyścią dla Stron, wspieranie zrównoważonego i uczciwego handlu oraz inwestycji zapewniających równe warunki działania w tych sektorach, a także wzmacnianie konkurencyjności powiązanych łańcuchów wartości, w tym wartości dodanej, zgodnie z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 15.2

Zasady

1. Każda ze Stron zachowuje suwerenne prawo do określenia, czy obszary na jej terytorium, jak również w wyłącznej strefie ekonomicznej, są dostępne do poszukiwania, produkcji i transportu towarów energetycznych i surowców.

2. Zgodnie z niniejszym rozdziałem Strony potwierdzają swoje prawo do wprowadzania regulacji na swoich terytoriach w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych w dziedzinie energii i surowców.

ARTYKUŁ 15.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15-B:

- a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie, licencję, koncesję lub podobny instrument administracyjny lub umowny, na podstawie którego właściwy organ Strony upoważnia dany podmiot do prowadzenia określonej działalności gospodarczej na jej terytorium, zgodnie z wymogami określonymi w zezwoleniu;
- b) „bilansowanie” oznacza wszystkie działania i procesy, we wszystkich horyzontach czasowych, za pomocą których operatorzy systemów zapewniają w sposób ciągły utrzymanie częstotliwości systemu w z góry określonym zakresie stabilności oraz spełnienie wymogu dotyczącego wielkości rezerw niezbędnych do zapewnienia wymaganej jakości;
- c) „towary energetyczne” oznaczają towary, z których wytwarzana jest energia i które są wymienione według odpowiadających im kodów HS w załączniku 15-A;

- d) „węglowodory” oznaczają towary, które są wymienione według odpowiadających im kodów systemu zharmonizowanego w załączniku 15-A;
- e) „surowce naturalne” oznaczają substancje używane do wytwarzania produktów przemysłowych, w tym rudy, koncentraty, żużel, popioły i chemikalia; materiały nieobrobione plastycznie, przetworzone i rafinowane; odpady metalowe; złom i złom przeznaczony do przetopu; objęte działami HS zawartymi w załączniku 15-A;
- f) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię wytwarzaną ze słońca, wiatru, wody, źródeł geotermalnych, biologicznych, oceanicznych lub innych źródeł odnawialnych występujących w środowisku;
- g) „paliwa odnawialne” oznaczają biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy oraz paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego, w tym odnawialne paliwa syntetyczne i wodór odnawialny;
- h) „normy” oznaczają normy określone w załączniku 16;
- i) „operator systemu” oznacza:
- (i) w przypadku Strony UE: osobę odpowiedzialną za eksploatację, konserwację i rozbudowę systemu dystrybucji lub przesyłu energii elektrycznej na danym obszarze oraz za zapewnienie długoterminowej zdolności takich systemów; oraz

- (ii) w przypadku Chile: niezależny organ odpowiedzialny za koordynację działania wzajemnie połączonych systemów elektrycznych, który zapewnia dobre wyniki gospodarcze oraz bezpieczeństwo i niezawodność systemu elektrycznego, a także otwarty dostęp do systemu przesyłowego; oraz
- j) „przepis techniczny” oznacza przepis techniczny określony w rozdziale 16.

ARTYKUŁ 15.4

Monopol w przywozie i wywozie

Strona nie wyznacza ani nie utrzymuje wyznaczonego monopolu w przywozie ani wywozie. Do celów niniejszego artykułu termin „monopol w przywozie lub wywozie” oznacza wyłączenie prawa podmiotu lub udzielenie przez Stronę podmiotowi wyłącznego upoważnienia do przywozu towarów energetycznych lub surowców z terytorium drugiej Strony lub wywozu towarów energetycznych lub surowców na terytorium drugiej Strony¹.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla postanowień rozdziałów 17, 18 i 29 i nie obejmuje prawa, które wynika z przyznania prawa własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 15.5

Ustalanie ceny eksportowej¹

1. Strona nie nakłada wyższej ceny wywozu towarów energetycznych lub surowców do drugiej Strony niż cena pobierana za takie towary przeznaczone na rynek wewnętrzny, za pomocą jakiegokolwiek środka, w tym licencji czy wymogów dotyczących ceny minimalnej.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Chile może wprowadzić lub utrzymać środki mające na celu wspieranie tworzenia wartości dodanej poprzez dostarczanie surowców do sektorów przemysłowych po preferencyjnych cenach, tak aby mogły one powstać w Chile, pod warunkiem że takie środki spełniają warunki określone w załączniku 15-B.

ARTYKUŁ 15.6

Wewnętrzne ceny regulowane

1. Strony uznają znaczenie konkurencyjnych rynków energii dla zapewnienia szerokiego wyboru w zakresie dostaw towarów energetycznych i zwiększania dobrobytu konsumentów. Strony uznają również, że potrzeby i strategie regulacyjne mogą różnić się na poszczególnych rynkach.
2. W uzupełnieniu do postanowień ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby dostawy towarów energetycznych opierały się na zasadach rynkowych.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla postanowień załącznika 29.

3. Strona może regulować cenę pobieraną za dostawę towarów energetycznych wyłącznie poprzez nałożenie obowiązku świadczenia usługi publicznej.

4. Jeżeli Strona nakłada obowiązek świadczenia usługi publicznej, zapewnia ona, aby obowiązek ten był jasno określony, przejrzysty i niedyskryminujący oraz aby nie wykraczał poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów obowiązku świadczenia usługi publicznej.

ARTYKUŁ 15.7

Zezwolenie na poszukiwanie i wydobywanie towarów energetycznych i surowców

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 20, jeżeli Strona wymaga zezwolenia na poszukiwanie lub produkcję towarów energetycznych i surowców, Strona ta zapewnia, aby takie zezwolenie zostało udzielone zgodnie z publiczną i niedyskryminującą procedurą¹.

2. Strona ta publikuje między innymi rodzaj zezwolenia i odpowiedni obszar lub jego część oraz proponowaną datę lub termin udzielenia zezwolenia, w taki sposób, aby umożliwić składanie wniosków potencjalnie zainteresowanym wnioskodawcom.

3. Strona może odstąpić od ust. 2 niniejszego artykułu i art. 20.3 w każdym z następujących przypadków związanych z węglowodorami:

a) wspomniany odpowiedni obszar był przedmiotem wcześniejszej procedury, która nie zakończyła się wydaniem zezwolenia;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku jakiegokolwiek niezgodności między niniejszym artykułem a rozdziałami 17 i 18 oraz załącznikami 17-A, 17-B i 17-C, pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, mają te rozdziały i załączniki.

- b) obszar jest stale dostępny do poszukiwania lub produkcji towarów energetycznych i surowców; lub
- c) podmiot, któremu udzielono zezwolenia, przestał z niego korzystać przed datą jego wygaśnięcia.

4. Każda ze Stron może wymagać od podmiotu, któremu udzielono zezwolenia, wniesienia wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego. Wysokość wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego ustala się w sposób niezakłócający procesu zarządzania i podejmowania decyzji przez ten podmiot.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca otrzymał uzasadnienie odrzucenia jego wniosku, tak aby umożliwić mu skorzystanie, w stosownych przypadkach, z procedur odwoławczych lub kontrolnych. Procedury odwoławcze lub kontrolne publikuje się z wyprzedzeniem.

ARTYKUŁ 15.8

Ocena oddziaływania na środowisko

1. Strona zapewnia przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko¹ przed wydaniem zezwolenia na projekt lub działalność związane z energią lub surowcami, które mogą mieć znaczący wpływ na ludność, zdrowie ludzkie, różnorodność biologiczną, glebę, wodę, powietrze, klimat, dziedzictwo kulturowe lub krajobraz. W ramach takiej oceny określa się i analizuje znaczące oddziaływania.

¹ W przypadku Chile „ocena oddziaływania na środowisko” oznacza badanie wpływu na środowisko, zgodnie z definicją zawartą w tytule 1 art. 2 lit. i) ustawy 19.300 lub w ustawie ją zastępującej oraz zgodnie z art. 11 tej samej ustawy.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby odpowiednie informacje były dostępne dla społeczeństwa w ramach procesu oceny oddziaływania na środowisko, a także zapewnia czas i możliwości udziału społeczeństwa w tym procesie i przedstawienia uwag.
3. Każda ze Stron publikuje i uwzględnia przed udzieleniem zezwolenia na przedsięwzięcie lub działalność ustalenia dokonane w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

ARTYKUŁ 15.9

Dostęp osób trzecich do infrastruktury do przesyłu energii

1. Każda ze Stron zapewnia, aby operatorzy systemów na jej terytorium przyznawali każdemu podmiotowi Strony niedyskryminujący dostęp do infrastruktury energetycznej do przesyłu energii elektrycznej. Dostępu do infrastruktury energii elektrycznej udziela się, w możliwie największym zakresie, w rozsądnym terminie od dnia złożenia przez ten podmiot wniosku o przyznanie dostępu.
2. Każda ze Stron umożliwia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, podmiotowi Strony dostęp do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej i korzystanie z niej w celu przesyłu energii elektrycznej na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, w tym z poszanowaniem zasady niedyskryminacji ze względu na źródła energii, oraz według taryf odzwierciedlających koszty. Każda ze Stron publikuje warunki dotyczące dostępu do infrastruktury służącej do przesyłu energii elektrycznej i korzystania z niej.

3. Niezależnie od ust. 1 Strona może wprowadzić lub utrzymać w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych szczególne odstępstwa od prawa dostępu stron trzecich na podstawie obiektywnych kryteriów, pod warunkiem że odstępstwa te są niezbędne do osiągnięcia uzasadnionego celu politycznego. Takie odstępstwa publikuje się przed rozpoczęciem ich stosowania.

4. Strony uznają znaczenie zasad określonych w ust. 1, 2 i 3 również dla infrastruktury gazowej. Strona, która nie stosuje takich zasad w odniesieniu do infrastruktury gazowej, dołoży starań, aby to uczynić, w szczególności w odniesieniu do transportu paliw odnawialnych, przy jednoczesnym uznaniu różnic w dojrzałości i organizacji rynku.

ARTYKUŁ 15.10

Dostęp do infrastruktury dla dostawców energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii

1. Bez uszczerbku dla art. 15.7, 15.9 i 15.11 każda ze Stron zapewnia, aby dostawcom energii ze źródeł odnawialnych drugiej Strony przyznano dostęp do sieci elektrycznej instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną znajdujących się na jej terytorium oraz umożliwiono korzystanie z niej, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.

2. Do celów ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby jej przedsiębiorstwa przesyłowe i operatorzy systemów, w odniesieniu do dostawców odnawialnej energii elektrycznej drugiej Strony:

- a) umożliwiali połączenie nowych instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną z siecią elektroenergetyczną bez narzucania dyskryminujących warunków;
- b) umożliwiali niezawodne korzystanie z sieci energetycznej;
- c) świadczyli usługi bilansujące; oraz
- d) zapewniali wprowadzenie odpowiednich środków operacyjnych związanych z siecią i rynkiem w celu zminimalizowania ograniczenia produkcji energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii.

3. Ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla uzasadnionego prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji na swoim terytorium w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych, takich jak potrzeba utrzymania bezpiecznego funkcjonowania i stabilności systemu elektroenergetycznego na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

ARTYKUŁ 15.11

Niezależny organ

1. Każda ze Stron utrzymuje lub tworzy funkcjonalnie niezależny organ lub niezależne organy, które:
 - a) ustalają lub zatwierdzają warunki i taryfy za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej; oraz
 - b) rozstrzygają w rozsądnym terminie spory dotyczące właściwych warunków i taryf za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej.

2. Wykonując swoje obowiązki i uprawnienia określone w ust. 1 organ lub organy działają w sposób przejrzysty i bezstronny w odniesieniu do użytkowników, właścicieli i operatorów systemu sieci energetycznej.

ARTYKUŁ 15.12

Współpraca w zakresie norm

1. Na potrzeby zapobiegania zbędnym barierom technicznym w handlu towarami energetycznymi i surowcami, ich identyfikowania i eliminowania, do tych towarów i materiałów stosuje się rozdział 16.

2. Zgodnie z art. 16.4 i 16.6 Strony, w stosownych przypadkach, promują współpracę między swoimi odpowiednimi organami regulacyjnymi i normalizacyjnymi w obszarach takich jak efektywność energetyczna, zrównoważona energia i surowce, aby przyczynić się do rozwoju handlu i inwestycji oraz zrównoważonego rozwoju, między innymi poprzez:

- a) zbliżenie lub, w miarę możliwości, harmonizację ich odpowiednich norm, biorąc pod uwagę wspólne interesy i wzajemność oraz zgodnie z warunkami, które zostaną uzgodnione przez zainteresowane organy regulacyjne i normalizacyjne;
- b) wspólne analizy, metodyki i podejścia, w miarę możliwości, aby wesprzeć i umożliwić opracowanie odpowiednich testów i norm pomiarowych we współpracy z ich odpowiednimi organami normalizacyjnymi;
- c) opracowanie wspólnych norm, w miarę możliwości, w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych; oraz
- d) propagowanie norm dotyczących surowców, produkcji energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej urządzeń, w tym, w stosownych przypadkach, do projektowania i etykietowania produktów za pośrednictwem istniejących inicjatyw w zakresie współpracy międzynarodowej.

3. Na potrzeby wykonania niniejszego rozdziału Strony dążą do wspierania rozwoju i stosowania standardów otwartych oraz interoperacyjności sieci, systemów, urządzeń, aplikacji lub komponentów w sektorze energetycznym i sektorze surowców.

ARTYKUŁ 15.13

Badania, rozwój i innowacje

Strony uznają, że badania, rozwój i innowacje są kluczowymi elementami dalszego rozwoju wydajności, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności w sektorze energetycznym i sektorze surowców. W stosownych przypadkach współpraca między Stronami obejmuje między innymi:

- a) promowanie badań, rozwoju, innowacji i rozpowszechnianie bezpiecznych dla środowiska i opłacalnych technologii, procesów i praktyk w dziedzinie energii i surowców;
- b) promowanie wartości dodanej przynoszącej obopólne korzyści dla Stron oraz zwiększania zdolności produkcyjnych w zakresie energii i surowców; oraz
- c) wzmocnianie budowania zdolności w kontekście inicjatyw badawczych, rozwojowych i innowacyjnych.

ARTYKUŁ 15.14

Współpraca w dziedzinie energii i surowców naturalnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, w dziedzinie energii i surowców, między innymi w celu:
 - a) ograniczenia lub wyeliminowania działań, które same w sobie lub w połączeniu z innymi środkami mogłyby zakłócać handel i inwestycje, w tym działań o charakterze technicznym, regulacyjnym i gospodarczym mających wpływ na sektor energetyczny lub sektor surowców;
 - b) analizowania, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, swoich stanowisk na forach międzynarodowych, na których omawiane są istotne kwestie handlowe i inwestycyjne, oraz wspierania międzynarodowych programów w dziedzinie efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych i surowców; oraz
 - c) promowania odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z zatwierdzonymi lub wspieranymi przez Strony normami międzynarodowymi, takimi jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, a w szczególności ich rozdział IX dotyczący nauki i technologii.

Współpraca tematyczna w dziedzinie energii

2. Strony uznają potrzebę przyspieszenia upowszechniania odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł energii, zwiększenia efektywności energetycznej i promowania innowacji w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie. Strony współpracują w zakresie wszelkich istotnych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

- a) energia ze źródeł odnawialnych, w szczególności w odniesieniu do technologii, integracji z systemem elektroenergetycznym i dostępu do niego, magazynowania i elastyczności oraz całego łańcucha dostaw wodoru odnawialnego;
- b) efektywność energetyczna, w tym regulacje, najlepsze praktyki oraz wydajny i zrównoważony system ciepłowniczy i chłodniczy;
- c) elektromobilność i wdrażanie infrastruktury ładowania; oraz
- d) otwarte i konkurencyjne rynki energii.

Współpraca tematyczna w dziedzinie surowców

3. Strony uznają swoje wspólne zobowiązanie do odpowiedzialnego pozyskiwania i zrównoważonej produkcji surowców oraz wspólny interes w ułatwianiu integracji łańcuchów wartości surowców. Strony współpracują w zakresie wszelkich istotnych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

- a) odpowiedzialne praktyki górnicze i zrównoważoność łańcuchów wartości surowców, w tym wkład łańcuchów wartości surowców w osiągnięciu celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- b) łańcuchy wartości surowców, w tym wartość dodana; oraz
- c) identyfikacja obszarów wspólnego zainteresowania w ramach współpracy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji obejmujących cały łańcuch wartości surowców, w tym najnowocześniejsze technologie, inteligentne wydobywanie i kopalnie cyfrowe.

4. Przy opracowywaniu działań w zakresie współpracy Strony biorą pod uwagę dostępne zasoby. Działania mogą odbywać się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom.

5. Działania w zakresie współpracy mogą być opracowywane i wdrażane z udziałem organizacji międzynarodowych, forów globalnych i instytucji badawczych, zgodnie z ustaleniami między Stronami.

6. W ramach wykonywania niniejszego artykułu Strony wspierają, w stosownych przypadkach, właściwą koordynację dotyczącą wykonywania części II art. 4.5 i 5.2 niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 15.15

Transformacja energetyczna i paliwa odnawialne

1. W celu wykonania postanowień niniejszego rozdziału Strony uznają istotny wkład paliw odnawialnych, między innymi wodoru odnawialnego, w tym jego pochodnych, oraz odnawialnych paliw syntetycznych, w redukcję emisji gazów cieplarnianych w celu przeciwdziałania zmianie klimatu.
2. Zgodnie z art. 15.12 ust. 2 Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w zakresie zbliżenia lub harmonizacji, w miarę możliwości, systemów certyfikacji paliw odnawialnych, między innymi w odniesieniu do emisji w całym cyklu życia i norm bezpieczeństwa.
3. W odniesieniu do paliw odnawialnych Strony współpracują również w celu:
 - a) zidentyfikowania, ograniczenia i wyeliminowania, w stosownych przypadkach, środków, które mogą zakłócać handel dwustronny, w tym środków o charakterze technicznym, regulacyjnym i gospodarczym;
 - b) promowania inicjatyw dotyczących ułatwiania handlu dwustronnego oraz promowania produkcji wodoru odnawialnego; oraz

c) propagowania stosowania paliw odnawialnych z uwzględnieniem ich wkładu w redukcję emisji gazów cieplarnianych.

4. Strony, w stosownych przypadkach, wspierają rozwój i wdrażanie norm międzynarodowych i współpracy regulacyjnej w odniesieniu do paliw odnawialnych oraz współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych w zakresie opracowywania odpowiednich systemów certyfikacji zapobiegających powstawaniu nieuzasadnionych barier w handlu.

ARTYKUŁ 15.16

Wyjątek dotyczący małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych

1. W celu wykonania niniejszego rozdziału Strony uznają, że ich przepisy ustawowe i wykonawcze mogą przewidywać szczególne zasady dotyczące małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych.

2. Zgodnie z ust. 1 Strona może utrzymać, przyjąć lub egzekwować środki w odniesieniu do małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych, które stanowią odstępstwo od art. 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 i 15.11, pod warunkiem że takie środki nie stanowią ukrytych ograniczeń w handlu lub inwestycjach między Stronami.

ARTYKUŁ 15.17

Podkomitet ds. Handlu Towarami

1. Podkomitet ds. Handlu Towarami („Podkomitet”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 jest odpowiedzialny za wykonanie niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15- B. Funkcje określone w art. 9.18 lit. a), c), d) oraz e) stosuje się odpowiednio do niniejszego rozdziału.
2. Zgodnie z art. 15.12, 15.13, 15.14 i 15.15 Podkomitet może zalecić Stronom ustanowienie innych środków współpracy między nimi w dziedzinie energii i surowców lub ułatwienie ich stosowania.
3. Za obopólnym porozumieniem Stron posiedzenia Podkomitetu odbywają się w ramach sesji poświęconych wykonaniu niniejszego rozdziału. Przy przygotowywaniu takich sesji każda ze Stron może uwzględnić, w stosownych przypadkach, wkład odpowiednich zainteresowanych stron lub ekspertów.
4. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić wykonanie niniejszego rozdziału, w tym przez zapewnienie odpowiedniego zaangażowania przedstawicieli Strony, przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe punktu kontaktowego i bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych. W przypadku Chile punktem kontaktowym jest Podsekretariat Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego następcą.

ROZDZIAŁ 16

BARIERY TECHNICZNE W HANDLU

ARTYKUŁ 16.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest zwiększenie i ułatwienie handlu towarami między Stronami poprzez zapobieganie zbędnym barierom technicznym w handlu, ich identyfikowanie i eliminowanie oraz propagowanie ściślejszej współpracy regulacyjnej.

ARTYKUŁ 16.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do opracowywania, przyjmowania i stosowania wszelkich norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności, zgodnie z definicją zawartą w załączniku 1 do porozumienia TBT, które mogą mieć wpływ na handel towarami między Stronami.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:
- a) specyfikacji zakupów opracowanych przez organy rządowe i dotyczących wymogów tych organów w zakresie produkcji lub konsumpcji, które są objęte rozdziałem 28; lub
 - b) środków sanitarnych i fitosanitarnych objętych rozdziałem 13.

ARTYKUŁ 16.3

Włączenie niektórych postanowień porozumienia TBT

Art. 2–9 oraz załączniki 1 i 3 do porozumienia TBT zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 16.4

Normy międzynarodowe

1. Normy międzynarodowe opracowane przez organizacje wymienione w załączniku 16-A uznaje się za odpowiednie normy międzynarodowe w rozumieniu art. 2, art. 5 oraz załącznika 3 do porozumienia TBT, pod warunkiem że przy ich opracowywaniu organizacje te przestrzegały zasad i procedur określonych w decyzji Komitetu WTO ds. Barrier Technicznych w Handlu dotyczącej zasad rozwoju międzynarodowych norm, wskazówek i zaleceń, w związku z art. 2, art. 5 oraz załącznikiem 3 do porozumienia TBT¹.
2. Na wniosek Strony Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 16-A zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 16.5

Przepisy techniczne

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzenia, zgodnie z odpowiednimi zasadami i procedurami każdej ze Stron, oceny skutków planowanych przepisów technicznych.

¹ G/TBT/9, 13 listopada 2000 r., załącznik 4.

2. Każda ze Stron ocenia dostępne możliwości regulacyjne i pozaregulacyjne stanowiące alternatywę dla proponowanego przepisu technicznego, który może pozwolić na osiągnięcie uzasadnionych celów Strony, zgodnie z art. 2.2 porozumienia TBT.
3. W tym celu każda ze Stron wykorzystuje odpowiednie normy międzynarodowe jako podstawę swoich przepisów technicznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy Strona opracowująca przepis techniczny może wykazać, że takie normy międzynarodowe byłyby nieskuteczne lub niewłaściwe dla osiągnięcia wyznaczonych uzasadnionych celów.
4. Jeżeli Strona nie stosuje norm międzynarodowych jako podstawy przepisów technicznych, na wniosek drugiej Strony wskazuje ona wszelkie istotne odstępstwa od odpowiednich norm międzynarodowych i wyjaśnia powody, dla których normy te zostały uznane za niewłaściwe lub nieskuteczne dla osiągnięcia wyznaczonego celu, oraz przedstawia dowody naukowe lub techniczne, na których oparto tę ocenę.
5. W związku z obowiązkiem każdej ze Stron wynikającym z art. 2.3 porozumienia TBT każda ze Stron dokonuje przeglądu, zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami, swoich przepisów technicznych w celu zwiększania zbieżności tych przepisów technicznych z odpowiednimi normami międzynarodowymi. Strona uwzględnia między innymi wszelkie zmiany w odpowiednich normach międzynarodowych oraz to, czy nadal istnieją okoliczności, które doprowadziły do rozbieżności w stosunku do odpowiednich norm międzynarodowych.

ARTYKUŁ 16.6

Współpraca regulacyjna

1. Strony uznają, że istnieje szeroki zakres mechanizmów współpracy regulacyjnej, które mogą stanowić pomoc w wyeliminowaniu lub uniknięciu tworzenia barier technicznych w handlu.
2. Strona może zaproponować drugiej Stronie działania w zakresie współpracy regulacyjnej dotyczące konkretnych sektorów, w dziedzinach objętych niniejszym rozdziałem. Propozycje te są przekazywane do punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 16.13, i obejmują:
 - a) wymianę informacji na temat podejść i praktyk regulacyjnych; lub
 - b) inicjatywy na rzecz dalszego dostosowania przepisów technicznych i procedur oceny zgodności z odpowiednimi międzynarodowymi normami.

Druga Strona odpowiada na taką propozycję w rozsądnym terminie.

3. Punkty kontaktowe, o których mowa w art. 16.13, informują Wspólny Komitet o działaniach w zakresie współpracy prowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem.
4. Strony dążą do wymiany informacji i współpracy w zakresie mechanizmów ułatwiających akceptację wyników oceny zgodności w celu wyeliminowania zbędnych barier technicznych w handlu.

5. Strony zachęcają do współpracy między swoimi odpowiednimi organizacjami, zarówno rządowymi, jak i pozarządowymi, odpowiedzialnymi za regulacje techniczne, normalizację, ocenę zgodności, akredytację i metrologię, w celu rozpatrzenia różnych kwestii objętych niniejszym rozdziałem.

6. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

- a) odstąpienia od jej procedur przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;
- b) podejmowania działań, które podważyłyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów jej polityki publicznej; lub
- c) osiągnięcia określonego wyniku regulacyjnego.

7. Do celów niniejszego artykułu oraz postanowień dotyczących współpracy na podstawie załączników od 16-A do 16-E Komisja Europejska działa w imieniu Strony UE.

ARTYKUŁ 16.7

Współpraca w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów niespożywczych

1. Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych dla ułatwienia handlu oraz ochrony konsumentów i innych użytkowników, a także znaczenie budowania wzajemnego zaufania w oparciu o wspólne informacje.

2. Na potrzeby niniejszego artykułu:

- a) „produkty konsumenckie” oznaczają towary przeznaczone dla konsumentów lub które mogą być przez nich używane, z wyłączeniem żywności, wyrobów medycznych i produktów leczniczych; oraz
- b) „nadzór rynku” oznacza działania podejmowane i środki wprowadzane przez organy publiczne, w tym działania podejmowane i środki wprowadzane we współpracy z przedsiębiorcami, na podstawie procedur Strony, których celem jest umożliwienie Stronie monitorowania produktów lub zapewnienia ich zgodności z wymogami określonymi w jej przepisach ustawowych i wykonawczych lub ich bezpieczeństwa.

3. Aby zagwarantować niezależne i bezstronne funkcjonowanie nadzoru rynku, każda ze Stron zapewnia:

- a) oddzielenie funkcji nadzoru rynku od funkcji oceny zgodności, aby uniknąć konfliktu interesów; oraz
- b) brak jakiegokolwiek interesu, który mógłby wpłynąć na bezstronność organów nadzoru rynku w prowadzeniu przez nie kontroli lub nadzoru nad przedsiębiorcami.

4. Strony mogą współpracować i wymieniać się informacjami w dziedzinie bezpieczeństwa produktów niespożywczych i ich zgodności, w szczególności w odniesieniu do:

- a) nadzoru rynku oraz czynności i środków związanych z egzekwowaniem prawa;

- b) metod oceny ryzyka i testowania produktów;
- c) skoordynowanego odzyskiwania produktu lub innych podobnych działań;
- d) kwestii naukowych, technicznych i regulacyjnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa i zgodności produktów niespożywczych;
- e) pojawiających się kwestii o istotnym znaczeniu dla zdrowia i bezpieczeństwa;
- f) działań związanych z normalizacją oraz
- g) wymiany urzędników.

5. Strona UE może przekazać Republice Chile wybrane informacje z unijnego systemu szybkiej informacji w odniesieniu do produktów konsumenckich, o których mowa w dyrektywie 2001/95/WE¹ lub aktach prawnych ją zastępujących, a Republika Chile może przekazać Stronie UE wybrane informacje na temat bezpieczeństwa produktów konsumenckich oraz na temat wprowadzonych środków zapobiegawczych, ograniczających i naprawczych w odniesieniu do produktów konsumenckich. Wymiana informacji może mieć formę:

- a) niesystematycznej wymiany, w należycie uzasadnionych szczególnych przypadkach, z wyłączeniem danych osobowych; oraz

¹ Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. UE L 11 z 15.1.2002, s. 4).

b) systematycznej wymiany na podstawie porozumienia ustanowionego decyzją Wspólnej Rady, które zostanie określone w załączniku 16-D.

6. Wspólna Rada może, w drodze decyzji, ustanowić porozumienie w sprawie regularnej wymiany informacji, w tym drogą elektroniczną, na temat środków wprowadzonych w odniesieniu do niezgodnych z przepisami produktów niespożywczych innych niż te objęte postanowieniami niniejszego artykułu ust. 5, które zostanie określone w załączniku 16-E.

7. Każda ze Stron wykorzystuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 wyłącznie w celu ochrony konsumentów, zdrowia, bezpieczeństwa lub środowiska.

8. Każda ze Stron traktuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 jako poufne.

9. W porozumieniach, o których mowa w ust. 5 lit. b) i w ust. 6, określa się zakres produktu, rodzaj informacji podlegających wymianie, zasady wymiany oraz stosowanie przepisów dotyczących poufności i ochrony danych osobowych.

10. Zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a) Wspólna Rada jest uprawniona do przyjmowania decyzji w celu określenia lub zmiany porozumień określonych w załącznikach 16-D i 16-E.

ARTYKUŁ 16.8

Normy

1. W celu harmonizacji norm w jak najszerszym zakresie każda ze Stron zachęca organy normalizacyjne utworzone na swoim terytorium oraz regionalne organy normalizacyjne, których Strona lub organy normalizacyjne utworzone na jej terytorium są członkami, do:
 - a) uczestniczenia, w ramach posiadanych zasobów, w opracowywaniu norm międzynarodowych przez odpowiednie międzynarodowe organy normalizacyjne;
 - b) wykorzystywania międzynarodowych norm jako podstawy opracowywanych norm, z wyjątkiem sytuacji, kiedy takie międzynarodowe normy byłyby nieskuteczne lub niewłaściwe, na przykład ze względu na niewystarczający poziom ochrony lub podstawowe czynniki klimatyczne lub geograficzne lub poważne problemy techniczne;
 - c) unikania powielania lub nakładania się prac z pracami międzynarodowych jednostek normalizacyjnych;
 - d) dokonywania regularnego przeglądu norm krajowych i regionalnych, które nie opierają się na odpowiednich normach międzynarodowych, w celu zwiększenia ich spójności z odpowiednimi normami międzynarodowymi;

- e) współpracy z odpowiednimi organami normalizacyjnymi drugiej Strony w ramach międzynarodowych działań normalizacyjnych, w tym w ramach międzynarodowych jednostek normalizacyjnych lub na szczeblu regionalnym; oraz
- f) wspierania współpracy dwustronnej między sobą oraz z organami normalizacyjnymi drugiej Strony.

2. Strony powinny prowadzić wymianę informacji w zakresie:

- a) stosowania przez nie norm w związku z przepisami technicznymi; oraz
- b) swoich procesów normalizacyjnych oraz zakresu wykorzystania norm międzynarodowych, regionalnych lub szczebla niższego niż regionalny jako podstawy dla swoich norm krajowych.

3. Jeżeli projekt przepisu technicznego lub procedura oceny zgodności obejmują, poprzez włączenie lub odesłanie, obowiązek spełnienia norm, muszą być spełnione obowiązki w zakresie przejrzystości określone w art. 16.10 niniejszej Umowy oraz w art. 2 lub 5 porozumienia TBT.

ARTYKUŁ 16.9

Ocena zgodności

1. Postanowienia zawarte w art. 16.5 w odniesieniu do opracowywania, przyjmowania i stosowania przepisów technicznych stosuje się również odpowiednio do procedur oceny zgodności.
2. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisami technicznymi, Strona ta:
 - a) dokonuje wyboru procedury oceny zgodności proporcjonalnej względem istniejącego ryzyka;
 - b) uznaje, z zastrzeżeniem swoich przepisów ustawowych i wykonawczych, wykorzystanie deklaracji zgodności dostawcy za jeden z możliwych sposobów wykazania zgodności z przepisami technicznymi. oraz
 - c) na wniosek drugiej Strony przekazuje informacje dotyczące kryteriów stosowanych przy wyborze procedur oceny zgodności dla określonych produktów.
3. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia przez osobę trzecią oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisem technicznym oraz nie zastrzegła tego zadania dla władzy publicznej, jak określono w ust. 4, Strona ta:
 - a) wykorzystuje na zasadzie preferencyjnej akredytację do zatwierdzania jednostek oceniających zgodność;

- b) preferencyjnie wykorzystuje międzynarodowe normy dotyczące akredytacji i oceny zgodności, jak również międzynarodowe porozumienia obejmujące organy akredytujące Stron, na przykład w ramach mechanizmów Międzynarodowej Współpracy w dziedzinie Akredytacji Laboratoriów (zwanego dalej „ILAC”) oraz Międzynarodowego Forum Akredytacji (zwanego dalej „IAF”);
- c) stosownie do przypadku rozważa przystąpienie lub zachęca swoje jednostki oceniające zgodność do przystępowania do wszelkich umów lub uzgodnień międzynarodowych dotyczących harmonizacji lub ułatwiania akceptacji wyników oceny zgodności;
- d) zapewnia, aby w przypadku gdy dla określonego produktu lub zestawu produktów wyznaczono więcej niż jedną jednostkę oceniającą zgodność, podmioty gospodarcze mogły wybrać, która z tych jednostek ma przeprowadzić procedurę oceny zgodności;
- e) zapewnia, aby jednostki oceniające zgodność były niezależne od producentów, importerów i przedsiębiorców ogółem oraz aby nie dochodziło do konfliktu interesów między jednostkami akredytującymi a jednostkami oceniającymi zgodność;
- f) zezwala jednostkom oceniającym zgodność na korzystanie z usług podwykonawców w celu przeprowadzania badań lub inspekcji w związku z oceną zgodności, w tym podwykonawców zlokalizowanych na terytorium drugiej Strony; żadne z postanowień niniejszej litery nie może być interpretowane jako zakazujące Stronie nakładania na podwykonawców obowiązku spełnienia tych samych wymagań, które jednostka oceniająca zgodność, z którą zawarła umowę, musiałaby spełnić na potrzeby samodzielnego przeprowadzenia badań lub inspekcji objętych umową; oraz

g) publikuje na oficjalnych stronach internetowych wykaz jednostek, które wyznaczyła do przeprowadzania takich ocen zgodności oraz odpowiednie informacje na temat zakresu działania każdej takiej jednostki.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie wyklucza możliwości zażądania przez Stronę, aby ocenę zgodności dotyczącą określonych produktów przeprowadzały określone jednostki władzy publicznej. W takich przypadkach Strona:

a) ogranicza opłaty za ocenę zgodności do przybliżonego kosztu świadczonych usług oraz, na prośbę wnioskodawcy występującego o ocenę zgodności, wyjaśnia, w jaki sposób opłaty nakładane za taką ocenę zgodności są ograniczone w kwocie do przybliżonego kosztu świadczonych usług; oraz

b) podaje do wiadomości publicznej opłaty za ocenę zgodności lub przekazuje informacje o nich na żądanie.

5. Niezależnie od ust. 2, 3 i 4, w przypadkach, w których Strona UE akceptuje deklarację zgodności dostawcy w dziedzinach wymienionych w załączniku 16-B, Chile zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, skuteczną i przejrzystą procedurę akceptacji certyfikatów i sprawozdań z badań wydanych przez jednostki oceniające zgodność, które mają siedzibę na terytorium Strony UE i które zostały akredytowane przez jednostkę akredytującą będącą członkiem międzynarodowych porozumień o wzajemnym uznawaniu w ramach ILAC i IAF, jako gwarancję zgodności produktu z wymogami przepisów technicznych Chile.

6. Do celów niniejszego artykułu „deklaracja zgodności dostawcy” jest własnym świadectwem wydanym przez producenta na jego wyłączną odpowiedzialność na podstawie wyników odpowiedniego rodzaju działalności związanej z oceną zgodności i z wyłączeniem obowiązkowej oceny przez osobę trzecią, jako gwarancję zgodności produktu z przepisami technicznymi określającymi takie procedury oceny zgodności.

7. Na wniosek Strony Podkomitet, o którym mowa w art. 16.14, dokonuje przeglądu wykazu obszarów w pkt 1 załącznika 16-B. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 16-B zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 16.10

Przejrzystość

1. Zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami oraz bez uszczerbku dla postanowień rozdziału 36, przy opracowywaniu istotnych przepisów technicznych, które mogą mieć znaczący wpływ na handel towarami, każda ze Stron zapewnia istnienie przejrzystych procedur umożliwiających osobom Stron wyrażenie opinii w ramach procesu konsultacji publicznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy wystąpią nagle problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska albo bezpieczeństwa narodowego lub gdy istnieje groźba ich wystąpienia.

2. Każda ze Stron zezwala osobom drugiej Strony na udział w konsultacjach, o których mowa w ust. 1, na warunkach nie mniej korzystnych niż te przyznane jej własnym osobom, a także podaje do wiadomości publicznej wyniki tego procesu konsultacji.

3. Każda ze Stron zapewnia drugiej Stronie okres co najmniej 60 dni od powiadomienia centralnego rejestru powiadomień WTO o proponowanych przepisach technicznych i procedurach oceny zgodności na przedłożenie pisemnych uwag do wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy pojawiły się nagle problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa narodowego lub gdy istnieje zagrożenie, że takie problemy wystąpią. Strona rozpatruje wszelkie uzasadnione wnioski drugiej Strony o przedłużenie takiego okresu przedkładania uwag.

4. W przypadku gdy tekst zgłoszenia nie jest sformułowany w jednym z urzędowych języków WTO, Strona powiadamiająca przedstawia w formularzu powiadomienia WTO szczegółowy i kompleksowy opis treści proponowanych przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności.

5. Jeżeli Strona otrzymuje od drugiej Strony pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, Strona ta:

- a) na wniosek drugiej Strony poddaje pod dyskusję pisemne uwagi z udziałem swojego właściwego organu regulacyjnego w terminie, w którym można je uwzględnić; oraz
- b) udziela pisemnej odpowiedzi na uwagi nie później niż w dniu publikacji wersji przyjętych przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności.

6. Każda ze Stron stara się publikować na stronie internetowej swoje odpowiedzi na pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, otrzymane od drugiej Strony nie później niż w dniu publikacji przyjętego przepisu technicznego lub procedury oceny zgodności.

7. Strona przekazuje, na wniosek drugiej Strony, informacje dotyczące celów, podstawy prawnej i powodów wprowadzenia przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności, które Strona przyjęła lub których przyjęcie proponuje.

8. Każda ze Stron zapewnia, aby przyjęte przez nią przepisy techniczne i procedury oceny zgodności były dostępne bezpłatnie na oficjalnych stronach internetowych lub w internetowych dziennikach urzędowych.

9. Każda ze Stron przekazuje informacje dotyczące przyjęcia i wejścia w życie przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności oraz przyjętych tekstów końcowych w formie addendum do pierwotnego powiadomienia skierowanego do centralnego rejestru powiadomień WTO.

10. Każda ze Stron zapewnia odpowiedni odstęp czasowy między publikacją przepisów technicznych a ich wejściem w życie, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2.12 porozumienia TBT. Do celów niniejszego artykułu wyrażenie „odpowiedni odstęp czasowy” oznacza zwykle okres co najmniej sześciu miesięcy, chyba że byłoby to nieskuteczne z perspektywy osiągnięcia uzasadnionych zamierzonych celów.

11. Strona rozpatruje każdy uzasadniony wniosek drugiej Strony otrzymany przed upływem terminu przedkładania uwag, o którym mowa w ust. 3, o przedłużeniu okresu między publikacją przepisu technicznego a jego wejściem w życie, z wyjątkiem przypadków, w których takie opóźnienie byłoby nieskuteczne z perspektywy osiągnięcia zamierzonych uzasadnionych celów.

ARTYKUŁ 16.11

Oznakowanie i etykietowanie

1. Strony potwierdzają, że ich przepisy techniczne, które zawierają wyłącznie wymogi w zakresie oznakowania lub etykietowania lub dotyczą wyłącznie takich wymogów, są zgodne z zasadami określonymi w art. 2.2 porozumienia TBT.
2. O ile nie jest to konieczne do osiągnięcia uzasadnionych celów, o których mowa w art. 2.2 porozumienia TBT, Strona, która wymaga obowiązkowego oznakowania lub etykietowania produktów:
 - a) wymaga podawania tylko takich informacji, które są istotne dla konsumentów lub użytkowników produktu lub które wskazują na zgodność produktu z obowiązkowymi wymaganiami technicznymi;
 - b) nie wymaga żadnego uprzedniego zatwierdzenia, żadnej uprzedniej rejestracji ani certyfikacji oznakowań ani etykiet produktów ani wniesienia opłaty jako warunku wstępnego wprowadzenia do obrotu na jej rynku produktów, które spełniają obowiązkowe wymagania techniczne;
 - c) jeżeli wymaga stosowania przez przedsiębiorców niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego, bez zbędnej zwłoki i w sposób niedyskryminujący wydaje taki numer podmiotom gospodarczym drugiej Strony;

- d) zezwala na stosowanie następujących elementów, pod warunkiem że nie są one sprzeczne, dezorientujące ani wprowadzające w błąd w odniesieniu do informacji wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów:
- (i) informacji w innych językach oprócz języka wymaganego na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;
 - (ii) uznanych na świecie nazw, piktogramów, symboli lub elementów graficznych oraz
 - (iii) informacji dodatkowych w stosunku do wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;
- e) akceptuje fakt, że etykietowanie, w tym etykietowanie dodatkowe lub korekty etykietowania, odbywa się w składach celnych lub innych wyznaczonych miejscach w kraju przywozu jako alternatywa dla etykietowania w kraju pochodzenia, chyba że takie etykietowanie musi zostać wykonane przez zatwierdzone osoby ze względów zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa; oraz
- f) stara się akceptować nietrwale lub usuwalne etykiety lub umieszczenie odpowiednich informacji w dokumentacji towarzyszącej zamiast etykiet fizycznie przymocowanych do produktu.

ARTYKUŁ 16.12

Dyskusje techniczne i konsultacje

1. Strona może zwrócić się do drugiej Strony o udzielenie informacji we wszelkich kwestiach objętych postanowieniami niniejszego rozdziału. Druga Strona udziela tych informacji w rozsądnym terminie.
2. Jeżeli jedna ze Stron uzna, że projekt lub propozycja przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności drugiej Strony mogą mieć znaczący negatywny wpływ na handel między Stronami, może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji technicznych w tej kwestii. Wniosek sporządza się na piśmie i określa się w nim:
 - a) dany środek;
 - b) postanowienia niniejszego rozdziału, których dotyczą wątpliwości oraz
 - c) uzasadnienie wniosku, w tym opis wątpliwości Strony występującej z wnioskiem w odniesieniu do danego środka.
3. Na podstawie niniejszego artykułu Strona przekazuje wniosek punktowi kontaktowemu drugiej Strony wyznaczonemu zgodnie z art. 16.13.

4. Na wniosek jednej ze Stron Strony spotykają się osobiście lub za pośrednictwem wideokonferencji lub telekonferencji w celu omówienia wątpliwości zgłoszonych we wniosku, o którym mowa w ust. 2, w ciągu 60 dni od dnia przekazania wniosku. Strony dokładają wszelkich starań, aby jak najszybciej osiągnąć obustronnie zadowalające rozwiązanie takiej kwestii.
5. Jeśli Strona występująca z wnioskiem uważa, że kwestia jest pilna, może zwrócić się do drugiej Strony o wyznaczenie spotkania w krótszym terminie. Druga Strona rozpatruje ten wniosek.
6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 38.

ARTYKUŁ 16.13

Punkty kontaktowe

1. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić współpracę i koordynację prowadzoną na podstawie niniejszego rozdziału, oraz przekazuje drugiej Stronie jego dane kontaktowe. Strona bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych.
2. Punkty kontaktowe pracują wspólnie nad ułatwieniem wykonania niniejszego rozdziału i współpracy między Stronami we wszystkich kwestiach związanych z barierami technicznymi w handlu. Punkty kontaktowe:
 - a) organizują techniczne rozmowy i konsultacje, o których mowa w art. 16.12;

- b) bezzwłocznie zajmują się każdą kwestią podnoszoną przez Stronę w związku z opracowywaniem, przyjmowaniem, stosowaniem lub egzekwowaniem norm, przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności;
 - c) organizują, na wniosek jednej ze Stron, rozmowy na temat wszelkich kwestii wynikających z niniejszego rozdziału; oraz
 - d) wymieniają informacje dotyczące rozwoju sytuacji na pozarządowych forach regionalnych i wielostronnych w zakresie norm, przepisów technicznych, procedur oceny zgodności i akredytacji;
3. Punkty kontaktowe komunikują się ze sobą w dowolny uzgodniony sposób, który jest odpowiedni do celów wykonywania ich funkcji.

ARTYKUŁ 16.14

Podkomitet ds. Barrier Technicznych w Handlu

Podkomitet ds. Barrier Technicznych w Handlu („Podkomitet”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

- a) monitoruje wykonanie postanowień niniejszego rozdziału i zarządzanie nim;

- b) zacieśnia współpracę w zakresie opracowywania i doskonalenia norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności;
- c) ustala priorytetowe dziedziny będące przedmiotem wspólnego zainteresowania dla przyszłych prac w ramach niniejszego rozdziału oraz rozważa propozycje nowych inicjatyw;
- d) monitoruje i omawia zmiany związane z porozumieniem TBT oraz
- e) podejmuje wszelkie inne kroki, które Strony uznają za pomocne w wykonaniu niniejszego rozdziału i porozumienia TBT.